

ดร.วิพรรธ
เรืองพิทยา

วิชา ชีวิต ที่สำคัญ

๒๑๑๕๖ ๒๑๑๕๖

วิชาชีวิตที่สำคัญ

ของ

ดร.วิพรรณ เริงพิทยา

“
คิดได้ล้ำ
ทำได้จริง
”

วิชาชีวิตที่สำคัญ ของ ดร.วิพรรณ เริงพิทยา

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-616-590-177-2

พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม 2565

ราคา 250 บาท

เจ้าของลิขสิทธิ์และจัดพิมพ์โดย

ดร.วิพรรณ เริงพิทยา

บรรณาธิการและเรียบเรียง

พิชามณู ชัยดรุณ

ผลิตและสร้างสรรค์

บริษัท เดอะ แพร์รี่ คาราวาน จำกัด

แยกสีและพิมพ์ที่

บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด มหาชน

378 ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กทม. 10170

โทรศัพท์: 0-2422-9000 ต่อ 1210, 1281

โทรสาร: 0-2433-2742

อีเมล: aprint@amarin.co.th

คำนำ

ชีวิตของมนุษย์เป็นเรื่องที่ยากและซับซ้อน...ตามครรลองทำนองเดียวกันกับที่พ่อ - ดร.วิพรรธ เรืองพิทยา เตือนเราและทีมงานไว้ตอนเริ่มต้นว่า “การเขียนชีวประวัติของผมน่าจะไม่่ง่ายนัก” เมื่อได้สนทนาและบันทึกเรื่องราวของพ่อที่จัดเก็บไว้อย่างดีในความทรงจำ นำมาเรียบเรียงและไล่ลำดับ แต่ละบทที่ละตอน และสอดคำสอนแทรกสลับด้วยเกร็ดเคล็ดวิชาสาระจึงเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ สามารถนำความคิดไปต่อยอดได้ มีเทคนิคการเล่าที่น่าติดตาม และการเปรียบเทียบประกอบอย่างคนคิดเป็นและทำได้ ผลคือเราเห็นเป็นภาพยนตร์แห่งชีวิตวังโลดแล่นอยู่บนสมอ ด้วยเกิดจาก “ระบบความคิดที่ชัดเจน” ส่งผลต่อความเข้าใจให้ “ง่าย” อย่างไม่น่าเชื่อ ที่ประทับใจที่สุด คือ ความเพียรที่ส่งต่อกันมารุ่นต่อรุ่น

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรก “ชีวิตเปี่ยมพลัง” เรื่องราวแต่ละจังหวะในช่วงชีวิตของพ่อ เป็นความชัดเจนที่ทำให้สามารถสื่อสารเรื่องราวได้ง่ายขึ้นตาม Timeline หรือลำดับแห่งเวลาที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกัน สะท้อนความตั้งใจที่ยากถ่ายทอดอัตชีวประวัติให้บันทึกไว้เป็นรูปเล่ม ส่วนที่สอง “คลังเคล็ดลับชีวิต” เป็นการประมวลปรัชญาองค์ความรู้ และข้อคิดจากประสบการณ์ชีวิตที่หลากหลาย อาทิ ศิลปะในการคิด การวางแผนชีวิตและพัฒนาตนเอง สูตรของความสำเร็จในชีวิตการทำงาน และการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ซึ่งเราตั้งใจรวบรวมและร้อยเรียงไว้ “สร้างปัญญา” ให้สมาชิกรุ่นต่อไปของวงศ์ตระกูล

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณ คุณรุ่งเพ็ญ เรืองพิทยา ที่เป็นกำลังสำคัญจัดทำหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จ ตั้งแต่เชิญบรรณาธิการเปี่ยมความสามารถมาสัมภาษณ์พ่อ เพื่อเรียบเรียงเป็นบทๆ ให้นำติดตาม และช่วยร้อยเรียงภาษาขั้นสุดท้ายให้กระชับ อ่านง่าย น่าสนใจ รวมทั้งประสานงานร่วมกับทีมจัดรูปเล่ม กราฟฟิก จนถึงการตีพิมพ์ และที่สำคัญที่สุดด้วยเนื้อหาทั้งสองส่วนได้ผ่านการทบทวนกลั่นกรองจากชีวิตที่ผ่านมาของพ่อ บนเส้นทางที่น่าอัศจรรย์และความฝันได้พลิกผันเป็นประสบการณ์ชีวิตที่ทรงคุณค่าแก่การเรียนรู้ หนังสือนี้จะยิ่งทวีค่ามากขึ้นเมื่อสามารถนำไปต่อยอดให้เป็นแรง เป็นพลัง เป็นประโยชน์กับหลายชีวิตหลากหลายกิจกรรม ตามแต่วาระและโอกาสที่ผู้อ่านจะเห็นเหมาะสมเห็นควร

คณะผู้จัดทำ โดย พิไลจิตร พรรษา และชญาพร เรืองพิทยา

สารบัญ

วิชาชีวิตที่สำคัญ ของ ดร.วิพรรณ เรืองพิทยา

ชีวิตเปี่ยมพลัง

1

พลังสุจริต มีวินัย และมัธยัสถ์

●○○	ปฐมประวัติ	11
○○○	บ้านแบบ กับสงครามโลกครั้งที่ 2	20
○○●	ต้นแบบ กับบ้านกล้วยใต้	25

2

พลังไขว่คว้าหาความรู้ เปิดหูและเปิดตา

●○○	ก้าวใหญ่ในการเรียน	27
○○○	ก้าวเปลี่ยนที่พลิกการเรียนรู้	29
○○●	ก้าวกระโดดสู่ต่างประเทศ	36

3

พลังแห่งเวลา... ทำทุกเวลาให้ดีที่สุด

●○○○	ผจญภัยในโลกใบใหม่	43
○○○○	ก้าวไปให้ถึงเป้าหมาย	48
○○●○	ทำชีวิตให้สมดุล	52
○○○●	นี่คือเวลาที่ดีที่สุด... It was the best of time.	57

4

พลังแห่งมิตรภาพ

- ○อเมริกา ผมมาถึงแล้ว America, Here I come! 63
- ○มิตรภาพที่ยิ่งใหญ่ 65
- ○รักษามิตรให้ยืนยาว 70

5

พลังแห่งบ้านเกิด

- ○กลับบ้านเกิด เพื่อแจ้งเกิดในวงการธุรกิจ 79
- ○ตั้งหลักแล้ว จึงปักฐานแห่งความรัก 85
- ○จิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ 89

6

พลังแทนคุณแผ่นดิน

- ○ด้วยรัก ด้วยศรัทธา จึงเป็นที่มาของมหาวิทยาลัย 95
- ○คลื่นลมแรงที่ไม่คาดคิด 102
- ○แทนคุณครูบาอาจารย์ ผ่านการสานต่อองค์ความรู้ 108

7

พลังแห่งลมใต้ปีก

- ○ลูกไม้ไต่ต้น 113
- ○รักจากพ่อ ต่อสายใยถึงลูกและหลาน 127
- ○ผูกพันเป็นหนึ่ง พึ่งพาซึ่งกันและกัน 141
- ○เข้าถึงรสพระธรรมคำสอน แก่นของชีวิต 144

คลังเคล็ดลับชีวิต ของ ดร.วิพรรณ เริงพิทยา

ศิลปะในการคิด

- หนึ่งสมองมีสองภาค
- วิธีการคิด

150

การวางแผนชีวิต และพัฒนาตนเอง

160

ศิลปะในการสื่อความ

- ฟังให้เป็น

168

ศิลปะในการเจรจา และการพูด

- หลักของการเจรจา

172

การเลือกคู่ชีวิต

- แม่สื่อ
- หลักสำคัญ
ของการคบหากัน

176

การอบรมเลี้ยงดู บุตรหลาน

180

สูตรของความสำเร็จ ในชีวิตการทำงาน

192

การบริหารธุรกิจ ในยามวิกฤติ

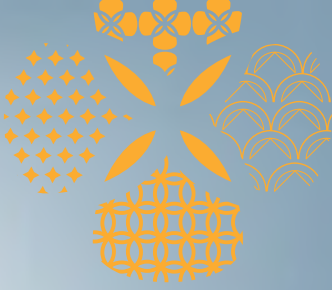
- วางแผนไว้ในทุกจังหวะ
- อันตรายกับโอกาส

196

ชีวิต เปี่ยมพลัง

ของ
ดร.วิพรรณ เรืองพิทยา

วิชาชีวิตที่สำคัญ ของ ดร.วิพรรณ เริงพิทยา

1

พลังสุจริต มีวินัย และมัธยัสถ์

คลองสาทร พ.ศ. 2479

เดือนหงายอย่างนี้
เมื่อไรถึงจะมีครั้งหนึ่ง
เอาเหล้าหนึ่งจอก
ดื่มกับพระจันทร์
แล้วถามตนเองว่า
วันนี้เป็นวันอะไรของปีแล้ว

ปฐมประวัติ

“เมื่อยังเด็ก ผมท่องกลอนจีนเยอะมาก จีนมีบทท่องจำกว่า 300 บท ที่ควรเรียนเป็นพื้นฐาน หากพูดถึงพระจันทร์ เราก็ท่องกลอนได้ ผมเป็นคนโชคดียู่อย่างคือ ความจำดี อะไรที่ท่องแล้ว เราจำได้หมด”

กว่า 78 ปีมาแล้วที่ได้กษายชั่วเผ่ง หรือ ดร.วิพรรธ ในวัย 5 ขวบ ท่องบทกวีจีนภาษาวางตุ้งบทนี้จนจดจำอย่างขึ้นใจ และยังฝังย้าจนรำลึกได้อยู่ แม้เมื่อวันที่มีอายุ 83 ปี ดร.วิพรรธเอย์ถึงกวีบทนี้พลางหัวเราะ และดูเหมือนประหลาดใจตัวเองอยู่บ้างที่ยังสามารถเอย์กวีบทนี้ได้อีกครั้งอย่างแม่นยำ เพราะคิดว่าเวลาที่นานพออาจทำให้หลงลืมเรื่องราวพลีภัยในชีวิตไปมากมายหลายเรื่อง แต่ความสุขความทรงจำที่รับรู้และจดจำได้จากวัยเยาว์ เมื่อเริ่มรู้จักคำว่าครอบครัว บ้าน และเหตุการณ์ชีวิต ย่อมมีความ ‘สำคัญ’ และหยั่งรากลึกมากพอ

นายเซี่ยะหฺวุ่น แซ่หลี่ย้ง (ชวาล เรืองพิทย) บิดาของ ดร.ฉวสสร
และ นางหล่านฝ่ง แซ่หฺยี่ มารดาของ ดร.ฉวสสร

เด็กชายฉวี่ฝ่งรู้จักวีจินบหานี้ และ
ฝึกท่องจนจำได้ในสมัยที่เข้าเรียน
ในโรงเรียนสัจจศึกษา (เดิมชื่อว่า
โรงเรียนฉุ่นจันซีหลับ) ซึ่งมีการเรียน
การสอนเป็นภาษาจีนกวางตุ้ง ตั้งอยู่
บนถนนสาทรเหนือ ซึ่งเป็นย่านที่
ครอบครัวพำนักมาแต่เดิม ถนนที่รุ่มร่า
จากต้นไม้ใหญ่ริมคลองนี้สร้างขึ้นใน
สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เมื่อนำดิน
จากการขุดคลองสาทรขึ้นมาถม
ทั้ง 2 ฝั่งคลอง ซึ่งเป็นคลองที่เชื่อม
ระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก
ไปบรรจบกับคลองถนนตรง หรือ
ที่ชาวบ้านเรียกว่าคลองวัวลำพอง
(ปัจจุบันคือถนนพระราม 4) คลองจึง

อยู่ตรงกลางแบ่งระหว่างถนนสาทรเหนือและสาทรใต้ และได้เป็น
ถิ่นที่อยู่ของผู้ที่เดินทางมาจากประเทศจีน หรือผู้ที่เกิดและเติบโต
เป็นคนไทยเชื้อสายจีนจำนวนมาก ที่เริ่มขยายขยายมาจากถิ่นแถบ
เยาวราชและเจริญกรุง

ความสุข ความทรงจำ ที่ได้รับรู้และจดจำได้จากในวัยเยาว์
เมื่อเริ่มรู้จักคำว่าครอบครัว บ้าน และเหตุการณ์ชีวิต
ย่อมมีความ “สำคัญ” และหยิ่งรักลึกมากพอ

(ชาย) นายเชี่ย-หฺวุ่น แซ่เหลียง
(ชวาล เรืองพิทยา) บิดาของ ดร.วิพรรธ

(ววา) นางหล่านฝง แซ่หฺยี่
มารดาของ ดร.วิพรรธ

เด็กชายซีวเผ่ง หรือ ดร.วิพรรธ ถือกำเนิดที่บ้านซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามกับที่ทำการไปรษณีย์กลาง บางรัก แต่บ้านที่พักอาศัยและเติบโตมาตั้งแต่จำความได้ คือบ้านเลขที่ 315 ถนนสาทรใต้ บ้านหลังนี้คือที่อยู่ของครอบครัวชาวจีนกวางตุ้ง หัวหน้าครอบครัว คือ ‘อาเหี้ยย’ (จีนกวางตุ้ง หมายถึง คุณปู่) ผู้เป็นช่างต่อเรือและเดินทางมาทำงานที่ประเทศไทย โดยพักอาศัยในย่านสาทร เพราะอยู่ใกล้กับคู่อู่ต่อเรือกรุงเทพ ต่อมาไม่นาน ครอบครัวจากเมืองจีนก็ย้ายตามมาอยู่ด้วยกันทั้งหมด หนึ่งในนั้นคือลูกชายคนโตของอาเหี้ยย นายเชี่ย-หฺวุ่น แซ่เหลียง ผู้เป็นบิดาของ ดร.วิพรรธ ซึ่งต่อมามีชื่อภาษาไทยว่า นายชวาล เรืองพิทยา

“อาเหี้ยยไปๆ มาๆ เมืองจีนปีละครั้งบ้าง 2 ปีครั้งบ้าง ต่อมาอาเหี้ยน (จีนกวางตุ้ง หมายถึง คุณย่า) ซึ่งอยู่ที่เมืองจีน ได้ข่าวว่าอาเหี้ยยมีภรรยาน้อย เลยตัดสินใจปิดบ้าน ลงเรือมาหาสามีที่เมืองไทยทั้งครอบครัว ตอนนั้นป้า (พ่อ) อายุ 16 เรียนจบแล้ว ก็เดินทางมากับอาเหี้ยน เมื่อถึงกรุงเทพฯ ก็มาสมัครงานเป็นเลขานุการของหอการค้าไทย-จีน (เซี่ยงหวย) สมัยก่อนเรียกว่าสมาคมพาณิชย์จีนแห่งประเทศไทย ปัจจุบันเรียกว่า หอการค้าไทย-จีน ตั้งอยู่ที่ถนนสาทรใต้” ดร.วิพรรธ เล่าถึงสาเหตุที่บรรพบุรุษอพยพจากเมืองจีนมาตั้งรกรากที่เมืองไทยถาวร

เราโตมา
ด้วยความยากจน
รู้ว่าพ่อกับแม่
ไม่มีสตางค์
ทำให้เราพยายาม
เก็บหอมรอมริบ

ป้า หรือบิดาของ ดร. วิพรรธน์ ดำรงตำแหน่งเลขานุการของหอการค้าไทย-จีน ที่ทำงานในตำแหน่งนี้ยาวนานที่สุด ตั้งแต่อายุ 16-86 ปี รวมเป็นเวลาถึง 70 ปี ส่วนมารดา คือ หยี หลานผง หรือ นางอาผง แซ่หยี และมีนามสกุลไทยต่อมาว่า คุณวัฒนา ทั้งสองพบรักกันจากการชักนำของแม่สื่อตามธรรมเนียมจีน โดยแม่สื่อจะช่วยจัดการจับคู่ให้หนุ่มสาวที่อยู่ในวัยสรีรหาคู่ครอง จากการพิจารณาว่ามีอุปนิสัยสอดคล้องต้องกัน ดร.วิพรรธน์ เล่าถึงเรื่องราวของบิดาและมารดาไว้ว่า

“ป้าของผมเป็นเลขานุการหอการค้าไทย-จีน และเป็นคนเขียนสุนทรพจน์ให้ประธานหอการค้าไทย-จีนทุกยุค ดังนั้น เศรษฐีส่วนใหญ่ผมรู้จักดี เมื่อผมเด็กๆ คนที่คุยกับเด็กอย่างผมได้ดีคือ นายมา บุลกุล หรือ มาหลับขวัน (ภาษาจีนกวางตุ้ง) หรือเบ๋หลิบคั้ง (ภาษาจีนแต้จิ๋ว) จำได้ว่าตอนอายุ 10 ขวบกว่า ผมยกน้ำชาให้เขาเวลาเขามาที่บ้าน เขาก็คุยกับผม เพราะเขาเป็นคนที่เอ็นดูเด็ก ต่างจากเศรษฐีส่วนใหญ่ที่เมื่อเรายกน้ำชาให้เขาก็เฉย

ส่วนหม่าม้า (คำเรียก ‘แม่’ ภาษาจีน) อาศัยอยู่ย่านสะพานเหลืองเมื่อก่อนแต่งงาน คุณตาของผมรับราชการที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ดูแลเรื่องที่ดินทั้งหมด เป็นคนซื่อสัตย์สุจริตมาก ป้ากับหม่าม้ารู้จักกันผ่านแม่สื่อ ตอนแต่งงานป้าอายุ 31 ปี ส่วนหม่าม้าอายุ 20 ปี

เมื่อแต่งงานใหม่ๆ แม่ยังทำอะไรไม่เป็นเลย แต่เป็นผู้หญิงที่ฉลาดมากเท่าที่ผมจำได้ ระยะเวลาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ป้าให้เงินแม่เดือนละ 600 บาท แม่ผมซื้อข้าววันละ 20 บาทก็หมดแล้ว ไหนจะต้องจ่ายค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าเช่าที่ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เงินมีไม่พอ ทำอย่างไร สุดท้ายก็ให้ป้าไปตัดเสื้อเข้ร้านที่แพงที่สุด แล้วเอากลับมาเลาะเป็นชิ้นๆ เอากระดาด ข้างตัดตามชิ้นเพื่อใช้เป็นแม่แบบ เสร็จแล้วใครมาตัดเสื้อก็ให้วัดคอก

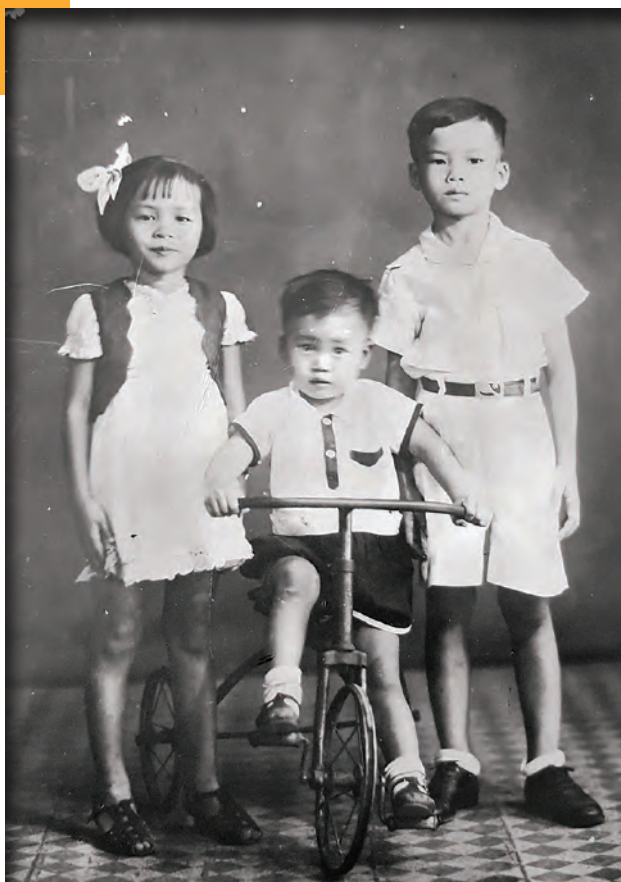

อาคารหอการค้าไทย-จีน เดิม (ปัจจุบันเป็นร้านอาหาร Blue Elephant)
ส่วนที่ทำการปัจจุบันย้ายไปยังตึกด้านหลัง

วัดแขน แล้วย่อตามสัดส่วนจากต้นแบบของแม่ แล้วก็เย็บเป็นเสื้อ
จนกระทั่งแม่กลายเป็นผู้ที่เย็บเสื้อได้ดีที่สุดในย่านนั้น ลูกค้าจากทุกซอย
ต้องมาให้แม่ผมเป็นคนตัดเย็บเสื้อให้

สมัยผมเด็กๆ จำได้ว่าค่าตัดเย็บเสื้อแขนสั้นตัวละ 10 บาท แขนยาว
ตัวละ 15 บาท ถ้าจะให้แม่ผมตัดเสื้อจะต้องรอประมาณ 2-3 เดือน
เพราะมียอดสั่งในมือเยอะ แล้วแม่ยังต้องทำงานบ้านทุกอย่างเอง
ซักเสื้อผ้า จ่ายตลาด ว่างบูบก็มาเย็บเสื้อ จึงมีรายได้พิเศษมาจุนเจือ
ครอบครัว เราโตมาด้วยความยากจน รู้ว่าพ่อกับแม่ไม่มีสตางค์ ทำให้
เราพยายามเก็บหอมรอมริบ”

ดร.วิพรรษ์ หรือ
เด็กชายฉั่วเผ่ง (กลาง)
และพี่ๆ

บิดาและมารดาของ ดร.วิพรรษ์ มีบุตร-ธิดา 3 คน ได้แก่ วิรุณ สุพิณ และ วิพรรษ์ ผู้เป็นน้องชายคนเล็กที่มีอายุห่างจากพี่ชาย 4 ปี และห่างจากพี่สาว 3 ปี สำหรับชื่อ ‘วิพรรษ์’ นั้น เป็นชื่อที่ ดร.วิพรรษ์ ตั้งเอง โดยแปลความหมายจากชื่อเดิมในภาษาจีนที่อาเหี้ยตั้งให้ว่า ‘ฉั่วเผ่ง’ แปลว่า เหนือธรรมดา มาเป็น ‘วิพรรษ์’ แปลว่า เจริญ ส่วนนามสกุลนั้นได้เปลี่ยนจาก ‘แซ่เหลียง’ มาเป็น ‘เรिंगพิทยา’ ซึ่งเป็นนามสกุลที่ 2 คนพี่น้อง คือ วิรุณ กับวิพรรษ์ ช่วยกันคิดขึ้น เนื่องจากทั้งคู่ชอบเรียนหนังสือ ซึ่ง ‘เรिंगพิทยา’ หมายถึง สนุก หรือมีความสุขกับการเรียนและการศึกษา

* อาญุ = อาผู้หญิง / อาซก = อาผู้ชาย / ซาม = คนที่สาม / เซ = คนที่สี่ / เอี้ยง = คนสุดท้าย

ธันวาคม 2564

สะพานพระราม 6
เมื่อเสียหายจากระเบิดในสงครามโลกครั้งที่ 2

จากบ้าน 315 ถนนสาทรใต้ที่เติบโตมา แต่เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีการทิ้งระเบิดในหลายจุด ทำให้ครอบครัวจำเป็นต้องอพยพไปอีกหลายแห่งระหว่างสงคราม เมื่อสงครามสิ้นสุดแล้ว ก็ต้องย้ายเข้าไปอยู่ในซอยบ้านกล้วยใต้ที่ไม่ห่างไกลจากบ้าน 315 มากนัก สถานที่แห่งความทรงจำในวัยเยาว์จึงอยู่ในย่านนี้ทั้งหมด

“จากอยู่ต่อเรือกรุงเทพ เดินทางประมาณ 1 กิโลเมตร ตรงนั้นมีซอยเล็กๆ หลายซอย บ้านเลขที่ 315 ตั้งอยู่ปากซอยบ้านแบบ เราอยู่บ้านหลังนี้จนหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้วเจ้าของที่ดินมาขอที่ดินคืน ครอบครัวเราก็เลยย้ายเข้าไปบ้านกล้วยใต้ สร้างบ้านเล็กๆ ตรงที่นั่น ซอยนั้นมีทั้งคนไทยและคนจีนปลูกบ้านปะปนกันอยู่ เราเช่าที่เช่าปลูกบ้านพัก 2 ชั้นญาติคนไหนมาจากเมืองจีน ยังไม่มีที่อยู่ ก็มาค้างที่บ้านนี้ จนกระทั่งเขามีที่ไป เขาก็ย้ายออก”

ในวัยเด็ก เด็กชายซิวเผ่งนับว่าเป็นเด็กที่มีนิสัยซุกซนพอตัว ความทรงจำแรกในชีวิตที่จำความได้คือ ตกน้ำเมื่ออายุ 3 ขวบ ขณะนั้นน้ำท่วมกรุงเทพฯ ครั้งใหญ่ในปีพ.ศ. 2484 เป็นเวลานานถึง 6 เดือน จนต้องมีการสร้างสะพานในบ้าน แต่ก็นับว่าโชคดีที่เหตุตกน้ำในครั้งนั้นไม่ร้ายแรงจนเป็นอันตรายถึงชีวิต และแม้จะแสนซน แต่เด็กขายน้องเล็กสุดในครอบครัวก็เป็นที่รักของคนทั้งบ้าน โดยเฉพาะ ‘อาเหี้ยย’

“ตอนเด็กๆ อาเหี้ยยรักผมมาก เพราะผมเป็นเด็กซน เด็กซนในที่นี้ไม่ได้ซนแบบแหย่ แต่ซนแบบน่ารัก เอาใจคนแก่ คอยถามว่าเหนื่อยไหม เมื่อยไหม ผมก็ทูลหลังให้ เด็กๆ มาทูลหลังให้ใครจะไม่รัก ในจำนวนพี่น้อง 3 คน ผมเป็นเด็กซนที่สุดและเป็นคนที่ถูกตีมากที่สุด เพราะชอบออกไปเล่นนอกบ้าน เล่นตีกับเด็กแถวบ้าน เล่นปั้นแปะ ผมรู้วิธีว่าผมควรเล่นกับใคร มันเป็นสัญชาตญาณในการใช้สามัญสำนึกของผม แล้วก็เล่นล้อต๊อก

ทยอยกอง หยอดหลุม ยิงชิต ยิงไถ่ ยิงไถล เล่นมันหมดเลยทุกอย่าง
แรกๆ ที่บ้านผมไม่มีหนังสือก็ใช้เลย ผมไปเล่นจนกระทั่งหนังสือของเด็ก
แถวบ้านถูกผมกินหมด ผมจึงมีหนังสือเยอะมาก เยอะจนล้อมรอบ
บ้านได้ 3 รอบ เวลาป่าจะใช้หนังสือที่ไรต้องเรียกผมทุกที

เวลากินข้าวพร้อมหน้าทั้งครอบครัว ทุกวันอาเหี้ยต้องกินไข่เค็มซึ่งเป็น
อาหารพิเศษของบ้านเรา อาเหี้ยจะแบ่งครึ่งหนึ่งให้ผมต่อหน้าธารกำนัล
ทั้งหมด คนอื่นไม่มีสิทธิ์ (หัวเราะ) แต่เวลาผมถูกแม่ตี อาเหี้ยจะดูอยู่ห่างๆ
ไม่กล้ายุ่ง ปล่อยให้แม่ตีผมไป”

อีกหนึ่งความทรงจำที่ไม่เคยลืมเลือนคือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วง
สงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่าง พ.ศ. 2482-2488 คู่สงคราม 2 ฝ่าย
คือฝ่ายสัมพันธมิตรและฝ่ายอักษะ โดยฝ่ายสัมพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ
ฝรั่งเศส สหภาพโซเวียต สหรัฐอเมริกา จีน ฯลฯ ส่วนฝ่ายอักษะ ได้แก่
ญี่ปุ่น เยอรมนี อิตาลี ฯลฯ สำหรับประเทศไทยนั้น รัฐบาลไทยได้ลงนาม
เป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นในสงครามโลกครั้งนี้ ขณะนั้น ดร.วิพรรค อายุราว
4 ขวบ ยังจำได้ถึงภาพทหารญี่ปุ่นเดินอยู่บนถนนสาทร บางครั้งได้เห็น
ทหารญี่ปุ่นจับกุมเชลยชาวอังกฤษกับออสเตรเลีย แล้วส่งไปสร้างทางรถไฟ
ที่กาญจนบุรี

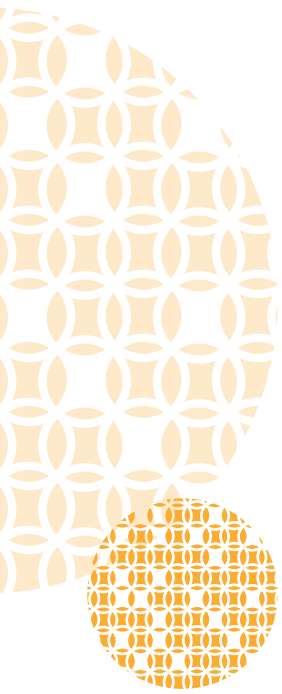
ยามสงคราม สถานการณ์ในกรุงเทพฯ ไม่สู้จะปลอดภัยนัก เนื่องจากทหาร
ญี่ปุ่นมาพักอาศัยและปฏิบัติการกิจทั่วไปหมด ในเวลานั้น สหรัฐอเมริกา
เริ่มทิ้งระเบิดที่กรุงเทพฯ หนักขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับบิดาของ ดร.วิพรรค

ต้องปฏิบัติงานอยู่ที่หอการค้าไทย-จีน ซึ่งเป็นฝ่ายกักมันตั้ง และต่อต้านรัฐบาลญี่ปุ่น ทำให้ครอบครัวไม่มั่นใจในความปลอดภัย ด้วยเหตุนี้จึงตัดสินใจอพยพลี้ภัยสงครามไปพักอาศัยหลายแห่ง เริ่มจากที่ประตูน้ำ ซึ่งในสมัยก่อนไกลจากย่านสาทรพอสมควร หลังจากนั้นก็ย้ายไปอาศัยอยู่กับคุณอาผู้หญิง น้องสาวของบิดาซึ่งเช่าบ้านหลังใหญ่อยู่ที่ย่านวัดสิงห์ โดยนั่งเรือข้ามฟากจากสี่พระยาไปขึ้นรถไฟที่ฝั่งธนฯ ความทรงจำที่เด็กชายวัย 4 ขวบยังรำลึกได้เสมอคือ ความหนาวเย็นในเช้าวันที่ออกเดินทาง ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาว แล้วมารดาก็ถอดเสื้อมาห่มให้เพื่อคลายหนาว

หลังจากที่ย้ายมาอาศัยอยู่แถววัดสิงห์ได้ระยะหนึ่ง ก็เกิดเหตุการณ์สำคัญในครอบครัวที่ ดร.วิพรรธ นิยามว่า ‘เหมือนในหนัง’

เช้าวันนั้นบิดาของดร.วิพรรธนั่งรถไฟจากวัดสิงห์ก่อนจะต่อเรือข้ามฟากเพื่อไปทำงานที่หอการค้าไทย-จีน บนถนนสาทรเหมือนทุกวัน ตามปกติแล้วท่านจะต้องกลับบ้านก่อน 6 โมงเย็น เพื่อรับประทานอาหารเช้ากับครอบครัว แต่ในวันนั้น 6 โมงแล้ว ก็ไม่มีวีแววว่าท่านจะกลับมา มารดาเลยชวนลูกพี่ลูกน้องเดินไปสืบความที่สถานีรถไฟ...

“ช่วงนั้นป่าผมยังต้องมาทำงานที่กรุงเทพฯ ทุกวัน โดยนั่งรถไฟจากวัดสิงห์มาที่คลองสาน แล้วลงเรือข้ามฟากมาที่สี่พระยา เพื่อไปทำงานที่หอการค้าไทย-จีน ถนนสาทร วันนั้นเกิดเหตุรถไฟชนกันที่สะพานข้ามวัดจอมทอง บานั่งอยู่บนรถไฟขบวนนั้นตอนขากลับ แล้วก็ได้ยินเสียงป๊นๆ เหมือนมีรถไฟอีกขบวนตามมาข้างหลัง ป้าชวนเพื่อนที่นั่งใกล้กันให้กระโดดลงจากรถไฟ แต่เพื่อนเขาไม่ยอมกระโดด บอกป้าว่าอย่ากังวลมากนักเลย แต่ป้าก็กระโดดลงจากรถไฟ ในที่สุดเพื่อนคนนั้นก็เสียชีวิตในอุบัติเหตุที่รถไฟอีกขบวนชนจากข้างหลัง เพราะคนขับรถไฟมา

เมื่อปากระโดดลงจากรถไฟก็เจอร่องน้ำ และนั่งแช่อยู่ในน้ำพักใหญ่ หมวกกะโล่ก็หลุด แว่นตาก็หลุด แล้วก็ถูกยุงกัด ที่นี้แม่ก็รอที่บ้าน จนกระทั่งเกือบทุ่มปาก็ยังไม่มา แม่เลยชวน ‘อาฉง’ ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้อง เดินไปที่สถานีรถไฟเพื่อดูว่าเกิดอะไรขึ้น ตอนนั้นหวัรรถจักรมาถึงที่ สถานีแล้ว เขาลือกัน บ้างก็ว่าตายหมด บ้างก็ว่ามีคนตายเยอะเลย แม่ก็เลยชวนอาฉงเอาไฟฉายส่องแล้วเดินเลาะไปตามทางรถไฟ ส่วนปา หลังรถไฟชนสักพัก ปาก็ลุกจากร่องน้ำ เงินก็ไม่มี เจอยายคนหนึ่งขาย ชีได้ เลยขอซื้อจากเขา แล้วบอกเขาว่าคราวหน้าจะมาจ่ายตังค์ให้ ยายคนนั้นบอกว่าไม่ต้อง ให้เอาไปเลย แล้วปาก็จุดชีได้ถือนเดินตาม ทางรถไฟจนมาเจอแม่”

เหตุการณ์ครั้งนี้มีผลต่อเนื้อเรื่องทำให้บิดาของ ดร.วิพวรรณ์ ป่วยเป็นไข้มาลาเรีย ในเวลาต่อมา เนื่องจากแช่อยู่ในน้ำหลังกระโดดจากรถไฟและถูกยุงกัด ต้องพักรักษาตัวอยู่ระยะหนึ่ง หลังจากนั้น หอการค้าไทย-จีนก็ได้ไปสร้าง ที่ทำการอีกแห่งหนึ่งที่บางบัวทอง ครอบคลุมจึงย้ายจากวัดสิงห์ไปอยู่ใกล้ ที่ทำการแห่งใหม่ ซึ่งมีพื้นที่กว้างขวางกว่า 1,000 ไร่ จึงกลายเป็นสวรรค์ ของเด็กๆ ที่ได้อยู่ในพื้นที่โล่งและมีที่ให้วิ่งเล่นอย่างกว้างขวาง

“ช่วงนั้นผมมีความสุขมาก เพราะตอนแรกที่อพยพช่วงสงคราม เราไปอยู่กับครอบครัวของน้องสาวพ่อ เขาให้เราพ่อ แม่ ลูก อยู่กัน 5 คน ในห้องห้องหนึ่ง แล้วครอบครัวนี้เขามีลูกอยู่ 5 คน แม่ก็ปรามเราว่า ห้ามทะเลาะกับเขาเด็ดขาด เขาจะเอี้ยวยังไง เราก็ต้องยอม พอได้มาอยู่ที่ บางบัวทอง มันหายใจโล่งสบายมาก แล้วก็มีความเป็นญาติกับคนหนึ่งที่ เขาเป็นโสด แก่แล้ว ผมไม่มีเพื่อนก็เลยไปเล่นเลี้ยวตุ๋ย เล่นชาหลิวก๊ว กับเขา (หมากรุกจีนและไพ่จีน) แล้วก็เลยได้เรียนภาษาจีนแต่จู้กับเขา สนุกมาก ข้างบ้านเราเป็นคนสวนปลูกผัก แม่มีเสื้อผ้าเก่าๆ เยอะ ก็เลยเอาเสื้อผ้าไปแลกกับผักของเขา มีถั่วฝักยาวบ้าง ผักอื่นๆ บ้าง ก็เป็นชีวิตที่ผมพอจำได้”

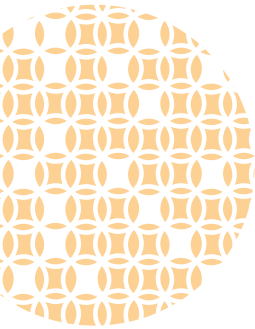

ต้นแบบ กับบ้านกล้วยใต้

สงครามโลกครั้งที่ 2 เริ่มต้น พ.ศ. 2482 และสิ้นสุดลง พ.ศ. 2488 โดยฝ่ายพันธมิตรเป็นฝ่ายชนะสงคราม หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงไม่นาน ทั้งครอบครัวก็นั่งเรือจ้างแจวจากบางบัวทองล่องเข้ามายังแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วเลี้ยวเข้าคลองสาทร กลับมายังบ้านเดิมอีกครั้ง และต่อมาก็มีเหตุให้ต้องย้ายเข้าไปอยู่ที่ซอยบ้านกล้วยใต้ ไม่ไกลจากบ้านที่อยู่เดิม

“หลังสงครามโลก เจ้าของที่ดินที่เขามาขอที่ดินคืน เผอิญแม่ผมรู้จักเจ้าของบ้านที่บ้านกล้วยใต้ เขาให้ที่แปลงหนึ่ง เราก็ติดต่อกับช่างที่จะมาสร้างตึก เขาก็ยินดีจ่ายค่ารื้อถอนแล้วไปสร้างที่ใหม่ให้ เราก็ซื้อไม่เพิ่มเติม เมื่อสร้างเสร็จแล้ว เราก็ย้ายเข้าไปอยู่ที่บ้านกล้วยใต้”

แม้ว่าประเทศไทยจะได้ชื่อว่าเป็นผู้เข้าร่วมกับฝ่ายอักษะ ซึ่งเป็นฝ่ายแพ้สงคราม แต่ขบวนการเสรีไทยก็ช่วยให้ไทยไม่ต้องตกเป็นประเทศผู้แพ้ ถึงกระนั้นก็ตาม ภาวะเศรษฐกิจก็ยังคงฝืดเคืองยามหลังสงครามสงบลง จึงเป็นความยากลำบากของครอบครัวที่มีลูกๆ ซึ่งอยู่ในวัยเติบโต กำลังกิน กำลังนอน และต้องใช้เงินในการเล่าเรียนหนังสือ ในฐานะผู้เป็นกำลังหลักของครอบครัว ทั้งบิดาและมารดาจึงต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายทุกอย่าง แม้ว่าในเวลานั้นจะมีฐานะยากจน แต่สิ่งหนึ่งที่ครอบครัวนี้ไม่ต้องแบกรับคือปัญหาความประพฤติของลูกๆ เพราะการประพฤติดีและรู้จักหน้าที่ ซึ่งมาจาก ‘ต้นแบบ’ ที่ดี นั่นคือบิดากับมารดา ซึ่งต่อมาภายหลังเมื่อมีคนถามว่า บุพการีมีวิธีการสอนอย่างไร ลูกจึงประสบความสำเร็จในชีวิต ดร.วิพรรณตอบว่า

“ไม่ได้สอนเลย ป้าผมเป็นคนซื่อตรง แม่ผมเป็นคนมีวินัย จึงเป็น การสร้างความซื่อตรงและวินัยให้ลูกๆ ไปด้วย เราดูที่พ่อแม่ทำเป็น ตัวอย่าง ดูจากที่แม่มีธัญส์ แม่ทำโน่นทำนี่ เชื้อไหม แม่ผมเลื่อยไม้ได้ ทำได้หมดทุกอย่าง แม่ไม่สอน แต่ทำให้ดู ป้าก็พยายามเอากลอนจีนต่างๆ มาให้ท่อง ปลูกฝังเราในเรื่องที่ดี แล้วผมก็ซักเสื้อผ้าเอง ทำทุกอย่าง เป็นหมด เพราะแม่ทำทุกอย่างเป็น เราก็อทำตามแม่

แม่ผมตัดเย็บเสื้อผ้าเพื่อเพิ่มรายได้มาจุนเจือค่าใช้จ่ายทุกอย่างในครอบครัว ผมเคยจะช่วยแม่เย็บเสื้อ ครั้งแรกที่ผมช่วยคือ เจาะรังคุด แต่เจาะผิด (หัวเราะ) ก็เลยไม่ได้ทำต่อ เปลี่ยนไปช่วยรีดผ้าและงานอื่นๆ ถึงแม้ว่า เราจะยากจน แต่เราไม่เคยแพ้ใคร เสื้อผ้าของเราสะอาดไม่แพ้ของ เศรษฐี เรามีความภูมิใจ เราซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมา สู้งานก็พอแล้ว เราคบใครก็คบด้วยความจริงใจ แล้วเผชิญพี่น้องแม่เป็นคนจิตใจดี โอบอ้อมอารี รักพวกเราทุกคน น้องชายของแม่มาเยี่ยมแม่ผม ทุกวันอาทิตย์ประมาณ 10 โมง พอถึง 10 โมงครึ่ง ก็เรียกพวกเราแต่งตัว แล้วพาไปหย่าฉ่า (ไปกินอาหารกลางวันที่ประกอบด้วยน้ำชาจีน กินกับขนมจีบ ซาลาเปา) เสร็จแล้วก็หัว爐หนึ่งกลับมาฝากแม่ เพราะ แม่ไม่ไปด้วย ต้องอยู่เฝ้าบ้าน

ตอนเด็กๆ ผมมีเงินติดกระเป๋ายู่ 5 บาท เพื่อว่าวันดีคืนดีฝนตกหนัก กลับบ้านไม่ได้ ผมจะได้มีเงินกินกล้วยเตี้ยๆ ไปโรงเรียนอัสสัมชัญอยู่ 8 ปี ไม่เคยใช้เลย เพราะผมไม่เคยตกหนักจนกลับบ้านไม่ได้ พอธนบัตร 5 บาทเก่า ก็ไปเปลี่ยนเป็นธนบัตรใบใหม่ ไม่เคยใช้ (หัวเราะ) ผมได้เรียนรู้ ว่าความมั่งคั่งมันเป็นอย่างนี้ เพราะผมรู้ว่าแม่ไม่มีตังค์ พ่อก็ไม่มั่งคั่ง เป็นคนจน ผมต้องขยัน ความยากจนไม่ได้ทำให้ผมยอมแพ้คนอื่นเลย แต่ทำให้ผมมานะและพากเพียร ถ้าเรารู้วิธีใช้ชีวิต คือไม่เคยเป็นหนี้ใคร ไม่เคยขอยืมเงินใครใช้ถ้าไม่มีก็ไม่ใช้แล้วเราก็กีบหอมรมริบ พอตุงเงิน มีเงินอั่งเปา ผมก็เก็บเงินอั่งเปา* ข้อสำคัญคือ พ่อกับแม่ทำดี แล้วเรา

สิ่งหนึ่งที่ครอบครัวนี้ไม่ต้องแบกรับคือ ปัญหาความประพฤติของลูกๆ
เพราะการประพฤติตัวดีและรู้จักหน้าที่ ซึ่งมาจาก “ต้นแบบ” ที่ดี
นั่นคือบิดากับมารดา
“ป้าผมเป็นคนซื่อตรง แม่ผมเป็นคนมีวินัย
จึงเป็นการสร้างความซื่อตรงและวินัยให้ลูกๆ ไปด้วย
เราดูที่พ่อแม่ทำเป็นตัวอย่าง”

ทำตามรอยเท้าของพ่อกับแม่เท่านั้นเอง เราก็อยู่รอดปลอดภัยและ
ประสบความสำเร็จในชีวิตได้”

วันที่ครอบครัวต้องม้วยสสถ์ในอดีต ยังเป็นความทรงจำที่ ดร.วิพรรธ์
ยังจำได้เสมอถึงหน้าที่ของลูก ที่เป็นความภาคภูมิใจที่สุดอย่างหนึ่ง
ในชีวิตวัยเยาว์ นั่นคือ

“ผมขักรองเท้าให้ป้า เพราะป้าบอกว่าผมขักรองเท้าได้ดีที่สุดในบ้าน
ผมเลยมีหน้าที่ขักรองเท้า ขัดให้มันเงา เพราะผมรู้วิธีว่าจะทำให้
มันสวยได้อย่างไร ใช้แรงเราในการขัดเงารองเท้านี้แหละ ต้องขัดให้มัน
ให้เงาในรอบแรก แล้วรอบที่ 2 ก็ขัดให้มันเงากว่าเดิม”

รองเท้าที่มันวับของป้าและรอยเท้าที่ก้าวเดินไปนั้น มันคงและชัดเจน
มากพอที่จะเป็นตัวอย่างให้ลูกๆ ได้เดินตามรอย โดยไม่ต้องมีคำพูด
ใดๆ เอ่ยสอนมากมายนัก แบบอย่างในชีวิตจึง ‘สำคัญ’ และยิ่งสำคัญ
ขึ้นเรื่อยๆ เมื่อชีวิตเพิ่มความซับซ้อน เฝะชิดกับบททดสอบต่างๆ และ
ประสบพบพานกับเรื่องราวอีกมากมายในโลกที่กว้างใหญ่ใบนี้

* ในเทศกาลตรุษจีน ชาวจีนหรือผู้ที่มิใช่เชื้อสายจีน-ผู้ใหญ่มักให้เงินจำนวนหนึ่งแก่เด็กๆ ใน
ครอบครัว เพื่อนำไปเก็บสะสมหรือซื้อของเล่น เรียกว่า อั่งเปา หรือแต๊ะเอีย

2

พลังไขว่คว้า หาความรู้ เปิดหูและเปิดตา

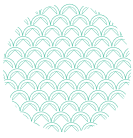
อาคารเรียน โรงเรียนอัสสัมชัญ

ก้าวใหญ่ในการเรียน

สงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงอย่างสิ้นเชิง เมื่อสหรัฐอเมริกาทิ้งระเบิดปรมาณูที่เมืองอุตสาหกรรมทางการทหาร-ฮิโรชิมา และเมืองท่า-นางาซากิ ในวันที่ 6 และ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2488 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตนับแสนคน และญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้สงครามต่อฝ่ายพันธมิตร ในวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2488

เมื่อสงครามสิ้นสุด ชีวิตของชาวบ้านก็กลับเข้าสู่สภาพเดิม หลายครอบครัวที่อพยพหลบภัยสงครามไปอยู่ตามที่ต่างๆ ก็กลับเข้ามาใช้ชีวิตในกรุงเทพฯ ดังเช่นก่อนสงคราม สำหรับครอบครัวเล็กๆ ที่ต้องย้ายไปอยู่แถววัดสิงห์ และบางบัวทองเป็นเวลานาน เด็กๆ ที่ไม่ได้เข้าเรียนหนังสือในโรงเรียนตามปกติ ก็กลับมาเข้าเรียนในโรงเรียนเหมือนเคย

“ชีวิตหลังสงครามโลกก็ยากลำบากพอสมควร เราต้องมียศ ตอนนั้นผมอายุ 5-6 ขวบ ก็ไปเรียนที่โรงเรียนสุรศักดิ์ ที่ถนนสุรศักดิ์ อยู่ประมาณ 1 ปี พอมีโรงเรียนจีนมาเปิดที่ถนนสาทรเหนือ เป็นโรงเรียนคริสต์ ชื่อโรงเรียนสัจจศึกษา (ปัจจุบันคือโรงเรียนสัจจพิทยา) สอนทั้งภาษาไทย และภาษาจีนกวางตุ้ง บาทหลวงเป็นอเมริกันชื่อ มิสเตอร์อัลเบิร์ต เซย์เกล (Mr. Albert Seigle) เขาสอนที่เมืองจีนอยู่หลายสิบปี กระทั่งระบอบคอมมิวนิสต์เข้าไป เขาก็เลยหนีคอมมิวนิสต์มาอยู่เมืองไทย ผมก็เลยได้เรียนภาษาจีนกวางตุ้ง เรียนคัมภีร์ไบเบิล และเป็นคริสต์ไปด้วย เพราะว่ากลัวตกนรก เขาสอนว่า ถ้าไม่เชื่อพระเจ้าจะตกนรก ผมเลยไปขอแม่ว่าจะเข้ารีต แม่ผมเป็นคนที่มีปัญญา แม่บอกว่า แม่ไม่ห้ามหรอกถ้าลูกจะนับถือศาสนาอะไร แต่ตอนนั้นรู้สึกว่าการจะเลิกไปหน่อยที่จะตัดสินใจอะไรในชีวิต รอสักนิดดีไหม”

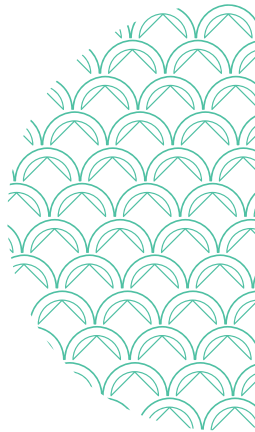

**แม่ผมเป็นคนที่มีปัญญา
แม่บอกว่า แม่ไม่ห้ามหรือก้าลูกจะนับถือศาสนาอะไร
แต่ตอนนี้รู้สึกว่าคุณจะเลิกไปหน่อยที่จะตัดสินใจอะไรในชีวิต
รอสักนิดค่อย**

ดร.วิพรรณจำเรื่องราวในเวลานั้นได้แม่นยำ รวมทั้งการท่องจำบทกวีจีนที่ขึ้นต้นในบทก่อนหน้านี้ และหน้าแรกของคัมภีร์ไบเบิลที่เขียนเป็นภาษาจีนกว้างต้ง แต่ถึงอย่างนั้นก็ตาม การเรียนที่โรงเรียนสังกัดศึกษาแห่งนี้กลับกลายเป็นความยากลำบากที่สุดในชีวิตของเด็กชายตัวเล็กๆ คนหนึ่งที่เมื่อมาชีวิตจะพบกับความยากลำบากแค่ไหนก็ไม่เคยบ่นว่ายากนอกจากชีวิตในช่วงเวลานั้นที่เจ้าตัวยอมรับว่า ‘ยากที่สุด’

“บ้านี้กว่าผมเรียนหนังสือเก่ง เพราะตอนสงครามป่าให้ท่องหนังสือจีนผมก็ท่องได้ ก็เลยให้ผมเริ่มเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ป.3) โดยที่ผมไม่เคยเรียนหนังสือมาก่อน สาหัสมาก เพราะมันเกินความสามารถของเรา อยู่ๆ ให้เรียน ป.3 และเป็นภาษาจีน เขียนภาษาจีนยังเขียนไม่ได้แล้วให้ไปเรียนทุกอย่างเป็นภาษาจีนหมด ทั้งประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และคณิตศาสตร์ และครูให้เขียนเรียงความ เขาอ่านที่ผมเขียนไม่ออกเลยชีวิตยากมาก ยากสุดๆ

พอดีพี่สาวเรียนอยู่ที่โรงเรียนนี้ด้วย ก็เลยต้องยึดพี่สาวเป็นหลัก เรียนชั้นเดียวกันก็ช่วยกัน ผ่าน ป.3 ไปได้ สอบได้ที่โหลๆ ก็ดีพอแล้ว เพราะผมแทบไม่รู้ภาษาจีนเลย เวลาที่เขียนเรียงความ หนังสือตัวไหนที่เขียนไม่เป็นก็วงกลมไว้เต็มไปหมด อาศัยเกาะพี่สาวจนสอบ ป.3 และ ป.4 ได้ พอ ป.5 ผมสอบตก น้าชายซึ่งเป็นน้องของแม่ก็ส่งสาร เลยบอกว่าจะพาไปสมัครเข้าเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ”

ก้าวเปลี่ยนที่พลิกการเรียนรู้

ชาย เจษฎาจารย์ ฟ.อีแอล
วา แบบเรียนครูศึกษา

ดร.วิพรรษ์เข้าเรียนที่โรงเรียนสัจจศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2489 - 2491 เป็นเวลา 3 ปี หลังจากนั้น คุณน้าก็พาไปสมัครเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก ซึ่งเป็นโรงเรียนแห่งแรกที่คณะเซนต์คาเบรียลได้ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทย และอยู่ในย่านบางรัก ที่ไม่ไกลจากถนนสาทรนัก

วันที่คุณน้าพาหลานชายทั้งคู่ไปสมัครเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญ นับว่าเป็นโชคดีที่ได้พบกับ ฟ.อีแอล หรือ เจษฎาจารย์อีแอล นักบวชคณะภราดาเซนต์คาเบรียล ผู้แต่ง ‘ดร.ศึกษา’ ตำราเรียนแบบเรียน แต่ผ่านปฏิเสชที่จะรับเด็กชายเข้าเรียนในโรงเรียนอัสสัมชัญ โดยบอกว่านักเรียนเต็มแล้ว

“ตอนนั้นอัสสัมฯ มีค่าแรกเข้าหลายร้อยบาท เราไม่มีเงิน แต่น้าก็พาไปไปถึงก็เจอบราเดอร์อีแอล น้าผมก็บอกว่า พาหลานมา บราเดอร์บอกว่ารับไม่ไหว เต็ม น้าผมก็เลยคุกเข่าต่อหน้าบราเดอร์แล้วก็บอกว่า เพราะหลานผมจนใช่ไหม แล้วน้าผมก็ร้องให้ บราเดอร์เห็นอย่างนั้นก็สงสารเลยให้เราเข้าเรียนโดยไม่เสียค่าแรกเข้าเลย”

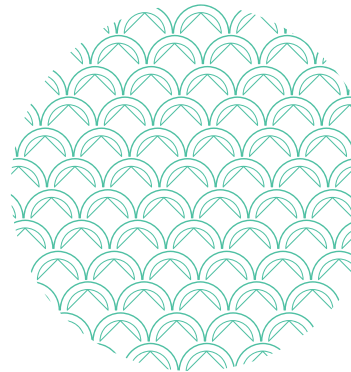
นับว่าประตูแห่งโอกาสที่เปิดขึ้นที่โรงเรียนอัสสัมชัญในวันนั้น กลายเป็นหนทางสู่ความสว่างไสวขึ้นเรื่อยๆ สำหรับอนาคตของเด็กชายคนหนึ่ง ได้เติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของสังคมในเวลาต่อมา

ดร.วิพรรธ
ขณะเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ

บางครั้งก็แทบไม่น่าเชื่อว่าเส้นทางชีวิตของคนเราเหมือนเป็นสิ่งที่ถูกลิขิตมาแล้ว จึงมีเหตุปัจจัยต่างๆ มาส่งเสริมหรือรองรับให้เป็นไปในทิศทางนั้น และเกินกว่าที่ใครจะคาดคิดว่า เด็กชายที่มาจากครอบครัวที่ค่อนข้างจะขัดสน สามารถใช้ปัญญาเป็นอาวุธต่อสู้ ฝ่าฟันจนพบกับความสำเร็จของชีวิตได้ด้วย ‘การศึกษา’ เหมือนบทกลอนบนป้ายของโรงเรียนอัสสัมชัญ ที่อัสสัมชนิกทุกคนจำขึ้นใจได้ว่า

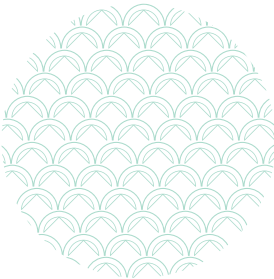
**จงตื่นเถิด เปิดตา หาความรู้
เรียนคำครุ คำพระเจ้า ฝ่าขวัยัน
จะอุดม สมบัติ ปัจจุบัน
แต่สวรรค์ ดีกว่า เรื่อย่าลิม**

บทกลอนบนป้ายและที่อยู่ในหนังสือตรุณศึกษานี้ ประพันธ์โดย เจริญอาจารย์ ฟ.ซีแลร์ ผู้ที่รับ ดร.วิพรรธ เข้าเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญนั่นเอง แล้วโรงเรียนแห่งนี้ก็เปรียบเสมือนโลกใบใหม่ของเด็กชายที่มาจากโรงเรียนจีนเล็กๆ เพราะอัสสัมชัญแห่งนี้มีตึกใหญ่โตกว้างขวาง มีบรรยากาศของการศึกษาที่เข้มข้น สมกับชื่อโรงเรียนอัสสัมชัญ ที่หมายความว่า ‘สถานที่ที่ก่อให้เกิดความรู้’

**ครูเขามีสมุดเล่มหนึ่งสำหรับเป็นคำถาม - คำตอบ
ผมก็ต้องเอาสมุดเล่มนั้นไปเขียนขึ้นกระดานคำให้ครู
แล้วเพื่อนก็ลอกตาม เหมือนผมทำหน้าที่แทนครู**

นับจากยุคนั้นถึงปัจจุบัน โรงเรียนอัสสัมชัญนับว่าเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงลำดับต้นๆ ของประเทศ นอกจากจะเป็นโรงเรียนเอกชนชายล้วนที่เก่าแก่ที่สุดเป็นอันดับ 3 แล้ว ยังมีการเรียนการสอนแบบตะวันตก และมีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้ใจกลางย่านเศรษฐกิจสำคัญของกรุงเทพฯ จึงเป็นสถานศึกษาของนักเรียนที่มีฐานะปานกลางไปจนถึงมั่งคั่ง มีทั้งลูกพ่อค้า วาณิช ข้าราชการ ลูกครึ่งไทย-ต่างประเทศ เพื่อนๆ ของ ดร.วิพรรณีจึงหลากหลายทั้งฐานะ ความเป็นอยู่ และเชื้อชาติ ส่งผลให้มีเพื่อนทั้งไทย แขก จีน ฝรั่งเศส หลากหลายเชื้อชาติและศาสนา

ดร.วิพรรณี (แถวที่ 3 คนที่ 4 จากซ้าย)
ขณะเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ

“พอผมเข้าอัสสัมชัญ บราเดอร์ก็ให้ไปเรียนชั้นมูลก่อน พอขึ้นประถมฯ 1 (ป.1) ครูก็ให้สอบเขียนไทย ผมยังจำได้... ‘พ่อใครมา น้ำตาใครไหล’ ผมสอบได้ 85 คะแนน ครูก็บอกว่าผมตัวใหญ่นัก ให้ขึ้น ป.2 เรียนได้อีกเดือนก็ได้ขึ้น ป.3 สอบได้ 89 คะแนน ขาดไป 1 คะแนน ไม่งั้นก็ได้ขึ้นชั้นอีกแล้ว เรียนๆ ไปก็ขึ้นถึงชั้น ป.4 จบแล้วก็ต่อไปเป็นมัธยมฯ 1 (ม.1) ครูก็ให้ข้ามกระโดดไป ม.3 แล้วจาก ม.4 ก็กระโดดไปเรียน ม.6 แล้วก็จบ ม.8 ตอนอายุ 18 ปี เท่ากับคนอื่นๆ จากที่เริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุ 13 ปีที่ผมเรียนได้ดีเพราะก่อนหน้านี้เรียนภาษาจีน มั่นยามมาก พอได้มาเรียนภาษาไทยก็เลยกลายเป็นของกล้วยๆ สำหรับผม

อีกอย่างหนึ่ง ผมเป็นเด็กรับใช้ครู เพราะโรงเรียนอัสสัมชัญสมัยก่อน เวลาครูจะสอนวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์อะไรต่างๆ ครูจะมีสมุดเล่มหนึ่งสำหรับเป็นคำถาม-คำตอบ ผมก็ต้องเอาสมุดเล่มนั้นไปเขียนขึ้นกระดานดำให้ครู แล้วเพื่อนก็ลอกตาม เหมือนผมทำหน้าที่แทนครู เมื่อผมกลับบ้านก็จดต่อ สอบก็สอบตามข้อสอบที่เขาเขียน เพราะผมลายมือสวยและเขียนเร็ว ทำอย่างนี้มาตลอดตั้งแต่เรียนชั้น ป.3 จนถึง ม.6”

■ เพื่อนๆ นักเรียนอัสสัมชัญ

คุณแม่บุญธรรมของ ดร.วิพรรณ,
Mrs. Cecilia และ
Ms. Phyllis บุตรสาว

แม้ว่าจะเรียนได้ดีทุกวิชา แต่วิชาหนึ่งที่ ดร.วิพรรณ ทำคะแนนได้ดีมาก ขณะที่เรียนอยู่โรงเรียนอัสสัมชัญ คือ วิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ เพราะได้รับการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษจาก ‘วิทยุ’ เครื่องหนึ่ง และรายการ ‘ภาษาอังกฤษด้วยวิทยุ - English by Radio’ ทางคลื่นวิทยุ BBC ที่ช่วยเปิดโลกทัศน์และพัฒนาภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว จน ‘ภาษาอังกฤษ’ นี้เองที่เป็นส่วนหนึ่งของ ‘ใบเบิกทาง’ ไปสู่ความสำเร็จบนเส้นทางชีวิตในเวลาต่อมา

“ตอนนั้นที่บ้านยากจน เผอิญผมมีแม่บุญธรรมและพ่อบุญธรรม ที่รักผมมาก รักผมเหมือนลูก ทั้งคู่เป็นเพื่อนของป้ากับแม่ เขามีลูกสาวคนเดียวชื่อฟิลลิส (Phyllis) พ่อบุญธรรมผมเป็นหมอ เป็นคนจีน-อเมริกัน เคยเป็นหมอที่เมืองจีน จนกระทั่งระบอบคอมมิวนิสต์มา ก็เลยย้ายมาอยู่เมืองไทย แล้วก็ไปเป็นหมอประจำของบ้านผม ต่อมาเขาก็รับผมเป็นลูกบุญธรรม และสอนภาษาอังกฤษให้

คนจีนเขาเรียกแม่บุญธรรมว่า ไคม่า แม่บุญธรรมของผมมีชื่อฝรั่งว่า ซีซีเลีย (Cecelia) เราเลยเรียกเธอว่า อานตี้ซีซี (Auntie Cece) อานตี้ซีซีเป็นคนสวย ตัวเล็กๆ และมีชีวิตอยู่จนถึง 99 ปี เพราะดูแลสุขภาพดีเยี่ยม

วิทยุ 5 หลอด
แหล่งความสุข
และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

เวลาเขาไปดูหนังรอบดึกตอน 3 ทุ่มครึ่ง ก็จะพาผมไปดูหนังด้วย แล้ว
ก็มาส่งที่บ้าน อาทิตย์มีวิทยุ 5 หลอดเล็กๆ เครื่องหนึ่ง อยู่ๆ ไป เขาก็ซื้อ
เครื่องใหม่ใหญ่กว่าเดิม ก็เลยยกเครื่องเก่าให้ ผมก็เอาวิทยุ 5 หลอดนี้
มาติดที่บ้าน โอ้ย...มีความสุขสุดๆ ต่อโน้นต่อนี้ อุตส่าห์ปรับจนได้
คลื่น BBC จากสิงคโปร์ เวลา 2 ทุ่มครึ่งของทุกเย็น ก็จะเปิดฟังรายการ
English by Radio

พูดได้ว่าผมเรียนภาษาอังกฤษจากวิทยุ และจากแม่บุญธรรมซึ่งมี
สำเนียงภาษาอังกฤษที่ดีมาก เพราะเป็นคนฮ่องกง ที่บ้านแม่บุญธรรม
มีที่ว่างผมบอกว่าผมจะสร้างเล้าไก่ให้เขาเลี้ยงไก่ผมไปซื้อไม้มาทำเล้าไก่
ให้เขา ทำโน้นทำนี่ให้เขา เลยทำให้ผมได้มีเวลาฝึกภาษาอังกฤษกับเขา
และจากการที่ได้ฟังวิทยุ BBC ภาษาอังกฤษของผมก็เลยดี เรียนที่
อัสสัมชัญอยู่ 8 ปี ผมได้รางวัลภาษาอังกฤษตลอด 8 ปี

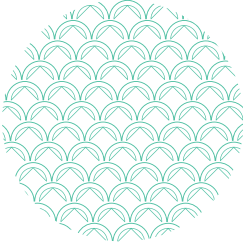
แต่ถึงแม้จะได้รางวัล ผมก็ถูกล้อไม่รู้กี่ครั้ง เพราะเวลาอ่านภาษาอังกฤษ
ทั้งห้องล้อผมหมด ผมอ่านสำเนียงที่ถูกต้อง เช่น Occupy คนอื่นเขา
อ่านว่า อ็อค-กู-ปี้ แต่ผมอ่าน อ็อค-คิว-พาย คำว่า Democracy เขาอ่าน
เดโมคราซี พอผมอ่าน เดอ-มัค-เครอะ-ซี เพื่อนๆ ก็หัวเราะกัน”

ขณะเรียนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ ดร.วิพรรธ เล่าว่า มีเพื่อนไม่มากนัก แต่ก็มีเพื่อนสนิทอยู่ 2-3 คน หนึ่งในนั้นคือ ดร.อดุล อมตวิวัฒน์ ซึ่งคบหาเป็นเพื่อนรักที่สนิทกันอยู่จนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้น เพื่อนร่วมรุ่นก็มีอีกหลายท่าน เช่น นายแพทย์สมาน ภิรมย์สวัสดิ์, คุณลอว์เรนซ์ ฉั่ว, คุณกัมปурชิงห์ ขวาลา เป็นต้น

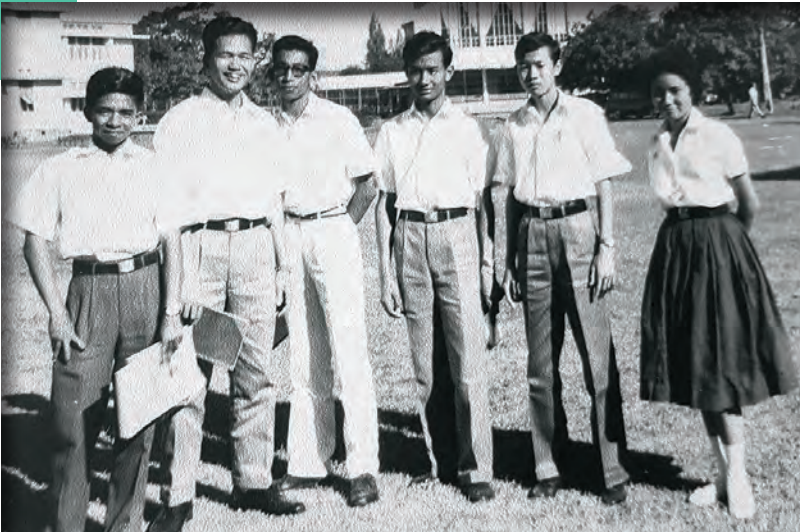
“ตอนเรียนที่อัสสัมชัญผมมีเพื่อนไม่มากนักเพราะเราไม่มีเงินอย่าลืมว่าผมเดินไปโรงเรียนเป็นเวลา 8 ปี เพื่อนที่เรียนหนังสือด้วยกันเขานั่งรถยนต์ไปโรงเรียน ผมเดิน 15 นาที ผ่านวัดสวนพลูไปถึงอัสสัมชัญ แล้วตอนกลางวันเมื่อโรงเรียนพักเที่ยง ผมก็เดินไป-กลับบ้าน 30 นาที กินข้าว 15 นาที เหลืออีก 15 นาที ก็ไปเล่นลูกเตะ (ฟุตบอล)

ตอน ป.3 ครูชื่อมาเซอร์สกล ดุมาก ผมเคยถูกตีด้วยไม้เรียว เพราะชอบคุยกับเพื่อน มีเรื่องตลกเรื่องหนึ่งที่ผมจำได้คือ วันหนึ่งครูก็ดูเพื่อนผมคนหนึ่งว่าคุยมาก เดี่ยวจะตี เพื่อนบอกว่า มาเซอร์อย่าตีผมนะครับ มาเซอร์ตีผมแล้วมาเซอร์จะเสียใจ มาเซอร์ไม่เชื่อ พอฟาดปั๊บเขาราดเลย (หัวเราะ) เพราะท้องไม่ดี แล้วมาเซอร์ก็ต้องเสียใจจริงๆ เพราะนักเรียนอุตสาห์เตือนแล้ว คราวนี้ همینไปทั้งห้องเลย

ส่วนผมก็ไม่ค่อยมีปัญหากับครู ครูจะดุก็เฉพาะเวลาเราคุย ถูกตีบ้าง แต่ก็เห็นว่าผมเป็นคนที่เรียนหนังสือดีคนหนึ่ง ก็เลยเป็นตัวอย่างของญาติโยมทั้งหลาย ญาติๆ เลยส่งลูกส่งหลานมาให้แม่ผมเลี้ยง เพื่อจะได้เรียนดีแบบเรา ญาติๆ คิดว่าเราเรียนเก่ง เราก็เลยต้องเรียนเก่ง (หัวเราะ) อย่างพี่ชายก็เรียนเก่ง สอบเข้าจุฬาฯ ได้ พอจบแล้ว เขาก็สอบชิงทุนไปเรียนต่อที่อเมริกาได้”

ก้าวกระโดดสู่ต่างประเทศ

นักเรียนที่สอบชิงทุนรัฐบาลได้ใน พ.ศ. 2500
(ดร.วิพรรณ และ ดร.อดุล ที่ 2 และ 3 จากซ้าย)

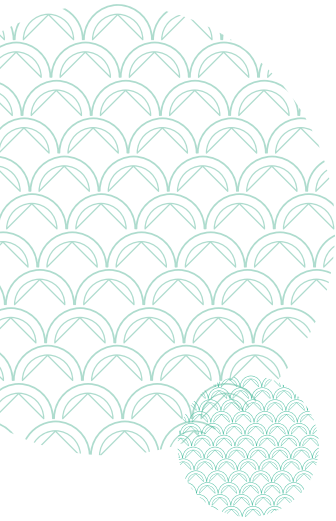
ในยุคนั้น มีการจัดสอบไล่เมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมด้วยข้อสอบชุดเดียวกันทั่วประเทศ แม้ว่าในปีนั้นจะมีความพิเศษอยู่บ้างตรงที่เป็นปีแรกที่ไม่มีการ ‘ติดบอร์ด’ เหมือนในปีก่อนๆ หมายถึง ไม่มีการประกาศการจัดลำดับนักเรียนด้วยคะแนนสอบไล่จากทั่วประเทศ แต่ท้ายที่สุด เมื่อต้องมีการคัดเลือกนักเรียนสำหรับสอบชิงทุนเพื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศ ก็ได้นำระบบการติดบอร์ดกลับมาใช้ในภายหลัง และได้คัดเลือกผู้มีสิทธิ์เข้าสอบจากผู้ที่มีความสามารถสูงสุดของประเทศตามลำดับ 1-50 ดร.วิพรรณ จากโรงเรียนอัสสัมชัญก็เป็นหนึ่งในจำนวนนั้น โดยมีคะแนนอยู่ในลำดับที่ 21 ของนักเรียนทั้งหมด

หลังจบการศึกษาในระดับมัธยมฯ การสอบครั้งสำคัญอีกครั้งที่นับเป็น การกำหนดชะตาชีวิตของนักเรียนหลายคนคือการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งช่วงเวลาเดียวกันนั้นเป็นช่วงที่มารดากำลังป่วยหนัก ทำให้ ดร.วิพรรธ แทบไม่มีเวลาดูหนังสือสอบ แต่ก็ยังสามารถสอบเข้าศึกษาต่อที่คณะ วิทยาศาสตร์สาขาแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เป็นลำดับที่ 41 ของรุ่น เพื่อนร่วมรุ่นเดียวกัน ได้แก่ ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณ นายแพทย์วิทยา วัฒนโภาส, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงชนิกา ตู้จินดา, นายแพทย์สมาน ภิรมย์สวัสดิ์ และ ดร.อดุล อมตวิวัฒน์

“เขาคัดตามคะแนน สอบข้อสอบเดียวกันทั่วประเทศเลย ตอนนั้น ประชากรไทยประมาณ 20 ล้านคน ก็แข่งขันกันพอสมควร โรงเรียน อัสสัมชัญมีนักเรียนติดบอร์ด 3 คน ซึ่งควรจะติดมากกว่านั้นด้วยซ้ำ เนื่องจากในปีนั้นเขาแจ้งว่าไม่มีการสอบติดบอร์ด พวกเราก็เลย เรียนหนังสือไม่หนัก ผมเองก็สอบติดโดยบังเอิญ เพื่อนผมชื่อ วิมลยุตต์ วรรณสว่าง สอบได้ที่ 1 หรือ 2 ของประเทศไทย ไม่แน่ใจ ส่วนผมได้ที่ 21 พอสอบเข้าจุฬาฯ ผมสอบได้ที่ 41

คณะแพทย์ฯ เขาแบ่งตามคะแนนเป็น 15 กลุ่ม กลุ่มละ 45 คน เรียงตาม ลำดับคะแนนลงไป ผมก็เลยได้อยู่กลุ่ม 1 ซึ่งกลุ่ม 1 ถึงกลุ่ม 4 จะได้เรียน ด้วยกันกับอาจารย์ท่านเดียวกันที่จุฬาฯ เท่าที่ผมจำได้ก็มี ศาสตราจารย์ แถบ นีละนิธิ, ศาสตราจารย์ ทองสุข พงศทัต, ศาสตราจารย์ ดร.คลุ้ม วัชรโรบล เป็นต้น หลังจากเรียนเตรียมแพทย์ได้ไม่กี่เดือน ผมก็ไปสอบ ชิงทุน และสอบได้ไปเรียนต่อต่างประเทศ

ตอนนั้นผมสอบได้ที่ 21 ของประเทศไทย จึงมีสิทธิเข้าสอบชิงทุนได้ เพราะเขาให้สิทธิสำหรับนักเรียนติดบอร์ดลำดับที่ 1-50 ของประเทศ ผมอยากไป เพราะการไปเรียนเมืองนอกเป็นเรื่องสำคัญมากของ

เด็กจนๆ คนหนึ่ง ถ้าเรียนจบแล้วไปเป็นหมอในความรู้สึกของเรามันก็ยังไม่ใช่ว่าความฝันที่เราอยากเห็นมากที่สุดสำหรับตัวเอง เพราะผมฟังวิทยุสถานี BBC เยอะ ก็พอรู้ว่าตอนนั้นบางประเทศเขาเจริญกว่าบ้านเมืองเรามาก ทำให้อยากรู้ว่าเมืองนอกเป็นอย่างไรสมัยนั้น เด็กนักเรียนทุกคนสนใจการเมืองทั้งนั้น อย่างน้อยต้องรู้ว่าประชาธิปไตย ‘Democracy’ คืออะไร อังกฤษเป็นต้นตำรับ ผมอุตส่าห์ฟัง BBC มา ก็รู้สึกชื่นชม และอยากไปเห็น”

ลิขิตชีวิตมนุษย์เหมือนเป็นเรื่องที่ถูกขีดมาแล้ว ในปีนั้น กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีผู้รับทุนการศึกษาเพื่อไปศึกษาต่อในต่างประเทศจำนวน 7 ทุน ผลปรากฏว่า ดร.วิพรรธ สามารถสอบข้อเขียนผ่านได้เป็นลำดับที่ 7 พอดี และต่อมา เมื่อมีการสอบสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ ด้วยความที่มีทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในขั้นดีมาก จะด้วยการฝึกฝนทักษะการพูด การฟังจากรายการ ‘ภาษาอังกฤษทางวิทยุ’ (English by Radio) หรือจากการฝึกพูดภาษาอังกฤษกับพ่อและแม่บุญธรรมมาอย่างดีก็แล้วแต่ ทำให้ ดร.วิพรรธ ทำคะแนนสอบสัมภาษณ์ได้ดีเด่นจนลำดับคะแนนเลื่อนขึ้นจากลำดับที่ 7 มาเป็นลำดับที่ 3

นอกจาก ดร.วิพรรธ แล้ว เพื่อนสนิทอีกคนหนึ่ง que สอบชิงทุนของกระทรวงศึกษาธิการได้เช่นเดียวกันในปีนั้น คือ ดร.อดุล อมตวิวัฒน์ ซึ่งทั้งคู่ได้เดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศสหราชอาณาจักรพร้อมกัน และคงความเป็นเพื่อนรัก เพื่อนสนิทกันตลอดมา

“เนื่องจากภาษาอังกฤษของผมดี เลยได้กระโดดมาลำดับที่ 3 แล้วนักเรียนทุนทั้ง 7 คนนี้ เป็นนักเรียนจากโรงเรียนอัสสัมชัญ 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลยุดต์ วรรณสว่าง, ดร.อดุล อมตวิวัฒน์ และตัวผมเอง ซึ่งเราทั้งสามก็ยังสนิทกันจนทุกวันนี้ ในจำนวนนี้มี 6 คน

ตอนนั้น บางประเทศ
เขาเจริญกว่าบ้านเมืองเรามาก
ทำให้อยากรู้ว่า เมืองนอกเป็นยังไง

สมัยนั้น เด็กนักเรียนทุกคน
สนใจการเมืองทั้งนั้น
อย่างน้อยต้องรู้ว่า
ประชาธิปไตย ‘Democracy’
คืออะไร

ครอบครัวของพ่อกับแม่บุญธรรม
ไปส่ง ดร.วิพรรณ ศึกษาต่อต่างประเทศ

อยากไปอเมริกา มีผมคนเดียวที่อยากไปอังกฤษ เพราะติดใจ BBC ตกลง
รัฐบาลก็เลยให้ที่ 1-2 ไปอเมริกา ส่วนที่ 3 ไปอังกฤษ และที่เหลือก็
ตามผมไปอังกฤษหมด เพราะมันถูกกว่าไปอเมริกา ตอนนั้นไปอังกฤษ
ค่าใช้จ่ายปีหนึ่ง 600 ปอนด์ แต่ที่อเมริกานั้นกว่า 2,000 ดอลลาร์ต่อปี”

ในเวลานั้น นักเรียนทุนลำดับที่ 3 ได้เลือกไปศึกษาต่อในสาขา
วิศวกรรมศาสตร์ ที่สหราชอาณาจักร สาเหตุที่เลือกเรียนสาขานี้เพราะ
ทุนการศึกษานี้ไม่มีสาขาแพทยศาสตร์ให้เลือก และอีกสาเหตุหนึ่งคือ
จากคำแนะนำของพี่ชาย (วิรุณ เริงพิทยา) ที่ศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์
ด้วยเช่นกัน

ในวันนี้ออกเดินทางไปสหราชอาณาจักร เป็นอีกวันหนึ่งที่ครอบครัว
และญาติมิตรเดินทางไปส่งที่สนามบินดอนเมือง มีการคล้องพวงมาลัย
ตามธรรมเนียมของการไปส่งนักเรียนไปเรียนต่อต่างประเทศในสมัยนั้น

พี่ชาย มารดา
ดร.วิพสร์ บิดา และพี่สาว

“ตอนเด็กๆ ผมเห็นคนไปเรียนต่อเมืองนอก เห็นเขาได้คลั่งพวงมาลัย
ตอนนั้นผมอายุ 12-13 ปี ก็เลยอยากจะไปบ้าง

การสอบชิงทุนไปเรียนต่อต่างประเทศได้ เป็นเรื่องใหญ่เรื่องดังสำหรับ
คนที่ไม่ได้มีฐานะมากนัก ครอบครัวก็ไปส่งผมที่สนามบินดอนเมือง
พ่อแม่บุญธรรมก็ไป ก่อนขึ้นเครื่องบินก็ร้องไห้ขอให้ไม่รู้ว่าจะเมื่อไหร่จะได้
กลับบ้าน เพราะสมัยนั้นค่าตัวเครื่องบินแพงมาก”

ด้วยความพยายามที่จะฝึกฝนภาษาอังกฤษ เมื่อสมัยเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดร.วิพรรธ ได้อ่านวรรณกรรมเรื่อง ‘เรื่องเล่าของสองเมือง - A Tale of Two Cities’ ของ ‘ชาร์ลส ดิกเกนส์ - Charles Dickens’ มีบางประโยคในวรรณกรรมเรื่องนี้ที่ยังอยู่ในความทรงจำได้ดีมาถึงทุกวันนี้

It was the best of time. It was the worst of time. ...

... It was the spring of hope. It was the winter of despair.

นี่คือเวลาที่ดีที่สุด นี่คือเวลาที่เลวร้ายที่สุด ...

... นี่คือช่วงเวลาพลิบานของความมีหวัง นี่คือช่วงเวลาหนาวเหน็บของความหมดหวัง

ในปีนั้น ช่วง พ.ศ. 2501 ดร.วิพรรธ อายุได้ 20 ปีเต็ม ได้รับการบ่มเพาะจากครอบครัวที่ซื่อตรงและสุจริต ขยันหมั่นเพียร มีวินัย และมีธรรมาภิบาลหล่อหลอมให้เขาเป็นคนที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังทั้งทางร่างกายและจิตใจ ในการออกเดินทางสู่โลกกว้าง และการตระหนักถึงการได้รับโอกาสที่ดีในชีวิต ก็ส่งผลต่อความรู้สึกที่ดิ้นรนและมีมุมมองที่เต็มไปด้วยความหวัง ความหวังของหนุ่มน้อยคนหนึ่งที่ได้เดินทางไกลเกือบครึ่งโลกเพื่อไป ‘เปิดหูเปิดตา หาคความรู้’

แต่หนทางชีวิตข้างหน้าจะเป็นเช่นไร หมุนเปลี่ยนไปทางไหนนั้น
ยังไม่มีใครรู้ได้...

3

พลังแห่ง เวลา ทำทุกเวลาให้ดีที่สุด

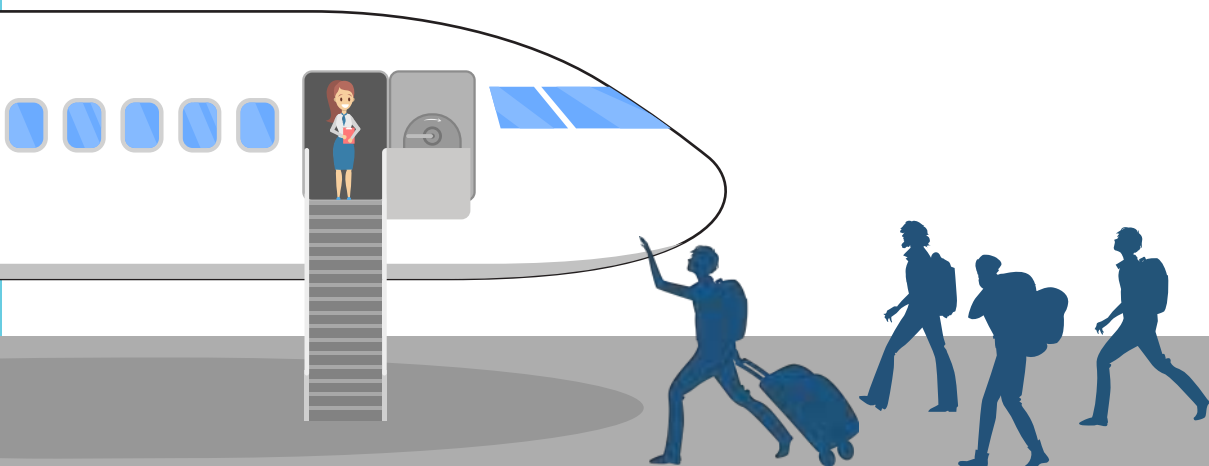
ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามาในวัยนั้น
เมื่อมองย้อนหลังกลับไป
ล้วนแล้วแต่เป็นความแปลกใหม่ ทำกาย และตื่นเต้น
ด้วยนาทิจองการก้าวขึ้นเครื่องบินของสายการบินแอร์ฟรานซ์
เพื่อออกเดินทางจากประเทศไทยสู่สหราชอาณาจักรนั้น
ดร.วิพรรณ กราบคิดว่าก้าวใหม่ในบทแห่งชีวิตต่อจากนี้
ชีวิตของนักเรียนทุนได้เริ่มต้นขึ้น
และอาจต้องเผชิญกับสิ่งที่ไม่สามารถคาดเดาได้
หลังจากนั้นไม่ถึง 24 ชั่วโมงในวันเดียวกัน
เหตุการณ์แรกก็เกิดขึ้น

ผจญภัยในโลกใบใหม่

ดร.วิพรรธ เล่าด้วยรอยยิ้มถึงประสบการณ์การเดินทางไกลไปต่างประเทศ ครั้งแรกในชีวิตว่า ก่อนจะถึงปลายทางที่กรุงลอนดอน ได้แวะพักค้างที่ กรุงปารีส 1 คืน เพื่อพบกับบราเดอร์โดนังเซียง (Brother Donancion) บาทหลวงชาวฝรั่งเศส ผู้เคยสอนที่โรงเรียนอัสสัมชัญ และในขณะนั้นได้ กลับไปพำนักที่กรุงปารีส

“ก่อนเดินทาง ผมเขียนจดหมายไปหาบราเดอร์ และขอให้เขาช่วยพาเที่ยว ปารีส ไปชมหอไอเฟล ไปรับประทานอาหาร พวกเราสนุกกันเพลิน จนลืมเวลาไปขึ้นเครื่อง พอถึงสนามบิน เขาปิดประตูเครื่องบินแล้ว กำลัง จะสตาร์ทเครื่อง พวกเรา 4 คน ถือกระเป๋า วิ่งไปโบกมือไป จนเขาต้อง เปิดประตูเอาน้ำไดพาดให้ขึ้น”

ดร.วิพสร์ และ ดร.อดุล
ขณะศึกษาที่อังกฤษ

ประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้นผ่านไปได้ด้วยดีจนถึงจุดหมาย ความรู้สึกของนักเรียนไทยวัยรุ่นคนหนึ่งที่ได้เดินทางไปถึงกรุงลอนดอนเป็นครั้งแรก โดยไม่มีใครในครอบครัวร่วมเดินทางด้วยนั้นเป็นความรู้สึกหลากหลาย ผสมผสานกัน ยากที่จะบรรยายได้

“ตอนนั้นผมรู้สึกอย่างนี้...ลอนดอนมีกลิ่นของลอนดอน ตอนนั้นทุกครั้งเวลาไปเดินบนถนนไฮสตริต เคนซิงตัน (High Street Kensington) ผมยังมีความรู้สึกถึงกลิ่นนั้น

เมื่อไปถึงวันแรก เราอยู่กันที่สำนักงาน ก.พ. (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) เลขที่ 28 ถนนพรินเซสเกต (28 Princess Gate) ผู้ดูแลนักเรียนไทยในตอนนั้นคือ หลวงปราโมทย์จรรยาวิภาช ท่านได้ดูแลเราอย่างดี สำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่ดูแลนักเรียนไทยในอังกฤษทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนเป็นพันคน รวมทั้งจ่ายเงินเดือนให้นักเรียนทุนด้วย ใครทำอะไรไม่ดีก็จะถูกเรียกมาตักเตือน แล้วก็มีความน่าค้นหาเป็นผู้ดูแลนักเรียนไทยกลุ่มที่เพิ่งไปถึง เราไปถึงใหม่ๆ ก็ยังทำอะไรกันไม่เป็นเลย

วันแรกตื่นมา นำนันทาก็พาไป ‘ศูนย์การค้า (Shopping Center)’ ที่ใหญ่ที่สุดบนถนนไฮสตริต เคนซิงตัน เพื่อไปหาซื้อเสื้อกันหนาว ถุงมือ และสิ่งจำเป็นเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับอากาศเย็นในฤดูหนาว

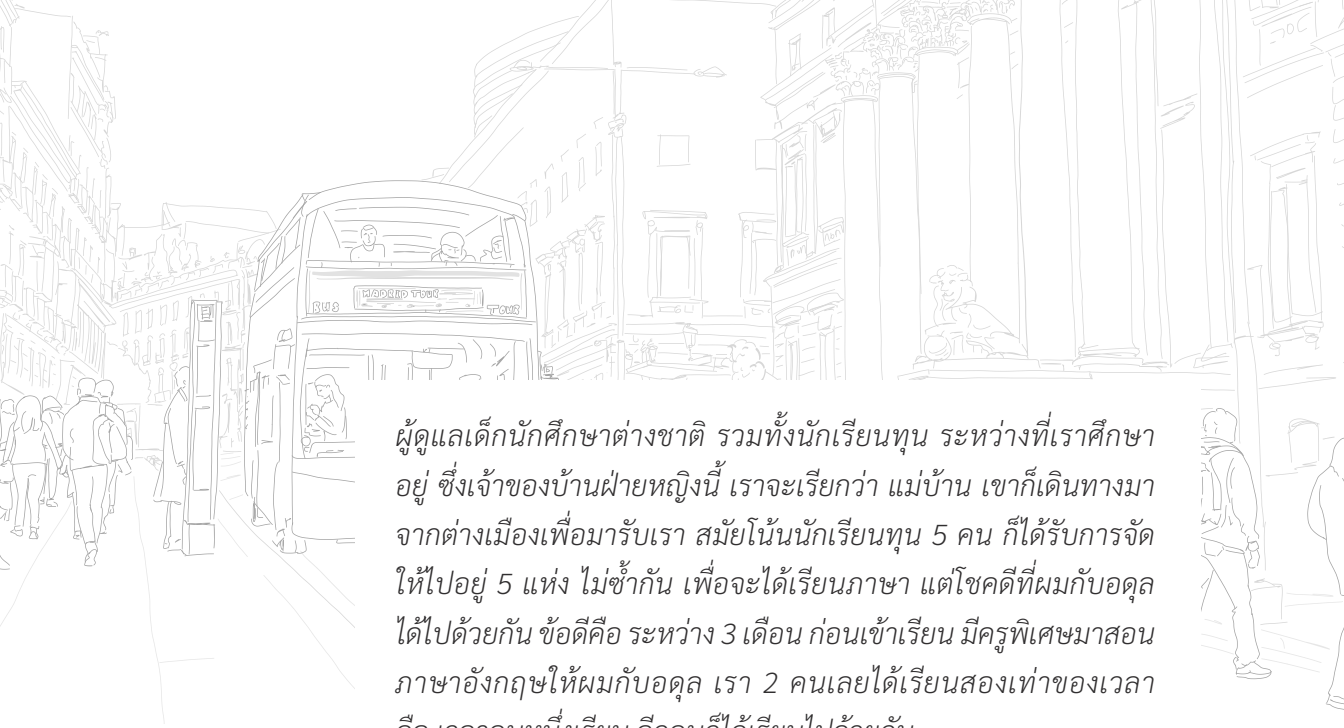
เราพักอยู่ที่สำนักงาน ก.พ. ประมาณ 3-4 วัน ก็มีเจ้าของบ้านฝ่ายหญิงของครอบครัวเจ้าบ้าน หรือ ‘โฮสต์แฟมิลี (Host Family)’ ที่รับหน้าที่เป็น

28 Princess Gate, London

High street Kensington Road

ผู้ดูแลเด็กนักเรียนต่างชาติ รวมทั้งนักเรียนทุน ระหว่างที่เราศึกษา อยู่ ซึ่งเจ้าของบ้านฝ่ายหญิงนี้ เราจะเรียกว่า แม่บ้าน เขาก็เดินทางมา จากต่างเมืองเพื่อมารับเรา สมัยนั้นนักเรียนทุน 5 คน ก็ได้รับการจัด ให้ไปอยู่ 5 แห่ง ไม่ซ้ำกัน เพื่อจะได้เรียนภาษา แต่โชคดีที่ผมกับบอดูล ได้ไปด้วยกัน ข้อดีคือ ระหว่าง 3 เดือน ก่อนเข้าเรียน มีครูพิเศษมาสอน ภาษาอังกฤษให้ผมกับบอดูล เรา 2 คนเลยได้เรียนสองเท่าของเวลา คือ เวลาคนหนึ่งเรียน อีกคนก็ได้เรียนไปด้วยกัน

แม่บ้านจากโฮสต์แฟมลินั่งรถไฟมารับเราไปอยู่ที่เมืองบริสตอล (Bristol) ชื่อ มิสซิสอัลมา ซินเธีย เกรกอรี (Mrs. Alma Cynthia Gregory) มีลูกสาวชื่อ โลอิส (Lois) บ้านอยู่เลขที่ 21 ถนนเซนต์จอห์น เมืองบริสตอล 8 (21 St. John Rd., Bristol 8)

จำได้ว่า ที่บ้านนี้มีลูกบ้านหลายคน มีผู้หญิงเปอร์เซีย 2 คน ชื่อบาร์เรีย (Barhere) และน้องสาวชื่อไวโอเล็ต (Violet) และมีคนพักในบ้านคนหนึ่ง เป็นแขก ชื่อเวอร์เดิน (Verdon) ตอนปิดภาคฤดูร้อน เราก็กินข้าวกัน หลังบ้าน”

ภาพถ่ายกับเพื่อนๆ
(ดร.อดุล, Ms. Lois และ Ms. Violet)
ที่บ้านพัก 21 St. John Road,
Bristol 8

เหมือนว่าชีวิตนักเรียนไทยในอังกฤษกำลัง
จะไปได้ด้วยดี แต่แล้วอยู่มาวันหนึ่งก็เกิดเหตุ
ไม่คาดฝันขึ้น...

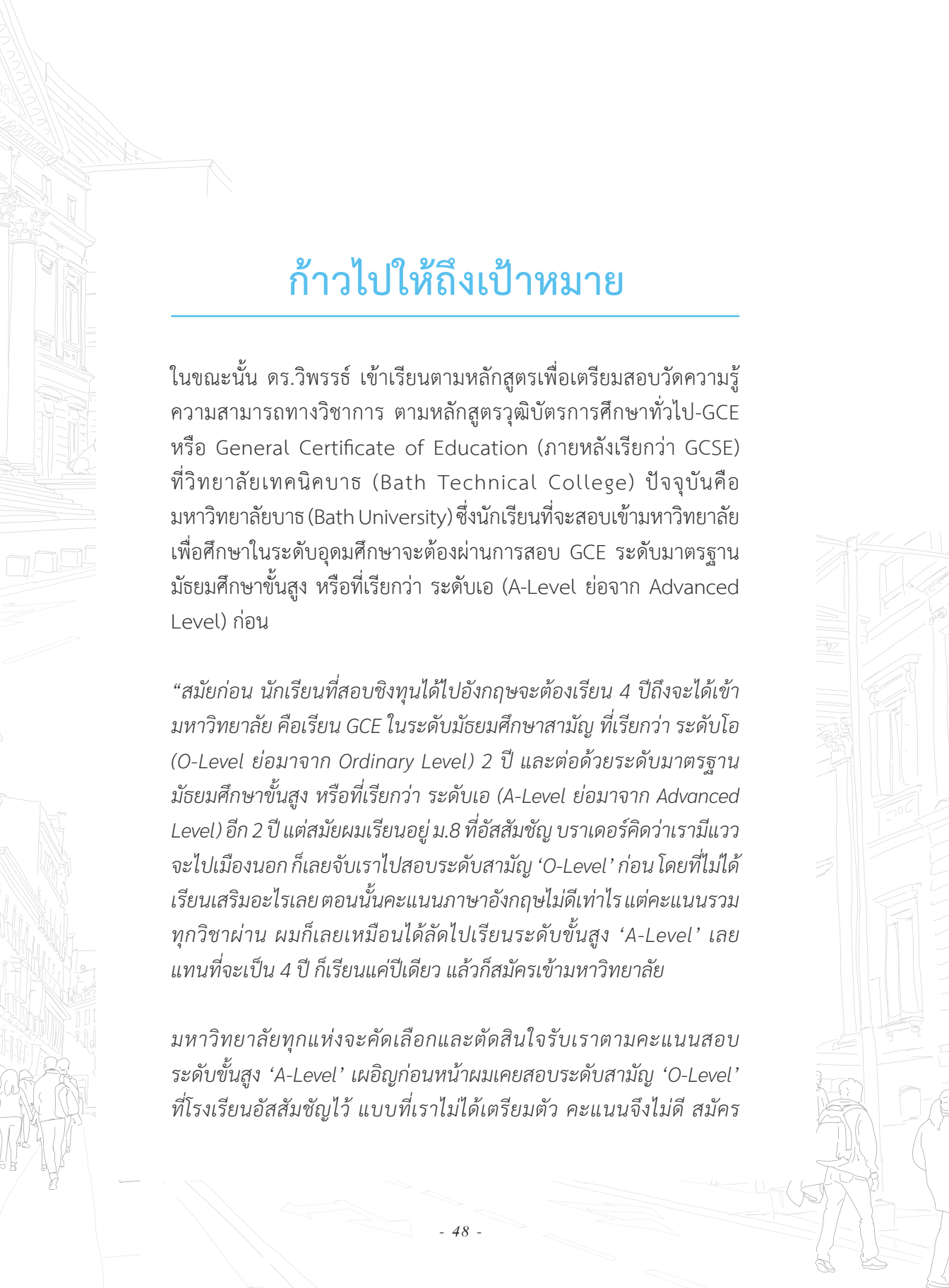
“แม่บ้านคนนี้ สามีเธอเป็นทหาร แล้วก็
เสียชีวิตในสงครามโลกครั้งที่ 2 วันดีคืนดี
เธอเกิดบ๊องอะไรขึ้นมาไม่รู้ เหมือนว่าเธอมี
อาการทางจิตนิดหน่อย เธอไล่เราออกจากบ้าน
ในค่าคั้นหนึ่ง คั้นนั้นลำบากมาก ต้องเก็บของ
แล้วก็ไม่รู้จะไปอยู่ที่ไหน ก็เลยไปค้างคืน
ที่สมาคมเยาวชนคริสเตียนชาย - YMCA
(Young Men's Christian Association)
คั้นนั้นทั้งคั้นผมนอนไม่หลับเลย

ลانا เทอร์เนอร์
(ภาพจาก britannica.com)

วันรุ่งขึ้นผมก็ไปที่เมืองบาร์ (Bath) ซึ่งอยู่ห่างจากเมืองบริสตอล เดินทาง
โดยรถเมล์ประมาณ 30 นาที เพื่อไปขอให้เจ้าหน้าที่ช่วยเหลือ เขาบอก
ว่ามีบ้านที่มีเด็กเล็กๆ อยู่ด้วย 1 คน สนใจจะไปอยู่ไหม ผมก็เลยย้าย
ไปอยู่บ้านนั้น คือบ้านเลขที่ 19 ฮอร์สชู วอล์ก (19 Horseshoe Walk)
เมืองบาร์ แม่บ้านชื่อ มิสซิสไอริส วาซเซีย (Mrs. Iris Vassiere) คั้นนั้น
เหมือนได้ขึ้นสวรรค์ทั้งเป็น เพราะแม่บ้านคนนี้เขาดูแลผมอย่างดี
ห้องผมเป็นสี่ชมพูทั้งห้อง รวมทั้งผ้าปูที่นอน แอมบนโต๊ะยังมีตะกร้า
ผลไม้ คิคดุสิ ผิดกับเมื่อคั้นก่อนมาก

2 วันต่อมาผมถามมิสซิสวาซเซียว่า อุดลเพื่อนผมยังไม่มีที่พัก พอจะช่วย
ได้หรือไม่ เธอบอกว่าเธอมีน้องสาวคนหนึ่ง ก็เลยให้อุดลไปอยู่กับน้องสาว
ของเธอ ชื่อ โดโรธี (Dorothy) ซึ่งมีผมสีบลอนด์ เป็นคนสวยเหมือน
ดารานาง ลานา เทอร์เนอร์ (Lana Turner) อุดลเลยได้ไปอยู่กับโดโรธี
พวกเรานักเรียนไทยเลยไปเยี่ยมอุดลบ่อย เพราะแม่บ้านสวย” (หัวเราะ)

ก้าวไปให้ถึงเป้าหมาย

ในขณะนั้น ดร.วิพรรษ์ เข้าเรียนตามหลักสูตรเพื่อเตรียมสอบวัดความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตามหลักสูตรวุฒิปัตการศึกษาก้าวไป-GCE หรือ General Certificate of Education (ภายหลังเรียกว่า GCSE) ที่วิทยาลัยเทคนิคบาร (Bath Technical College) ปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัยบาร (Bath University) ซึ่งนักเรียนที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องผ่านการสอบ GCE ระดับมาตรฐานมัธยมศึกษาชั้นสูง หรือที่เรียกว่า ระดับเอ (A-Level ย่อจาก Advanced Level) ก่อน

“สมัยก่อน นักเรียนที่สอบชิงทุนได้ไปอังกฤษจะต้องเรียน 4 ปีถึงจะได้เข้ามหาวิทยาลัย คือเรียน GCE ในระดับมัธยมศึกษาสามัญ ที่เรียกว่า ระดับโอ (O-Level ย่อมาจาก Ordinary Level) 2 ปี และต่อด้วยระดับมาตรฐานมัธยมศึกษาชั้นสูง หรือที่เรียกว่า ระดับเอ (A-Level ย่อมาจาก Advanced Level) อีก 2 ปี แต่สมัยผมเรียนอยู่ ม.8 ที่อัสสัมชัญ บราเดอร์คิดว่าเรามีแวจะไปเมืองนอกก็เลยจับเราไปสอบระดับสามัญ ‘O-Level’ ก่อน โดยที่ไม่ได้เรียนเสริมอะไรเลย ตอนนั้นคะแนนภาษาอังกฤษไม่ดีเท่าไรแต่คะแนนรวมทุกวิชาผ่าน ผมก็เลยเหมือนได้ลัดไปเรียนระดับชั้นสูง ‘A-Level’ เลย แทนที่จะเป็น 4 ปี ก็เรียนแค่ปีเดียว แล้วก็สมัครเข้ามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทุกแห่งจะคัดเลือกและตัดสินใจรับเราตามคะแนนสอบระดับชั้นสูง ‘A-Level’ เผลอๆ ก่อนหน้าผมเคยสอบระดับสามัญ ‘O-Level’ ที่โรงเรียนอัสสัมชัญไว้ แบบที่เราไม่ได้เตรียมตัว คะแนนจึงไม่ดี สมัคร

ภาพถ่ายที่บ้านพัก 30 Earl's Court Square, London
กับ ดร.อดุล อมตวิวัฒน์ (ภาพซ้าย) และ ดร.ปรีดา วิทยุสสวัสดิ์ (ภาพขวา)

6 วิชา ผ่าน 5 วิชา ตก 1 วิชา วิชาที่ตกคือภาษาอังกฤษ เมื่อรู้แล้วว่าผลสอบระดับสามัญ 'O-Level' ไม่ค่อยดีนัก เลยลองสมัครเข้ามหาวิทยาลัยหลายแห่งด้วยกัน ก็สมัครไป 7 แห่ง มี 4 แห่งที่ตัดใบสมัครของผมนอก เพราะดูจากคะแนนระดับสามัญ 'O-Level' ก็เลยเหลือเพียง 3 มหาวิทยาลัย ที่แจ้งว่าจะคอยดูผลคะแนน 'A-Level' ของผมก่อน

1 ใน 3 มหาวิทยาลัยคือ อิมพีเรียล คอลเลจ ลอนดอน (Imperial College London) ซึ่งก็ถือว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่ดีที่สุด (Top Best) ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ผมก็สมัครไป เขาบอกว่าขอดูผลสอบก่อน คือเขาแบ่งระดับคะแนน (Grade) อย่างนี้ ถ้าสอบได้ 40 คะแนน แปลว่า สอบได้, 50 คะแนน แปลว่า ดี (Good), 60 คะแนน แปลว่า ดีมาก (Very Good), 70 คะแนนขึ้นไป เรียกว่า ยอดเยี่ยม (Distinction) ที่นี้ผลสอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนวิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) คือ ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และคณิตศาสตร์ประยุกต์ (Applied Maths) เผิฉินผมเลือกสอบเพียง 3 วิชาเท่านั้น คือ ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ปรากฏว่าวิชาฟิสิกส์ผมสอบได้คะแนนยอดเยี่ยม (Distinction) เพราะฉะนั้น อิมพีเรียล คอลเลจ ก็เลยรับผมเข้าเรียน”

อิมพีเรียล คอลเลจ ลอนดอน (Imperial College London) ในสมัยนั้น คือ ดิ อิมพีเรียล คอลเลจ แห่งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการแพทย์ (The Imperial College of Science, Technology and Medicine : IC) เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงลำดับต้นๆ ของโลกในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลอังกฤษมากที่สุดแห่งหนึ่ง ในขณะนั้น มหาวิทยาลัยมีอาจารย์ที่ได้รับรางวัลโนเบลถึง 3 คน รวมทั้งมีอาจารย์ที่ได้รับเลือกให้เป็นราชบัณฑิต (Fellow of the Royal Society) จำนวน 25 คน จาก 250 คนทั่วประเทศ

เมื่อได้รับการตอบรับให้เข้าศึกษาต่อที่อิมพีเรียล คอลเลจ ก็เท่ากับว่าเป้าหมายของ ดร.วิพรรธ ที่ตั้งไว้เมื่อก่อนออกเดินทางจากประเทศไทยบรรลุได้ในระดับหนึ่ง เป้าหมายดังกล่าวคือ ต้องสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาด้านวิศวกรรมไฟฟ้า โดยได้เลือกศึกษาต่อเฉพาะทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่ง ดร.วิพรรธ ให้เหตุผลว่า ‘เพราะมันน่าตื่นเต้นดี’

Imperial College, London

ขณะทดสอบวิทยุ
เครื่องที่แพงที่สุดของ Philips
ว่ามีชิ้นส่วนไหน
ที่ผิดข้อกำหนดคุณสมบัติ (Spec.)

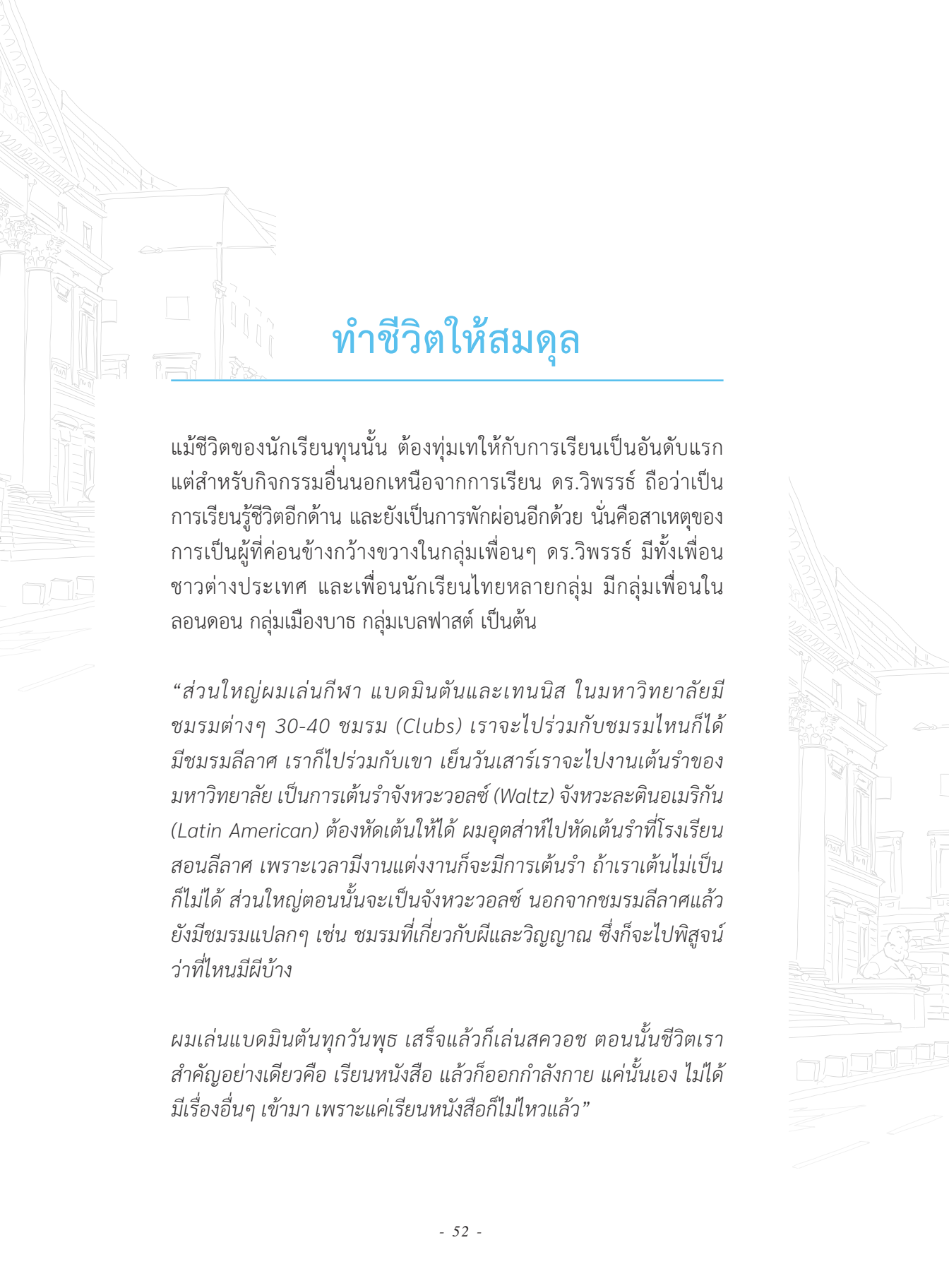

“ในเวลานั้น อิมพีเรียล คอลเลจ มีอาจารย์ที่ได้รับรางวัลโนเบลถึง 3 คน เรียกว่าเยี่ยมแล้ว ผมเคยมีโอกาสดูเรียนกับเขา แต่ฟังไม่รู้เรื่องเลย (หัวเราะ)

การเรียนวิศวะในอังกฤษจะว่ายากก็ได้ จะว่าง่ายก็ได้ ตอนเรียนมันก็ยาก สอบตกก็เคยนะ สอบเกือบตกตอนปี 2 แต่ก็ฮึดขึ้นมา พอปี 3 ผมสมัครไปทำงานที่โปรตุเกส เขามีให้เลือกไปหลายประเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกไปทำงานที่เยอรมนี สุดท้ายคนอังกฤษก็แย่งกันไปเยอรมนีหมด เหลือแต่โปรตุเกส ผมก็เลยไปฝึกงานที่นั่น

ผมเรียนเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์ ก็เลยเลือกไปทำงานที่โรงงานของฟิลิปส์ (Philips) เขาเอาวิทยุเครื่องที่แพงที่สุดของเขามาให้ทดสอบดูว่า มันดีตรงไหน ไม่ดีตรงไหน ทดสอบเสร็จแล้วเขาก็ถามว่าสนใจจะซื้อไหม ขายถูกในราคาเพียง 5 ปอนด์ ราคาจริงกว่า 50 ปอนด์ ผมก็ซื้อ ยังใช้ได้ดี เป็นวิทยุหลอด เสียงทุ้ม แล้วก็ซื้อเครื่องบันทึกเสียง (Tape Recorder) ที่ไม่แพง มีวิทยุและเครื่องเสียงครบในตัว

ที่อังกฤษในวันอาทิตย์ เขามีรายการเพลงที่ดีมาก เรียกว่ารายการ ‘Your Hundred Best Tunes (100 เพลงที่ดีที่สุดของคุณ)’ เขาเอาเพลงที่ฮิตที่สุดมาเล่นให้ฟัง ทุกอาทิตย์ผมก็อัดไว้หมดเพื่อเก็บไว้ฟัง”

ทำชีวิตให้สมดุล

แม้ชีวิตของนักเรียนทุนนั้น ต้องทุ่มเทให้กับการเรียนเป็นอันดับแรก แต่สำหรับกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากการเรียน ดร.วิพรรธ ถือว่าเป็น การเรียนรู้ชีวิตอีกด้าน และยังเป็นการพักผ่อนอีกด้วย นั่นคือสาเหตุของ การเป็นผู้ที่ค่อนข้างกว้างขวางในกลุ่มเพื่อนๆ ดร.วิพรรธ มีทั้งเพื่อน ชาวต่างประเทศ และเพื่อนนักเรียนไทยหลายกลุ่ม มีกลุ่มเพื่อนใน ลอนดอน กลุ่มเมืองบาร์ กลุ่มเบลฟาสต์ เป็นต้น

“ส่วนใหญ่ผมเล่นกีฬา แบดมินตันและเทนนิส ในมหาวิทยาลัยมี ชมรมต่างๆ 30-40 ชมรม (Clubs) เราจะไปร่วมกับชมรมไหนก็ได้ มีชมรมลีลาศ เราก็ไปร่วมกับเขา เย็นวันเสาร์เราจะไปงานเต้นรำของ มหาวิทยาลัย เป็นการเต้นรำจังหวะวอลซ์ (Waltz) จังหวะละตินอเมริกัน (Latin American) ต้องหัดเต้นให้ได้ ผมอุตส่าห์ไปหัดเต้นรำที่โรงเรียน สอนลีลาศ เพราะเวลาว่างงานก็จะมีการเต้นรำ ถ้าเราเต้นไม่เป็น ก็ไม่ได้ ส่วนใหญ่ตอนนั้นจะเป็นจังหวะวอลซ์ นอกจากชมรมลีลาศแล้ว ยังมีชมรมแปลกๆ เช่น ชมรมที่เกี่ยวกับผีและวิญญาณ ซึ่งก็จะไปพิสูจน์ ว่าที่ไหนมีผีบ้าง

ผมเล่นแบดมินตันทุกวันพุธ เสร็จแล้วก็เล่นสควอช ตอนนั้นชีวิตเรา สำคัญอย่างเดียวคือ เรียนหนังสือ แล้วก็ออกกำลังกาย แค่นั้นเอง ไม่ได้ มีเรื่องอื่นๆ เข้ามา เพราะแค่เรียนหนังสือก็ไม่ไหวแล้ว”

การเปิดมุมมองชีวิตให้กว้างและทำให้มีความสมดุล ยังขยายไปถึงการสำรวจโลก ในช่วงปิดภาคการศึกษา ดร.วิพรรษ์ ถือเป็นโอกาสที่จะได้ใช้เวลาในการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์เพิ่มเติมให้กับชีวิต โดยได้วางแผนในการใช้จ่ายอย่างดี เพื่อเก็บเงินส่วนหนึ่งไปเที่ยว และส่วนหนึ่งไว้เป็นค่าตัวเครื่องบินกลับบ้าน

ดร.อดุล และ ดร.วิพรรษ์
หน้าบ้านพักที่ 21 St. John Road,
Bristol 8

“พอปิดเทอม สมัยนั้นนักเรียนชอบไปเที่ยวยุโรป ปีแรกผมก็ไปเที่ยวเบลเยียม เยอรมนี และเดนมาร์ก พอดีเพื่อนที่เมืองบาร์เคยเป็นทหารมาก่อน แล้วกลับมาเรียนต่อ เป็นคนมีอายุแล้ว ค่าซื้อรถมินิไมเนอร์ (Mini Minor) คันหนึ่ง พอถึงฤดูร้อน เพื่อน 3-4 คนก็ชวนกันนั่งรถเขาไปเที่ยวยุโรปด้วยกันผมใช้เงินทั้งหมด 27 ปอนด์ในเวลา 15 วันกินอยู่กันอย่างประหยัด กลางคืนกินนอนที่เขากำหนดเป็นค่ายพักแรม (Camping Site) มีอยู่คืนหนึ่งผมทำแกงกะหรี่เลี้ยง เพื่อนๆ กินเสร็จก็แลบลั่นออกมาตากลมเพราะเผ็ด (หัวเราะ)

ในช่วงปิดภาคการศึกษา
ดร.วิพรรษ์ ถือเป็นโอกาสที่จะได้ใช้เวลาในการท่องเที่ยว
เพื่อเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์
เพิ่มเติมให้กับชีวิต

ฤดูร้อนปีต่อมา หยุต 3 เดือน เราไปทำงานเก็บเงิน 2 เดือน ไปเที่ยวยุโรป เดือนที่ 3 ผมนั่งรถไฟไปเที่ยวเวียนนาคนเดียว ผ่านฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ วางแผนว่าขึ้นรถไฟที่ไหน ลงที่ไหน นอนที่ไหน สนุกมาก ตื่นเต้นดี ไม่ต้องเกรงใจใคร ไม่ต้องรอใคร อยากทำอะไรก็ทำ ครั้งแรกที่ไป มันต่างคนต่างคิด ก็เลยรู้สึกว่ไปเที่ยวเป็นกลุ่มนี้มันลำบาก เที่ยวคนเดียวสบายใจดี

ที่แรกขาไปเวียนนา ประเทศออสเตรีย ผมไม่รู้ว่เขาต้องใช้วีซ่าและ สุ่มตรวจ แต่ก็ผ่านไปอย่างสบายจนถึงเวียนนา พอเที่ยวเสร็จจากกลับ เราก็ขึ้นรถไฟเที่ยวกลางคืนจะกลับฝรั่งเศส เพราะมีนัดกับเพื่อนที่ปารีส ที่ขายแดนเขาก็ขอตรวจหนังสือเดินทาง ผมไม่มีวีซ่าเข้าฝรั่งเศส ตำรวจ ก็เลยให้ผมลงจากรถไฟ แล้วก็ให้เจ้าหน้าที่เขาทำวีซ่าให้ตรงนั้น ผมเลย ต้องนอนค้างคืนที่สถานีรถไฟโดยการนั่งหลับ วันรุ่งขึ้นก็นั่งรถไฟไปต่อ เลยได้ประสบการณ์การนอนค้างที่สถานีรถไฟไป 1 คืน”

3 ปีผ่านไป ดร.วิพรรธ จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้วยคะแนน เกียรตินิยมอันดับ 2 ชั้นสูง หรือเกียรตินิยม 2:1 (Upper Second Class) และได้รับทุนเรียนต่อจนถึงปริญญาเอก ดร.วิพรรธจึงตัดสินใจเปลี่ยน จากการรับทุนรัฐบาลไทยมาเป็นทุนเรียนฟรีที่ได้รับการสนับสนุนจาก บริษัทเอกชนหลายแห่งในอังกฤษผ่านทางอาจารย์ที่ปรึกษา และได้ จ่ายคืนทุนการศึกษาให้กับรัฐบาลไทยเท่ากับจำนวนที่ได้รับมา ในช่วง ปีที่ 4 ก็ได้บินกลับมาเยี่ยมบ้านด้วยเงินที่เก็บสะสมไว้

“ตอนนั้นตัวเครื่องบินไปอังกฤษเที่ยวเดียวราคา 200 กว่าปอนด์ ไปกลับ 400 ปอนด์ นักเรียนทุนได้รับทุนเป็นเงินปีละ 600 ปอนด์ ก.พ. จ่ายให้

วันรับปริญญาตรี (Undergraduate) ของ ดร.วิพัส
ที่ Royal Albert Hall (ด้านหลัง)

นักเรียนเดือนละ 38 ปอนด์ เราพยายามเก็บเดือนละ 5 ปอนด์ ปีหนึ่งก็ 60 ปอนด์เท่านั้นเอง เก็บอย่างน้อย 4 ปี ถึงจะได้ 200 ปอนด์ แต่ผมไปอยู่ 4 ปี ปีที่ 4 ผมก็กลับมาเยี่ยมบ้าน เพราะว่าผมกลับกับพวกนักเรียนมาเลย์ ปกติตัวเครื่องบินเที่ยวเดียว 200 ปอนด์ แต่ครั้งนี้ไป-กลับเพียง 200 ปอนด์ เป็นการเช่าเหมาลำ (Chartered Flight) ของกลุ่มนักเรียน จากมาเลเซีย ผมก็กลับกับเขา พอเครื่องจอดพักที่กรุงเทพฯ ก่อนบินเข้ามาเลเซีย ผมก็ลง ทำให้ประหยัดค่าตัวเครื่องบินไปได้มาก”

หลังจากเรียนจบปริญญาตรีแล้ว การเรียนต่อในระดับปริญญาที่สูงขึ้น (Post Graduate) นับว่าเป็นเรื่องหนักหนาสาหัสอยู่มาก

Boy Band Moment (ดร.อตุล อมตวิวัฒน์,
ดร.วิพสร์ และ ดร.สมภพ ไตรโรจนันท์)

เดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อนๆ

“มีคนเก่งกว่าเราเยอะ อย่างรุ่นผมตอนนั้นมีคนไทยคนหนึ่งชื่อ คุณเอนก สิงห์โกวินท์ ตอนนี้อยู่ชีวิตแล้ว เขาเป็นรุ่นพี่ผม เรียนแผนกเดียวกัน เขาทำปริญญาเอก (Ph.D.) 2 ปีเสร็จ ของเราทำเกือบ 5 ปี เราเก่งสู้เขาไม่ได้ ผมก็เลยรับอาสาอ่านวิทยานิพนธ์ให้เขา ตอนเขาทำดอกเตอร์ ดูว่า ตรงไหนเขียนตกหล่น

เราอยากจบดอกเตอร์ แต่มันยากมากเลย จำได้ว่าตอนปี 2 ผมสอบ เกือบตก ก็มีความเครียด เวลาคลุ้มใจมากก็ยกหูโทรศัพท์ปรับทุกข์ กับเพื่อน บ่นว่าผมนี่โชคร้ายมากเลย ตอนนี้เป็นอย่างนี้ๆ เพื่อนก็หัวเราะ ชอบใจ พอบ่นจบแล้ว เราหายเครียด ก็ถือว่ามีทางออก แต่บางคน ที่ฆ่าตัวตาย เพราะเขาขาดเพื่อนที่จะระบายความทุกข์ได้”

นี่คือเวลาที่ดีที่สุด... It was the best of time.

การมีมิตรที่ดีอยู่รอบกาย ในยามที่ต้องอยู่ห่างบ้านเกิดเมืองนอนและครอบครัว นับเป็นความโชคดีอย่างหนึ่งในชีวิตของ ดร.วิพรรค์ แต่อาจไม่ใช่โชคดีเพียงอย่างเดียว แต่น่าจะเป็นเพราะการรู้จักศิลปะแห่งการรับและการให้ ซึ่งทำให้ได้พบและสร้าง ‘มิตร’ ที่ว่านี้ในหลากหลายสถานะและวาระ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนนักเรียน ครู หรือแม้กระทั่งแม่บ้านที่ได้ให้การดูแลนักเรียนจากประเทศไทยคนนี้

“มิสซิสวาชเซีย (Mrs. Vaissiere) แม่บ้านที่ผมอยู่กับเขาตอนอยู่ที่เมืองบาร เซาร์กผมเหมือนลูก เหมือนคนในครอบครัวเลย ตอนผมย้ายไปเรียนที่อิมพีเรียล คอลเลจในลอนดอน ช่วงปิดเทอมตลอด 3 ปี ผมก็กลับไปหาเขาที่บ้านในเมืองบารซึ่งห่างจากลอนดอนเกือบ 100 ไมล์ นั่งรถไฟก็ประมาณชั่วโมงครึ่ง มิสซิสวาชเซียมีลูกอายุประมาณ 2 ขวบ สามปีเป็นนักรักบี้ กลางคืนเขาก็จะไปช่วยดูแลบาร์ของสโมสรรักบี้ (Rugby Club) เลยต้องให้คุณยายมาเฝ้าหลาน อยู่ได้เดือนสองเดือน ผมก็เลยอาสาว่าผมดูแลลูกให้เอาไหม เด็กอีร่าดผมก็เซ็ดล้างให้ เลี้ยงลูกให้เขา หลังจากผมกลับเมืองไทยแล้ว เรายังติดต่อกันเสมอ ตอนลูกๆ ผมไปเรียนที่อังกฤษ ก็ไปพักอยู่กับมิสซิสวาชเซีย

...ระหว่างที่ผมทำงานวิจัยปริญญาเอกปีที่ 4 อยู่ มีอาจารย์ที่ปรึกษาของผมคนหนึ่งชื่อ ศาสตราจารย์รอย บูธรอยด์ (Roy Boothroyd) เขาเป็นคนที่เก่งมากในด้านอุปกรณ์สารกึ่งตัวนำ หรือที่เรียกว่า เซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และอุปกรณ์ขยายสัญญาณไฟฟ้า หรือที่เรียกว่า

ดร.วิสรรค์ ถ่ายภาพกับ
Mrs. Iris Vassiere
(ซ้ายมือของภาพ)
ซึ่งเป็น Host Family
ที่เมือง Bath และ
Mrs. Dorothy Midgley
น้องสาวของ Mrs. Vassiere
ซึ่งเป็น Host Family
ของ ดร.อตุล

น่าจะเป็นเพราะ
การรู้จักศิลปะ
และการให้
ทำให้ได้พบ
และสร้าง 'มิตร'
ที่ว่่านี
ในหลากหลาย
สถานะและวาระ

ทรานซิสเตอร์ (Transistor) การมีอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี
ก็เหมือนสอบผ่านไประยะหนึ่ง พอได้ตำแหน่งใหม่
เลื่อนขึ้นเป็นศาสตราจารย์ (Professor) ที่มหาวิทยาลัย
ควีนส์แห่งกรุงเบลฟาสต์ (Queen's University of Belfast)
ไอร์แลนด์เหนือ ตอนนั้นนักเรียนที่กำลังเรียนปริญญาเอก
กับเขามีอยู่ด้วยกัน 6 คน เลียดกลงกันว่าตามอาจารย์
ไปทำวิจัยต่อที่ไอร์แลนด์ แต่ดีกรีปริญญาเอกที่เราจะได้รับ
ก็ยังเป็นปริญญาจากอิมพีเรียล คอลเลจ

เพื่อนอาจารย์เขามีลูกสาวคนหนึ่ง ไม่แข็งแรงนัก ผมก็เลย
ไปช่วยงานที่บ้านเขา ไปช่วยตัดหญ้า ไปทำกับข้าวให้เขากิน
ต่อมาวันหนึ่งเด็กคนนี้ป่วยและเสียชีวิต ภรรยาของเขา
เสียใจมาก ทั้งบ้านดูเศร้ากันหมด วันหนึ่งพอกินข้าวเสร็จ
ผมก็พูดกับภรรยาของอาจารย์ว่า คุณบูธรอยด์* (Mrs. Boothroyd)
ขอตุลยอมมือหน่อยได้ไหม ผมดูแล้วก็บอกเธอว่า I think you are going
to have a baby girl soon. (ผมคิดว่าคุณจะได้ลูกสาวเร็วๆ นี้)

* ชาวยุโรปและอเมริกัน นิยมเรียกชื่อกันด้วยนามสกุล เพื่อความสุภาพ

แม้ว่าจะเหน็ดเหนื่อย ประสบความยากลำบากในการเรียน
แต่ไอร์แลนด์เหนือก็เป็นเมืองที่น่าอยู่
เพราะผู้คนมีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารี
คล้ายๆ กับคนไทย

เดือนต่อมาเธอก็ท้อง แล้วก็คลอดมาเป็นเด็กผู้หญิงจริงๆ ความเศร้าสลด
ที่มีก็หายไปหมด เพราะมีชีวิตใหม่เข้ามาแทนที่

เราเขียนจดหมายถึงกันเสมอ จนกระทั่งท่านเสียชีวิตเมื่อเดือนมีนาคม
2564 ด้วยอายุ 95 ปี”

ช่วงเวลาในการเรียนที่ไอร์แลนด์เหนือ นับเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุดของชีวิต
อีกช่วงหนึ่ง แม้ว่าจะเหน็ดเหนื่อย ประสบความยากลำบากในการเรียน
แต่ไอร์แลนด์เหนือเป็นเมืองที่น่าอยู่ เพราะผู้คนมีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อม
อารีคล้ายๆ กับคนไทยทำให้ดร.วิพรรธได้มิตรแท้ที่แม้ต่างชาติต่างภาษา
แต่ก็เข้าใจกันจนเหมือนพูดจาภาษาเดียวกัน และยังสนิทสนมเกื้อกูลกัน
มาจนถึงทุกวันนี้

“ผมไปไอร์แลนด์ครั้งนั้น ก็เลยได้รู้เรื่องเกี่ยวกับไอร์แลนด์มหาศาล
วัฒนธรรมของเขาใกล้เคียงคนไทยมาก มีความเป็นกันเอง มีความจริงใจ
เป็นคนที่น่ารักและฉลาด ไปถึงอาทิตย์แรกผมเบื่อ ไม่รู้จะทำอะไรดี เลย
ถือไม้แบดมินตันไปนั่งรอคิวที่สนาม ระหว่างรอก็มีหนุ่มคนหนึ่งนั่งข้างๆ
รอคิวเหมือนกัน หันหน้ามองกันก็เลยยิ้ม ตั้งแต่วันนั้น คือวันที่ 24 ตุลาคม
พ.ศ. 2507 (ค.ศ. 1964) หนุ่มคนนั้นก็กลายเป็นเพื่อนสนิทที่สุดคนหนึ่งของ
ผมจนกระทั่งถึงปัจจุบัน วันแรกที่พบกัน เล่นแบดมินตันด้วยกัน

ดร.วิพรรณ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก (Ph.D.)

เขาถามว่า คริสต์มาสนี้ทำอะไร ผมก็บอกว่าไม่ได้ทำอะไร เขาก็ชวนไปบ้านเขา ไปเยี่ยมพ่อแม่เขา แล้วก็ไปโบสถ์ พาไปรู้จักเพื่อนฝูงและญาติของเขา เพื่อนคนนี้ชื่อเอียน แมคลาเรน (Ian McLaren) เป็นชาวไอริช จบดอกเตอร์ก่อนผมหน่อยหนึ่ง เรียนจบแล้วก็ไปเป็น Professor ที่ MIT (ศาสตราจารย์ที่สถาบันเทคโนโลยีแห่งแมสซาชูเซตส์ Massachusetts Institute of Technology) พอผมเรียนจบปริญญาเอก ก็ตามไปพบและทำงานอยู่ที่อเมริกา”

ดร.วิพรรธจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก จากอิมพีเรียล คอลเลจ ลอนดอนเมื่ออายุได้ 30 ปี ซึ่งถือว่าพร้อมทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิ ก่อนที่จะตัดสินใจเดินทางไปทำงานที่สหรัฐอเมริกาตามคำชักชวนของเพื่อนๆ ชาวไอริชที่ต่างก็สมัครเข้าทำงานในเมืองบอสตัน (Boston) โดยเฉพาะเอียนซึ่งเดินทางไปก่อนหน้านั้น 1 ปี และหาบ้านพักรอไว้แล้ว

วันเวลา 10 ปีของชีวิตบทบาหนักเรียนไทยในอังกฤษได้จบลงอย่างสวยงาม ขณะที่ยุคใหม่ของชีวิตกำลังจะเริ่มบรรทัดแรกในฐานะวิศวกรที่กำลังจะเก็บเกี่ยวประสบการณ์เพื่อเติมเต็มให้กับชีวิตในสหรัฐอเมริกา ดินแดนแห่งเสรีภาพและความหวัง เมื่อครั้งประธานาธิบดีลินดอน บี จอห์นสัน ดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศ และมีนโยบายเด่นที่จะนำสหรัฐอเมริกาให้เป็นสังคมที่ยิ่งใหญ่ (The Great Society)

นี่คือเวลาที่ดีที่สุด...

It was the best of time.

ความสำเร็จในการศึกษา มิตรภาพอันงดงาม และประสบการณ์ทั้งหมดที่อังกฤษ นับเป็นช่วงหนึ่งของเวลาที่ดีที่สุดในชีวิตที่ ดร.วิพรรธไม่เคยลืมเลือน และยังเก็บไว้ในความทรงจำที่มีความหมาย เปี่ยมคุณค่ามากมายเสมอมา

4

พลังแห่ง มิตรภาพ

ถ้าการเรียนรู้จบปริญญาเอกด้านวิศวกรรมศาสตร์
เป็นเป้าหมายสำคัญในการเรียน
เมื่อบรรลุแล้วก็ต้องห้วยสู่เป้าหมายระดับต่อไป
นั่นคือการทำงาน
เริ่มจากการหางานทำในบริษัทใหญ่
เพื่อฝึกทักษะและเพิ่มพูนประสบการณ์
หากในเวลานั้น อังกฤษอาจจะดูคุ้นชินเกินไปแล้ว
สำหรับความใฝ่ฝันของคนหนุ่ม
ที่กำลังเปี่ยมไปด้วยพลัง

อเมริกา ผมมาถึงแล้ว America, Here I come!

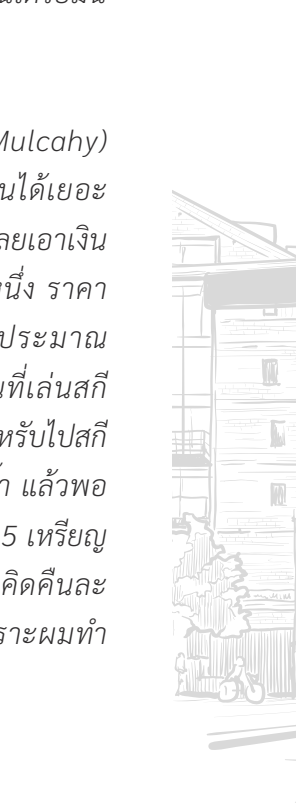
เมื่อตั้งคำถามถึงอนาคตข้างหน้าว่าจะไปทางไหนดี เพื่อนๆ ชาวไอริชบอก ดร.วิพรรธน์ว่า จบปริญญาเอก PhD ยังไม่พอ ต้องมีอีกปริญญาหนึ่ง คือ BTA หมายถึง Been to America-การเคยได้ไปเยือนสหรัฐอเมริกา

“ข้อดีของคนอเมริกันก็คือ มีความเป็นกันเองดี ถ้าเป็นคนอังกฤษก็จะค่อนข้างอนุรักษ์นิยมนิดหน่อย แต่คบเป็นเพื่อนได้นาน และคนอังกฤษมักจะมียศสูงกว่าคนอเมริกัน

ส่วนระบบการทำงาน คนอเมริกันทำงานหนัก ไม่ค่อยเห็นใครอยู่เหมือนคนอังกฤษ คนอังกฤษส่วนใหญ่รักความสบาย พอบ่าย 3 โมง เขาก็หยุดพักเพื่อดื่มชา (Tea Time) ถึงเวลากลับบ้านก็กลับ แต่ที่อเมริกาทำงานกันตึกจนถึงเกือบทุ่มสองทุ่ม เขาทุ่มเทกันหนักมาก แต่ที่ดีมากของอังกฤษคือการศึกษา เพราะเรียนจริงเรียนจัง อเมริกาหลุยอย่างเดียว แต่ที่อังกฤษต้องละมุนละม่อม แล้วใช้เวลาคิด ก็แล้วแต่สไตล์คนชอบ

อเมริกาทำงานกันตึกจนถึงเกือบทุ่มสองทุ่ม
เขาทุ่มเทกันหนักมาก
แต่ที่ดีมากของอังกฤษคือการศึกษา
เพราะเรียนจริงเรียนจัง
อเมริกาหลุยอย่างเดียว แต่ที่อังกฤษต้องละมุนละม่อม
แล้วใช้เวลาคิด ก็แล้วแต่สไตล์คนชอบ

ฝีมือทำกับข้าว
ของผมไม่แพ้ใคร
เพราะเรียนจากแม่
และช่วยแม่
ตั้งแต่เด็ก
แม่ผมเป็นคน
ทำกับข้าวเก่ง
ผมอายุ 12-13 ปี
ก็เชือดไก่เป็นแล้ว

สำหรับผมตอนนั้น ขอเลือกตามเพื่อนเอียน ซึ่งไปอเมริกาก่อนผม 1 ปี เขาก็ไปเตรียมอะไรไว้หมดแล้วที่เมืองบอสตัน อพาร์ทเมนต์ที่เราอยู่กัน มี 4 ห้องนอน เพื่อนไอริช 3 คนเช่าอยู่แล้ว ผมไปเป็นคนที 4 พอดี ห้องนอนของผมเลยเล็กสุด เรามีห้องครัว 1 ห้อง ห้องอาหาร 1 ห้อง พอผมไปถึงก็รับหน้าที่ทำกับข้าว แล้วก็เก็บตังค์จากเพื่อนๆ คนละ 15 เหรียญต่อสัปดาห์ เป็นแบบกินและดื่มเท่าไรก็ได้ (All you can eat, all you can drink) แล้วผมก็ไปจ่ายตลาดเอง ที่บอสตัน ตอนนั้นเนื้อปอนด์ละ 99 เซ็นต์เท่านั้น ผมซื้อทีละ 40 ปอนด์ ส่วนหนึ่งแบ่งเป็นสเต็ก ส่วนหนึ่งสำหรับผัดโน้น ผัดนี้ พวกเพื่อนไอริชก็เตรียมล้างผัก เตรียมโน่นเตรียมนี่ รอมมากลับมา ส่วนผมก็ล้างมือผัดอย่างเดียว

เพื่อนไอริชคนหนึ่งชื่อ ไมค์ มัลแคฮีย์ (Mike Mulcahy) ไปถึงบอสตันก่อนเราหลายปี ก็ทำงานเก็บเงินได้เยอะ แล้วตำแหน่งเขาก็ได้รับเงินเดือนสูงด้วย เขาก็เลยเอาเงินไปซื้อบ้านที่แหลมคอด (Cape Cod) ไร่หลังหนึ่ง ราคา 5,000 เหรียญ ถ้าเปรียบเทียบกับเดี๋ยวนี้อาจประมาณ 3-4 ล้านเหรียญได้มั้ง แล้วก็ไปซื้อบ้านพักในที่เล่นสกี (Ski Lodge) ที่เมืองคองคอร์ด (Concord) ไว้สำหรับไปสกี พอฤดูร้อนพวกเราก็ขับรถลงไปที่แหลมคอด ไปเล่นน้ำ แล้วพอฤดูหนาวก็ขึ้นไปเมืองที่คองคอร์ด ผมซื้อชุดสกีมือสอง ราคา 15 เหรียญ ก็เล่นสกีได้แล้ว คราวนี้พอใครไปพักบ้านไมค์ มัลแคฮีย์ เขาคิดคืนละ 5 เหรียญเป็นค่าเช่าบ้าน แต่สำหรับผมไม่ต้องเสียตังค์ เพราะผมทำกับข้าวให้เขา ผมเลยได้อยู่ฟรี”

มิตรภาพที่ยิ่งใหญ่

ตลอดเวลาที่ใช้ชีวิตในต่างประเทศ เรียกได้ว่าวิชา ‘ทำกับข้าว’ เป็นสมบัติติดตัวที่ทำให้ ดร.วิพรรษ์ประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพไปได้มาก วิชานี้ได้มาจากครอบครัว โดยเฉพาะมารดาซึ่งเป็นคนทำกับข้าวเก่ง

“ฝีมือทำกับข้าวของผมไม่แพ้ใคร เพราะเรียนจากแม่และช่วยแม่ตั้งแต่เด็ก แม่ผมเป็นคนทำกับข้าวเก่ง ผมอายุ 12-13 ขวบ ก็เชือดไก่เป็นแล้ว เลือกไก่ยังงี้ ก็เอามือล้วงไปในเล้า ตัวไหนที่ทำทางใช้ได้ก็จับมันขึ้นมา ยกขามันขึ้นมา ปิบดูเนื้อหน้าอก แล้วก็เป่ากันดู ถ้ามันมันใหญ่ ไข่เยยะ ก็แปลว่าไก่แก่ อย่างนี้เป็นต้น

ที่สำคัญคือ ต้องทำแกงเป็น แกงเผ็ด แกงเขียวหวาน แกงมัสมั่น ฝรั่งเศสติดใจกัน อร่อยมาก ตอนแรกผมก็ไม่รู้ ผมทำครั้งแรกใส่เครื่องแกงมากเกินไป พรรคพวกกินเสร็จก็ต้องแลบลิ้นออกมาตากลมเพราะมันเผ็ด เครื่องแกงก็ส่งมาจากที่บ้าน เฉพาะแกงอย่างเดียวมันก็ทำได้ 5 อย่างแล้ว ต่อมาก็รู้ว่าทำแกงไม่ควรเผ็ดมาก แล้วเราก็ทำหมุย่างให้กิน เอาหมูมาทาเกลือ ใส่พริกไทย ใส่น้ำตาลหรือไม่ก็น้ำผึ้งนิดหนึ่ง เสร็จแล้วก็ย่าง แค่นี้ก็อร่อยแล้ว”

ดร.วิพรรษ์ ทำงานเป็นวิศวกรด้านเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) และแผงวงจรรวม (Integrated Circuit หรือ IC) ที่บริษัท ซิลเวเนีย จำกัด (Sylvania) และบริษัทเจเนอรัล เทเลโฟน และอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (General Telephone & Electronics หรือ GTE) ในมลรัฐแมสซาชูเซตส์

(Massachusetts) การใช้ชีวิตแบบวิศวกรในอเมริกาแตกต่างจากการเป็นนักเรียนทุนในอังกฤษเพราะมีอิสระในการใช้จ่ายจากน้ำพักน้ำแรงของตัวเองพอสมควร เป็นอีกช่วงชีวิตที่ ดร.วิพรรค กล่าวถึงอยู่เสมอว่า ‘มีความสุขมาก’

“ตอนแรกผมไปทำงานที่บริษัท ทรานซิตรอน (Transitron) อยู่ประมาณ 1 ปี ระหว่างนั้นก็รู้จักเพื่อนชาวไต้หวันชื่อ วอลลี โฮ (Wally Ho) ซึ่งยังคงสนิทกันจนทุกวันนี้ เจอกันครั้งแรกในห้องน้ำ วอลลียื่นปัสสาวะอยู่สักพักผมก็หันมาทักสวัสดี เลยได้รู้จักกันในห้องน้ำนี้แหละ แล้วเขาก็หายไป 3 วัน พอเจอกันเลยถามเขาว่าไปไหนมา เขาบอกว่าไปสัมภาษณ์งานที่บริษัทซิลเวเนียมา เขาบอกนายเขาเกี่ยวกับผมด้วย ตอนนั้นผมได้เงินเดือน 11,000 เหรียญต่อปี ก็ไม่น้อยนะ เดือนละเกือบ 1,000 เหรียญ หลังจากอาทิตย์นั้นผมก็ไปสัมภาษณ์ที่บริษัทซิลเวเนีย นายเขาถามผมว่า ได้เงินเดือนเท่าไร ผมก็บอกไป

เขาบอกว่าถ้ามาทำงานอาทิตย์หน้า เขาให้เพิ่มเป็น 17,000 เหรียญ แล้วตอนนั้นค่าใช้จ่ายผมทั้งเดือน 200 เหรียญ หรือเท่ากับ 2,400 เหรียญต่อปีเท่านั้น เราได้ 17,000 เหรียญต่อปี จะมีเงินเหลือใช้ ของทุกอย่างยังราคาถูก เนื้อปอนด์ละ 99 เซ็นต์ แล้วค่าเช่าบ้านผม 100 เหรียญ กับข้าวสัปดาห์ละ 15 เหรียญ 4 สัปดาห์ก็ 60 เหรียญ แล้วก็เหลืออีก 40 เหรียญ มาเป็นค่าน้ำมันรถ ค่าข้าวกลางวัน ก็มีเงินเก็บ ชีวิตช่วงนั้นก็ทำงาน เล่นกีฬา เทียว พรรคพวกของเอียนเขามีรถบัคส์ 2 คัน ที่บอสตัน เล่นสเก็ตก็มีปาร์ตี้ ที่ปาร์ตี้ก็มีสาวๆ มาเต็มไปหมด เพราะว่าหนุ่มรักบี้มันขึ้นชื่อ ก็มีความสุข ชีวิตสุขสบายมาก”

ภาพถ่ายกับครอบครัว Wally Ho เมื่อครั้ง ดร.วิพสร์ เดินทางไป California ปี 2544

แควบน: Wally Ho, ดร.รุ่งกานท์ เรืองพิทยา

(หลานของ ดร.วิพสร์ ขณะศึกษาที่ University of California at Berkeley) และ ดร.วิพสร์

แควล่าง: Maynie ภรรยาของ Wally Ho และ พสสา เรืองพิทยา ขณะศึกษาที่ Stanford University

วอลลี โฮ (Wally Ho) เป็นเพื่อนสนิทอีกคนหนึ่งของ ดร.วิพสร์ ที่ยังคงรักษามิตรภาพยืนยาวมาจนถึงทุกวันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมิตรภาพระหว่างเพื่อนได้ถ่ายทอดไปสู่รุ่นลูกด้วย เมื่อพรรษา บุตรชายของ ดร.วิพสร์ ไปเรียนปริญญาโทที่สหรัฐอเมริกา วอลลี โฮ ได้ช่วยดูแลอย่างใกล้ชิดราวกับเป็นลูกชายของเขาคนหนึ่งเลยทีเดียว

สายสัมพันธ์ระหว่าง ดร.วิพรรธ และเพื่อนๆ ชาวต่างชาติมีความกลมเกลียว อย่างเหนียวแน่นเท่าใดนั้น เห็นได้ชัดเจนจากความรักและความช่วยเหลือ ที่เพื่อนๆ ได้มอบให้แก่ ดร.วิพรรธและครอบครัวในแต่ละช่วงและ ในทุกช่วงของชีวิต เช่น เมื่อบุตรชายและบุตรสาวไปศึกษาต่อที่อังกฤษ ก็ได้ไปอยู่ในการดูแลของมิสซิสไอริส วาซเซีย แม่บ้านที่เมืองบาร ซึ่งเคย ช่วยดูแล ดร.วิพรรธ เมื่อครั้งศึกษาอยู่ที่อังกฤษ

มิตรภาพที่เกิดขึ้นในไทยไปจนถึงต่างแดนระหว่าง ดร.วิพรรธ กับผู้คนที่ ได้พานพบทั้งรุ่นพี่ รุ่นน้อง รวมถึงเพื่อนๆ ชาวต่างประเทศนั้น แม้ว่า ดูเหมือนจะเกิดขึ้นได้ง่ายดายและสม่ำเสมอ แต่การรักษามิตรภาพไว้ ให้อยู่นานนั้นเป็นเรื่องยากยิ่ง เคล็ดลับการรักษาสัมพันธ์ฉันมิตร ในแบบฉบับของ ดร.วิพรรธ นั้น เป็นเทคนิคเฉพาะตัวที่น่าสนใจ

“เรา 3 คนเป็นเกลอกัน มีมิลตัน (Milton) เอียน (Ian) และวิป (Vip) ชื่อวิป ก็มาจากเพื่อนๆ กลุ่มนี้แหละเป็นคนตั้งชื่อเล่นให้ผม มีที่มาจาก ชื่อ วิพรรธ หรือ Viphandh เรียกย่อๆ 3 ตัวหน้าก็คือ Vip เราก็เลยกลายเป็น V.I.P ไป (หัวเราะ)

ตอนที่อยู่บอสตัน เอียนกับผมเปิดร้านด้วยกันชื่อ วิปเพียน ช็อป (Vipians Shoppe) มาจากวิป (Vip) กับเอียน (Ian) เป็นร้านขายของที่เปิดเฉพาะ วันเสาร์-อาทิตย์ เพราะเราไม่มีอะไรทำในวันหยุด พอดีพ๊อตาของเอียน เขามีบ้านให้ใช้ฟรี อยู่ติดถนนใหญ่ เราก็เลยมาเปิดร้าน ผมก็เอาไหมไทย ต่างๆ มาขาย เอียนก็นำสินค้าของไอริสมาขาย ร้านก็โอเค ไปได้ด้วยดี

ดร.วิวัฒน์ และ Ian McLaren
กับร้าน Viplans Shoppe
ที่เขาคีร์วบนที่ New Hampshire

กลุ่มเพื่อนรู้กันดีว่าเอียนกับวิวัฒน์ใคร่เหมือนเป็นพี่น้องกัน ผมยังจำได้
เมื่อตอนที่ไปถึงอเมริกา ผมซื้อรถมัสแตงในราคา 1,300 เหรียญ ทั้งๆ ที่
ผมมีเงินแค่ 300 เหรียญ เอียนก็ให้ยืม 1,000 เหรียญ แล้วผมก็ผ่อนใช้เขา
เพราะช่วงแรกๆ นั้นผมได้เงินเดือน 11,000 เหรียญต่อปี เพียงไม่กี่เดือน
ก็ผ่อนใช้ให้เขาหมด”

รักษามิตรให้ยืนยาว

“ผมโชคดีที่ได้เจอเพื่อนดี เมื่อเจอคนดีก็ต้องรักษามิตรไว้ อันนี้มันอยู่ที่หัวใจและการแคร์ซึ่งกันและกัน เราแคร์กันจริงไหม เมื่อแคร์ก็รู้ เมื่อไม่แคร์ก็รู้ วิธีที่จะรักษาความสัมพันธ์และมิตรภาพกับเพื่อนคือ เราก็ต้องมีใจเอื้อเพื่อเกื้อกูลต่อกัน หลักสำคัญก็คือ การเขียนจดหมาย ส่งการ์ดคริสต์มาสให้เขา แล้วถ้าคิดถึงจริงๆ ก็ยกหูโทรศัพท์หาเขา ถ้าเขาคิดถึงเรา เขาก็ยกหูโทรศัพท์หาเรา แต่ถ้าเขาไม่เคยยกหูโทรศัพท์หาเรา เราก็ไม่โทรไป มันก็ค่อยๆ ห่างหายกันไป”

หนึ่งในเทคนิคให้เกิดมิตรภาพที่ยาวนานของ ดร.วิพรรธ คือ การส่งการ์ดอวยพร เพื่อย้ำเตือนวันเวลาที่ตีร่วมกัน และเพื่อแผ่ความรู้สึกดีๆ ด้วยการส่งความสุขให้แก่เพื่อนๆ และผู้ที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เป็นสิ่งที่ดร.วิพรรธยึดถือทำต่อเนื่องมาทุกปีตั้งแต่สมัยเรียนหนังสือ แม้ว่าโลกปัจจุบันการสื่อสารจะพัฒนารวดเร็วขึ้น มีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถส่งถึงผู้รับได้เพียงชั่วเสี้ยววินาที แต่ ดร.วิพรรธ บอกว่า เลือกที่จะไม่ใช้อีเมลในการส่ง

“การใช้อีเมลหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เรารู้สึกเหมือนกับว่า ‘มันไม่มีหัวใจ’ ไม่ได้ใส่ใจในการทำ และดูจะเป็นธุรกิจมากเกินไป”

ความพิถีพิถันของการรักษามิตรภาพนั้น มีขั้นตอนไม่ซับซ้อน แต่ทำโดยการ ‘ใส่ใจ’ ไม่ว่าจะเป็นการทำแผนผังครอบครัว หรือ Family Tree ของมิตรแต่ละคน แสดงให้เห็นถึงการจดจำรายละเอียดครอบครัวของผู้ที่เขียนจดหมายถึง ตลอดจนสอบถามให้รู้ว่าครอบครัวของอีกฝ่ายเป็นอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ ดร.วิพรรธ เป็นผู้เลือกการดอวยพรที่จะส่งถึงผู้รับทุกใบด้วยตนเอง และเริ่มเขียนในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ก่อนจะนำส่งผู้รับให้ทันเทศกาลคริสต์มาส

“ส.ค.ส. ก็ต้องไปซื้อเอง และต้องเลือกหาซื้ออันที่ถูกใจ ส่วนใหญ่ไปซื้อที่เซ็นทรัล ส.ค.ส.ที่ถูกใจคนรับจะต้องเป็นอันที่ถูกใจเราด้วยเช่นกัน ผมเริ่มส่งจดหมายมาตั้งแต่สมัยเรียนจนกระทั่งตอนนี้ คือ การสร้างมิตรภาพอย่างหนึ่งในแบบของเรา เมื่อก่อน ปีหนึ่งผมส่ง 100 กว่าใบเดี๋ยวนี้ส่งน้อยลง เหลือ 30-40 ใบ ผมมีรายชื่อของผมว่าส่งไปแล้ว ใครส่งกลับมาบ้าง ถ้าเขาส่งการ์ดตอบกลับมา แสดงว่าเขาได้รับแล้วก็คิดถึงเรา แต่ถ้า 2 ปีไม่ส่ง 3 ปีไม่ส่ง ผมก็หยุดส่ง ความเป็นเพื่อนสำหรับผมคือ ต้องมีเวลาที่จะคิดถึงกัน ความเป็นเพื่อนอยู่ตรงนี้ออย่างเอียน ล่าสุดผมเพิ่งโทรศัพท์ไป แต่เขากลับมาไม่อยู่ ลูกชายเขากำลังจะแต่งงาน และกำลังจะส่งบัตรเชิญมาให้ผมไปร่วมงานแต่ง แต่ผมอายุ 80 แล้ว ผมตัดสินใจไม่ไป ส่งของขวัญไปดีกว่า”

ความมั่นคงในการสานสัมพันธ์เป็นสิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า วิธีการของ ดร.วิพรรธ นั้นได้ประสิทธิผลจริง และความเข้าใจพร้อมกับเทคนิคต่างๆ นี้ ยังถ่ายทอดไปถึงพรรยา ผู้เป็นบุตรชายที่มองเห็นคุณค่าและยึดถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องทุกปีเฉกเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ยังมีเคล็ดลับอีกอย่างในการสร้างรากฐานความเป็นเพื่อน และเป็นความสามารถเฉพาะตัว แต่ไม่ห้ามใครที่อยากลอกเลียนแบบ นั่นคือการดูโหงวเฮ้ง หรือศาสตร์การดูลักษณะทั้ง 5 บนใบหน้า ได้แก่ ตา หู จมูก ปาก และคิ้ว

“ที่เคยเล่าว่า ผมสนใจเกี่ยวกับเรื่องการดูลายมือ ตอนที่เรียนอยู่ลอนดอน ผมไปร้านหนังสือที่ใหญ่ที่สุด ไปดูหนังสือที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ลึกลับ (Mystic Science) ต่างๆ เห็นเล่มหนึ่งเกี่ยวกับการดูลายมือ มีเรื่องเกี่ยวกับเส้นฆ่าตัวตายด้วย ผมก็เลยซื้อหนังสือเล่มนั้นมา วันดีคืนดีก็มีนักเรียนทุนคนหนึ่งมาที่บ้าน ผมดูลายมือเขาก็เห็นเส้นฆ่าตัวตาย ก็เลยบอกเขาว่า คุณใช้ชีวิตสบายๆ นะ อย่าไปเครียด อีก 5-6 เดือนต่อมาก็ได้ข่าวว่าเขาฆ่าตัวตาย เพราะเขาคิดว่าเขาสอบได้ไม่ดี

ตั้งแต่นั้นมา ผมก็เลยสนใจเรื่องการดูลายมือ ดูโหงวเฮ้ง สำคัญที่สุด ต้องดูสายตา ความสว่างของดวงตา ดูว่าสดใสและจริงใจหรือไม่ เราจะคบคนนี้เป็นเพื่อนได้หรือไม่ก็ได้ ก็ดูตรงนั้น ดังนั้น ผมไม่มีเพื่อนที่ทรยศหักหลัง เพราะไม่คบแต่แรก ดูหน้า ดูโหงวเฮ้งแล้วเราไม่คบ (หัวเราะ) ผมคบแต่คนที่ผมเชื่อใจ ไว้ใจ เพื่อนที่สนิทกับผมที่สุดคนหนึ่งในเมืองไทย คือ ดร.อดุล รู้จักกันตั้งแต่อายุ 10 ขวบ เรียนอัสสัมฯ มาด้วยกัน สอบชิงทุนด้วยกัน ไปอังกฤษด้วยกัน อยู่บ้านเดียวกัน แร่อร์พาร์ตเมนต์กัน แล้วก็กลับมาด้วยกัน ต่างคนต่างประสบความสำเร็จ ทุกวันนี้เราก็กินตีกอล์ฟด้วยกัน เป็นเพื่อนพูดคุยกัน หัวเราะด้วยกัน ตีกอล์ฟเสร็จก็นั่งจิบเบียร์เล่าเรื่องจึก ในสัปดาห์หนึ่งผมเล่นสควอชวันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ เล่นเสร็จก็นั่งจิบเบียร์แต่ไม่ดื่มจนเมา ปกติผมไปเล่นที่โปโลคลับ นั่งดื่มวิสกี้ 1 เบิก เบียร์ขวดเล็ก 1 ขวด จบแล้วกลับบ้าน

เราโชคดีที่เจอคนดี อย่างผมมีเพื่อนชาวจีนคนหนึ่งชื่อแอนดรูว์ เยา (Andrew Yau) ตอนที่สร้างมหาวิทยาลัย เขาร่วมลงทุนด้วย 1 ล้านบาทเลย ต่อมาเขาบอกผมว่า ‘เฮ้ย วิป ฉันคิดว่า 1 ล้านบาทคงไม่พอ’ เขาให้มาอีก 1 ล้านบาทเลย แล้วยังให้ทุนการศึกษาต่อเนื่องมาหลายปี สรุปเขาให้มา 50 กว่าล้านบาทแล้ว คนดีอย่างนี้ เขาทำอะไร เราต้องตามสนับสนุนเขา เขาไปทำสนามกอล์ฟที่คุนหมิง ผมก็เลยไปซื้อบ้านที่คุนหมิง เลยได้สิทธิ์สมาชิกสนามกอล์ฟ (Golf Membership) มาด้วย ต่อมามีคนมาขอซื้อ สิทธิ์สมาชิกสนามกอล์ฟของผม จ่ายเงินให้ผมมากกว่าราคาบ้านอีก”

กับเพื่อนชาวฮ่องกงและสิงคโปร์
Mr. Andrew & Mrs. Cecilia Yau, Dr. TS Goh และภรรยา
ในวันแต่งงานของบุตรสาว - ชญาพร

ดร.วิพรรธ ถือมิตรภาพเป็นส่วนสำคัญในชีวิต อีกทั้งยังตระหนักรู้ว่าเพื่อนลักษณะใด แบบไหน ที่เราควรใช้เวลาและคบหาในชีวิต ทำให้มีเพื่อนในหลายวงการ และบางคนอยู่ในหลายกลุ่ม เช่น

เพื่อนกีฬา

เล่นกีฬาด้วยกันทุกสัปดาห์

เพื่อนศาสนา

มีความรู้เรื่องศาสนา คนเราเมื่อมีศีล มีศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ ก็จะชักชวนกลุ่มเดียวกันให้คิด-พูด-ทำในทางที่ถูกที่ควร

เพื่อนหมอ

มีอาชีพเป็นแพทย์ คอยให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในเรื่องสุขภาพ

เพื่อนดูโหงวเฮ้ง

ทราบข้อมูลเรื่องการดูโหงวเฮ้ง ดูดวง หรือดูฤกษ์ยาม

เพื่อนทนาย

มีอาชีพเป็นทนาย หรือคนที่ไว้ใจ คอยให้คำปรึกษาในเรื่องกฎหมาย

เพื่อนนักธุรกิจ

นักธุรกิจกลุ่มต่างๆ เช่น กลุ่ม YPO (Young Presidents' Organization) กลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งต่อมาก็กลายเป็น 'เพื่อนเที่ยว' รวมกลุ่มเดินทางท่องเที่ยวในหลายโอกาส

เพื่อนกิน

นักเรียนอัสสัมชัญรุ่นเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันยังมาพบปะ สังสรรค์ กินแชร์ด้วยกันทุกเดือน

เพื่อนที่มีคุณค่ามากที่สุดคือ 'เพื่อนแท้' ซึ่งไม่ต้องมีมาก ดร.วิพรรธ กล่าว

เรามีหลักการง่ายนิดเดียว
ที่จะให้เพื่อนกลุ่มนี้อยู่กับเราตลอดไป
นั่นก็คือ ‘ยังประโยชน์ให้เพื่อน’ เท่านั้นเอง
คือ ให้อะไรที่ควรจะให้ แล้วก็รู้จักครอบครัวของเขาให้ดี
ยังประโยชน์ให้ลูกหลานเขาด้วย
นี่คือสิ่งสำคัญ

“เพื่อนแท้ผมก็มี พูดตรงๆ เพื่อนแท้ไม่ต้องมีมาก ส่วนใหญ่ไปประเทศไหน
ผมก็จะมีเพื่อนแท้ในประเทศนั้น อย่างน้อยที่ละ 1 คน ได้ 1% ก็ดีแล้ว
**เพื่อนแท้ หมายถึงเพื่อนที่มีอุปนิสัย ความชอบพอกัน ชอบที่จะทำ
อะไรคล้ายๆ กัน ทำให้คบหากันได้นาน** อย่างเพื่อนที่จับผู้หญิงเอามา
เป็นเมียแล้วทิ้ง พวกนี้ผมไม่คบเลย เพราะว่ามันกะล่อน คบไม่ได้
แต่ถ้าอุปนิสัยใกล้เคียงกัน ก็คบกันได้

มาตอนนี้พูดยาก เพื่อนรุ่นเราตายกันไปเยอะแล้ว แม้ว่าเพื่อนแท้
ที่ยังเหลืออยู่จะมีแค่ไม่กี่คน ก็ถือว่าเรายังโชคดี เลือกเพื่อนมันต้อง
มีความสนใจในสิ่งที่เหมือนกัน เรียกว่ามี Common Interest คือ
มีความชอบใกล้เคียงกัน ประมาณว่ามีศีลเสมอกัน

เรามีหลักการง่ายนิดเดียวที่จะให้เพื่อนกลุ่มนี้อยู่กับเราตลอดไป นั่นก็คือ
‘ยังประโยชน์ให้เพื่อน’ เท่านั้นเอง คือ ให้อะไรที่ควรจะให้ แล้วก็รู้จัก
ครอบครัวของเขาให้ดี ยังประโยชน์ให้ลูกหลานเขาด้วย นี่เป็นสิ่งสำคัญ
หลังๆ พอเราอายุมากขึ้น มาคิดดูก็พบว่า ถ้าเรามีแต่ให้ ไม่มีใครโกรธเรา
ถ้าคิดจะให้ มันเป็นประโยชน์ทั้งนั้น ถ้าคิดแต่จะเอา มันจะมีโทษ”

งานแต่งงานของบุตรชาย - คุณพรรยา
โดยมี Mr. Wally และ Maynie Ho (ภรรยา)
จากสหรัฐอเมริกามาร่วมยินดี

ดร. อดุล และ คุณจูน อมตวิวัฒน์
เพื่อนรักของ ดร. วัชรร์
และ คุณวิจิต ตันตือนานนท์
เพื่อนสนิทจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
มาร่วมยินดีกับคู่บ่าวสาว

Mr. Eddie Leong
เพื่อนของ ดร. วัชรร์
จากสหรัฐอเมริกา

ภาพถ่ายกับเพื่อนรัก ดร.อตุล อมตวิวัฒน์
ในงานฉลองครบรอบวันเกิดปีที่ 80 ของ ดร.วิพรรณ

เพื่อนที่มีคุณค่ามากที่สุด คือ เพื่อนแท้
เพื่อนแท้
หมายถึงเพื่อนที่มีอุปนิสัย ความชอบพอกัน
ชอบที่จะทำอะไรคล้ายๆ กัน
ทำให้คบหากันได้นาน

5

พลังแห่ง บ้านเกิด

*"It's time to go home.
ถึงเวลาที่จะกลับบ้าน"*
ถ้อยคำประโยคสั้นๆ นี้ มีความหมายในตัวเอง

“ถ้าแม่รู้ว่าผมมา ปีบมือผมหน่อยสิ” แล้วแม่ก็ปีบมือผม แปลว่าเริ่มรับรู้แล้วค่อยๆ ฟั่น ฟั่นแล้วก็ดีขึ้น ผมอยู่เมืองไทย 2 สัปดาห์แล้วก็บินกลับไปอเมริกา ไม่นานก็ได้ข่าวว่า เส้นโลหิตในสมองของแม่แตกอีกครั้ง แล้วก็เสียชีวิต ตอนนั้นผมเลยตัดสินใจกลับบ้านถาวร... For good! It's time to go home.”

เมื่อกลับมาเมืองไทย ดร.วิพรรค ก็สมัครงานกับบริษัท ไอทีที (ITT) ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่อันดับ 11 ของโลก ในขณะนั้น ไอทีทีมีบริษัทในเครือทั้งหมด 254 บริษัท สาขาที่มีขนาดเล็กที่สุดในสาขาทั้งหมดของกลุ่มคือ ไอทีที ไทยแลนด์ (ITT Thailand) ซึ่งขณะนั้นกำลังเปิดรับสมัครตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ

“ทำอะไรถึงได้งานนี้ (หัวเราะ) ผมเปิดหนังสือพิมพ์ดู แล้วก็สมัครไป ตอนนั้นพอเชิญ ITT มีสาขาอยู่ในเมืองไทย แล้วเขากำลังหาผู้จัดการคนใหม่ เมื่อคุยกับผู้จัดการ ITT คนเดิมแล้ว เขาบอกให้ไปสัมภาษณ์ที่นิวยอร์กอีกครั้ง ผมก็ไป เขาก็รับผมเข้าทำงาน แล้วส่งผมกลับมาเป็นกรรมการผู้จัดการ ITT ที่เมืองไทย”

ดร.วิพรรค เมื่อครั้งกลับมาตั้งบริษัทเล-โรงงาน
ประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าของ ITT Thailand

ดร.วิพรรธ ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานใหญ่ บริษัท ไอทีที ซึ่งตั้งอยู่ที่มลรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการบริษัท ไอทีที ไทยแลนด์ จำกัด โดยประจำอยู่ที่กรุงเทพฯ ผลงานชิ้นสำคัญของ ดร.วิพรรธ เมื่อแรกเริ่มทำงานที่บริษัท ไอทีที ไทยแลนด์ ก็คือ การประมูลเครื่องโทรศัพท์ 1 ล้านเครื่อง

“ปีนั้น องค์การโทรศัพท์ฯ จัดให้มีการประมูลซื้อเครื่องโทรศัพท์ 2 ล้านเครื่อง ตอนนั้นบริษัทคู่แข่งได้รับการพิจารณาอย่างไม่เป็นทางการแล้ว แต่ผมพยายามคิดหนทางเพื่อจะขายเครื่องโทรศัพท์ให้กับองค์การโทรศัพท์ฯ ผมจึงเขียนจดหมายไปขอให้เขาพิจารณาใหม่ว่า ราคาของบริษัทที่ประมูลได้เขาคิดราคาสินค้าส่งถึงท่าเรือแต่ไม่ได้ส่งถึงคลังสินค้าขององค์การฯ แต่ของผมเป็นราคาที่ส่งถึงคลังสินค้า แล้วราคาก็ถูกกว่านิดหน่อย จึงขอให้องค์การโทรศัพท์ฯ พิจารณาให้บริษัท ไอทีที ไทยแลนด์ กิ่งหนึ่ง คือ 1 ล้านเครื่อง เราไม่เอาทั้งหมด เพราะถ้าขอหมด บริษัทคู่แข่งคงไม่ยอมแน่ ในที่สุดผมก็ทำสำเร็จ บริษัท ไอทีที ไทยแลนด์ ประมูลได้ และขายเครื่องโทรศัพท์ให้องค์การโทรศัพท์ฯ ได้ 1 ล้านเครื่อง”

การทำงานกับบริษัท ไอทีที ไทยแลนด์ ทำให้ ดร.วิพรรธ ได้เรียนรู้ระบบการบริหารของบริษัทข้ามชาติที่มีขนาดใหญ่ติดอันดับโลก ประกอบกับประสบการณ์ในการทำงานที่สหรัฐอเมริกา ทำให้ได้แนวปฏิบัติที่เป็นประโยชน์มากมายต่อการทำงานใหญ่ในเวลาต่อมา

“ตอนนั้น ไอทีที มีบริษัทในเครือ 254 บริษัท เป็นเจ้าของธุรกิจรถให้เช่า เอวิส (Avis) และเครือโรงแรมเชอราตัน (Sheraton) ผู้บริหารที่เก่งที่สุดในสมัยนั้นคือ มิสเตอร์ แฮโรลด์ เอส เจนิน (Mr. Harold S. Geneen) ผู้เป็นคนสร้างไอทีที จากยอดขาย 750 ล้านดอลลาร์ มาเป็น 26,000 ล้านดอลลาร์ในเวลา 25 ปี ถึงแม้เราเป็นบริษัทเล็กสุดในไอทีที แต่เวลาประชุมยอดขายประจำปี เราประชุมพร้อมกันทั้งหมด 150 บริษัท ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และมิสเตอร์เจนนิงก็เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง มาถึงเวลา 10 โมงป๊อบ เขาก็กล่าวสุนทรพจน์ ผมฟังเขาพูด ก็ได้เรียนรู้อะไรมากมายมหาศาลเลยทีเดียว

สมมติว่า คุณเป็นผู้บริหารบริษัทขนาดใหญ่ คุณจะควบคุมอย่างไร เขาก็จะกำหนดให้มีการทำรายงานประจำสัปดาห์ รายงานประจำเดือน รายงานประจำไตรมาส แผนงานธุรกิจประจำปี โจทย์ที่ว่าอย่างไร เพื่อควบคุมบริษัททั้งหมด เป็นของที่หาเรียนที่ไหนไม่ได้

อีกเรื่องหนึ่งที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้คือ คุณจะเรียนเก่งอย่างไรก็ตาม แต่ถ้าคุณบริหารไม่เป็นก็จบ ไม่ใช่ว่าคนที่เรียนเก่งทุกคนจะบริหารงานเป็นนะ ทั้งหมดมันอยู่ที่แต่ละคน การบริหารจัดการมันต้องครอบคลุม ไม่ว่าจะทำอะไรก็ขึ้นอยู่กับที่การบริหาร แม้กระทั่งครอบครัว หลักการบริหารจัดการง่ายที่สุดคือ หนึ่ง เราต้องรู้เรื่องลูกค้าของเราว่าเป็นใคร ผลิตภัณฑ์ของเราคืออะไร ทำอย่างไรให้ลูกค้ารู้จักเรา แล้วตัดสินใจสิ่งที่เราเสนอขาย นั่นก็คือผลิตภัณฑ์ของเราต้องมีคุณภาพดี ขายราคาเท่าไรถึงจะเหมาะสม หลังจากนั้น ก็อย่าลืมการบริการหลังการขาย

เรื่องการบริหารการเงินก็สำคัญ ช่วงนี้อาจยืมเงินแบงค์ได้ เพราะดอกเบี้ยถูก แต่สมัยก่อนตอนที่ผมบริหารอยู่ ดอกเบี้ย 20% ที่เกิน 20% ก็มีเราต้องเป็นทั้งการตลาด เป็นทั้งการขายผลิตภัณฑ์ของเรา แล้วก็เป็นการเงิน ต้องรู้ว่าเงินเข้าเท่าไร ออกเท่าไร คุณต้องรู้อย่างนี้ทั้งหมด ถึงจะเรียกว่าการบริหารจัดการ คนส่วนใหญ่ไม่รู้ จบวิศวกรรมศาสตร์มา จบดอกเตอร์มา ไม่รู้เรื่องการบริหาร ทำงานก็ลำบาก

นอกจากนี้ คุณต้องรู้การตลาด คุณต้องมีจำนวนการสั่งซื้อที่เหมาะสม ที่สั่งซื้อนั้นควรมีกำไรเท่าไร แล้วคุณจะหาเงินมาสนับสนุน หรือที่เรียกว่าหาเงินมาหมุนอย่างไร ถึงจะให้ต้นทุนทางการเงินถูกที่สุด อันนี้เป็นสิ่งที่เราไม่ได้เรียน ถ้าคุณเขียนแผนธุรกิจออกมาเสร็จ อ่านแล้วเข้าใจหมด ดำเนินการได้ นั่นถือว่าโอเค

บริษัท ไอทีที มีระบบที่ครอบคลุมด้านต่างๆ เหล่านี้หมด แล้วระบบนี้มันสอนการบริหารจัดการไปในตัว ทุกปีพอถึงเดือนตุลาคม ก็ต้องมาคิดกันว่าปีหน้าจะทำอะไร ในเดือนตุลาคมเราจะมีประชุมของกลุ่มเอเชีย แปซิฟิกที่ฮ่องกง คุณจะต้องนำเสนอในที่ประชุมว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร เมื่ออนุมัติแล้วก็ไปนำเสนอที่สำนักงานใหญ่ที่นิวยอร์ก ซึ่งมีคนร่วมประชุม 100 กว่าคน ทุกคนมีสิทธิ์ถาม คุณต้องตอบให้ได้ เมื่อตอบแล้วเป็นที่พอใจ ผ่านหมด งานก็เสร็จ คุณก็ทำเป็นแผนธุรกิจต่อไป แล้วทุกสัปดาห์และทุกเดือน ต้องรายงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ ไม่เป็นไปตามแผนเพราะอะไร และจะแก้ไขอย่างไร การทำงานทั้งหมดต้องการเพียงอย่างเดียวคือ ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และเป้าหมายก็คือผลกำไรนั่นเอง”

อีกเรื่องหนึ่งคือ การบริหารคน หากคนที่ดีมาทำงาน ต้องอ่านคนให้เป็น ใช้คนให้เป็น สอนคนให้เป็น แล้วติดตามคนให้เป็น เราอ่านคนจากการดูโหงวเฮ้ง ดูจากการพูดคุย เราต้องหัดอ่านคน จากการดูผลงานของเขาแล้วก็ดูเพื่อนเขา เพื่อนเขาเป็นใคร ถ้าเพื่อนเขาเป็นคนที่คบไม่ได้ ก็ไม่เล่นด้วย การเลือกว่าจะคบหรือไม่คบคนแบบไหน มันอยู่ที่ การกระทำ (Action) กับการตอบสนอง (Reaction) ว่าไปด้วยกันได้ นิสัยแต่ละคนไม่เหมือนกัน ต่างคนก็ต่างกันไป แต่ถ้าต่างในสิ่งที่เรารับไม่ได้ มันก็ไม่ดี การปรับเข้าหากันในโลกมี 3 อย่าง หนึ่ง-ปรับได้ สอง-ปรับไม่ได้ สาม-ค่อยๆ ปรับ มันไม่มีอะไรที่ตายตัว เราได้ประโยชน์จากเขาไหม เขาได้ประโยชน์จากเราไหม ถ้าเราไปเจอ คนคล้ายๆ กัน ก็โชคดีไป

ตอนที่อยู่อิตาลี ทุกๆ ปีผมจะไปเยี่ยมเยียนบริษัทในเครือ 2-3 บริษัท ไม่ว่าที่ไหนในโลก เพื่อสร้างความสัมพันธ์ เราไม่ต้องบินชั้นหนึ่ง แคบิน ชั้นประหยัดก็พอ ไปอเมริกา บราซิล อาร์เจนตินา เรามีตำแหน่งเป็น CEO ไปถึงก็มี CEO มาต้อนรับอย่างดี การไปพบปะเขามีข้อดีมาก เพราะในอนาคตเราต้องการอะไร เราก็บอกเขาได้ เวลาเขามาเมืองไทย เราก็ต้อนรับเขา การสร้างความสัมพันธ์มันทำให้ทุกอย่างราบรื่นไปหมด”

ตั้งหลักแล้ว จึงปักฐานแห่งความรัก

ประมาณ 2 ปี หลังจากกลับมาทำงานที่เมืองไทย ดร.วิพรรธ ก็สมรสกับ คุณพิไลจิตร ภรรยา บุตรสาวของนายแพทย์ชัยยุทธ และ ม.ร.ว.พรรณจิตร ภรรยา ก่อนหน้านั้น ดร.วิพรรธ และคุณพิไลจิตรได้พบและทำความรู้จักกัน ในฐานะ ‘ญาติ’ โดยคุณพิไลจิตรได้เล่าถึงที่มาของการเริ่มต้นชีวิตคู่ว่า

“เนื่องจากคุณอาคนเล็กของพิไลคือ คุณอาเล็ก-ดร.กนิษฐา ไปเรียนต่อต่างประเทศ แล้วได้พบกับพี่ชายของ ดร.วิพรรธ คือคุณวิรุณ ท่านก็แต่งงานกัน ดิฉันกับ ดร.วิพรรธ ก็เลยมาเกี่ยวต้องเป็นญาติกันตั้งแต่นั้น พบกันครั้งแรกที่เมืองไทยก็ที่บ้านคุณอาเล็ก พอตอนหลังดิฉันจบบัญชี จุฬาก็ไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา ส่วน ดร.วิพรรธ ทำงานอยู่ที่บอสตัน บางครั้งดิฉันไปบอสตัน ก็แวะไปเยี่ยม ดร.วิพรรธ ทำให้เราค่อยๆ สนทนากันไปเรื่อยๆ หลังจากนั้น ดร.วิพรรธก็กลับมาเมืองไทยก่อน เพราะคุณแม่ป่วยหนัก ต่อมาคุณแม่ก็เสียชีวิต พอดิฉันเรียนจบ ก็กลับมาช่วยคุณแม่ทำงานที่เมืองไทยได้สักพักหนึ่ง เราก็แต่งงานกัน ตอนที่แต่งงาน ดร.วิพรรธอายุ 38 ปี ดิฉันอายุ 27

ดร.วิพรรธ เป็นคนร่าเริง เป็นคนดี เป็นคนเก่ง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง แล้วก็มีมุทลภ ทำกับข้าวก็ได้ ซ่อมแซมของเล็กๆ น้อยๆ ก็ได้ คือเป็นคนชอบซ่อมของใช้เอง จนบัดนี้ก็ยังชอบทำอยู่ อย่างรองเท้าของดิฉันมันเก่า หลุดออกมาแล้ว ก็จะซื้อใหม่ แต่เขาก็ขอเอาไปซ่อมให้ ทำไปทำมา แทนที่จะได้รองเท้าใหม่ ก็ต้องใส่คู่เก่าไปก่อน ดร.วิพรรธ เป็นคนมัธยัสถ์ รู้จักใช้เงิน แต่ไม่ซีเหี้ยม”

ส่วนในด้านการทำงำนนั้น หลังจากทำงำนที่บริษัท ไอทีที อยู่ 7 ปี ดร.วิพรรธ ก็ลาออก แล้วมาทำงำนในตำแหน่งกรรมการผู้จัดการของบริษัท อิตัลไทยอุตสาหกรรรม จำกัด ตามคำชวนของมิสเตอร์ จีออร์จีโอ แบร์ลิงเจียร์ (Mr. Giorgio Berlingieri) หนึ่งส่วนของกลุ่มบริษัทอิตัลไทย

กลุ่มบริษัทอิตัลไทยก่อตั้งในปี พ.ศ. 2498 โดยนายแพทย์ชัยยุทธ วรรณสุต หนึ่งส่วนชาวไทย และมิสเตอร์ จีออร์จีโอ แบร์ลิงเจียร์ หนึ่งส่วนชาวอิตาลี แบ่งกันถือหุ้นคนละ 50% โดยมีบริษัท อิตัลไทยอุตสาหกรรรม จำกัด เป็นบริษัทแรกของอิตัลไทยกรุป เริ่มทำธุรกิจจากการนำเข้าสินค้า และจัดจำหน่ายในรูปแบบเทรดเดอร์ จนถึง พ.ศ. 2501 ทั้งสองจึงร่วมกันก่อตั้งบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเมนต์ จำกัด (หรือที่รู้จักกันในนาม ITD) ซึ่งเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างชั้นนำทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเป็นธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัทในเครือในเวลาต่อมา

พิไลจิตร วรรณสุต และ วิพรรธ เริงพิทยา
ขอเรียนเชิญ
ร่วมรับประทานอาหาร
เนื่องในวันมงคลสมรส
ณ เรือโอเรียนเต็ลควีน
วันศุกร์ ที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๑๙
เวลา ๑๙.๓๐ น.

หน้าซ้าย ภาพงานเลี้ยงรับรองฉลองวันมงคลสมรส
คุณพิไลจิตร วรรณสุต และ ดร.วิพรรธ เริงพิทยา
บนเรือโอเรียนเต็ลควีน
หน้าขวา บัตรเชิญร่วมงานมงคลสมรส

“ตอนที่ผมอยู่ไอทีที่ เงินเดือนก็ไม่ใช่น้อยนะ ผมเข้าไอทีที่ตอนนั้นเขาให้ผม 50,000 บาทต่อเดือน หรือ 70,000 บาท จำไม่ได้ พอทำไป 7 ปี เงินเดือนผมไปถึง 150,000 บาทต่อเดือน มิสเตอร์แบร์ลิงเจอร์ หุ้นส่วนของพ่อตาผมเป็นคนที่น่ารักมาก วันดีคืนดีก็ถามผมว่าทำไมไม่มาทำงานที่ไอทีไทยด้วยกัน ส่วนเงินเดือน ถ้าผมออกมาก็ให้เท่ากับที่เคยได้รับ ถ้าเขาพูดอย่างนี้ ก็ไม่มีเหตุผลที่ผมจะไม่มาทำงานที่นี่

พอเข้าไปทำงานที่ไอทีไทยได้ 6 เดือน มิสเตอร์แบร์ลิงเจอร์ก็เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจวาย ตกลงคนที่เราสนิทที่สุดในบริษัทก็ไม่อยู่แล้ว สำหรับพ่อตาผม ผมต้องการรักษาความสัมพันธ์ของการเป็นลูกเขยกับพ่อตา ธุรกิจไม่ควรจะยุ่งเกี่ยว เมื่อมิสเตอร์แบร์ลิงเจอร์เสียชีวิต ผมก็ถือว่าถึงเวลาแล้วที่ผมจะต้องลาออกเพื่อรักษาความสมดุล แล้วก็คิดว่าเราต้องพิสูจน์ตัวเองด้วยการทำอะไรของเราเอง

***It's time to start up on my own from zero,
and I want to make a million dollars.***

***“ถึงเวลาที่ต้องเริ่มต้นด้วยตัวเองจากศูนย์
และผมต้องการสร้างให้ใหญ่ในระดับล้านเหรียญ”***

จิตวิญญาณ ของการเป็นผู้ประกอบการ

หลังจากออกจากบริษัท อิตาลีไทยอุตสาหกรรม ดร.วิพรรธ ได้ก่อตั้งบริษัท วิปเทล จำกัด ซึ่งเป็นธุรกิจผลิตสวิตช์ไฟฟ้า และจำหน่ายสารเคมีที่ช่วยลดมลพิษ ควบคู่ไปกับการเป็นที่ปรึกษาให้แก่หน่วยงานภาครัฐและองค์กรต่างๆ เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและบริษัทเอกชนอีกหลายแห่ง ทำให้มีโอกาสนพบกับนักธุรกิจชาวต่างประเทศ และเป็นที่มาของการร่วมกันตั้งธุรกิจอื่นๆ ในเวลาต่อมา

“ตอนแรกผมมีเงินเก็บ 3 ล้านบาท ปีแรกยังไม่ทันทำอะไร ก็หมดไปล้านห้า เป็นการรวบรวมความคิด อยากทำอย่างนั้นอย่างนี้ ทดลองดู มันต้องสู้นะ เราก็รู้ว่า ถ้าสู้ไป 3 ปีแล้วไม่ไหว เราก็กลับไปเป็นลูกจ้างเขาต่อ

ถ้าคุณเป็นลูกจ้างเขา เมื่อไรคุณจะหาเงินได้ 1 ล้านดอลลาร์ แต่ถ้าเราออกมาทำธุรกิจเอง ถึงจะเครียดเพราะมีโอกาสเหลือศูนย์หรือติดลบ แต่คุณก็ต้องเสี่ยง ในชีวิตไม่มีอะไรสำเร็จโดยไม่ต้องเสี่ยง และข้อสำคัญคือ ทำแบบที่ฝรั่งว่า Calculated Risk หรือความเสี่ยงที่ได้ประเมินจากการคำนวณแล้ว ไม่ใช่ว่าถ้าแพ้ต้องเจ๊งโละ (หนี) อันนี้ห้ามทำ ที่สำคัญที่สุดคือ เราต้องไม่ล้มละลาย

เนื่องจากผมเป็นกรรมการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และเป็นที่ปรึกษากระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงมีโอกาสร่วมเดินทางไปฮ่องกง ได้หวัน ฯลฯ ได้เจอคนได้หวันคนหนึ่งที่น่าสนใจรู้เรื่อง เมื่อปี พ.ศ. 2531

(ค.ศ. 1988) เขามาเที่ยวเมืองไทย คุยไปคุยมาก็ตัดสินใจจับมือร่วมกัน ตั้งบริษัทดราโก้ พีซีบี จำกัด (มหาชน) หรือ Draco ซึ่งเป็นบริษัทผลิต ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ หรือ PCB (Printed Circuit Board)

ตอนนั้นผมมีสายสัมพันธ์ที่ดีกับธนาคารกสิกรไทย เขาให้เกียรติผม ให้ผมยืมเงิน 50 ล้านบาท โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ผู้ถือหุ้น คนอื่นก็ลงทุน 25 ล้านบาท ทั้งหมดได้ 75 ล้านบาท พอซื้อที่ดินได้ เงินก็หมด เราก็ต้องลงเพิ่มอีก 25 ล้านบาท พอเครื่องจักรเข้ามาก็ต้อง ลงเพิ่มอีก 15 ล้านบาท พอจะเริ่มงาน จะเรียกหุ้นอีกก็น่าเกลียด ผมเลย เอาหุ้น 5 ล้านบาทไปขายให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร จำกัด (มหาชน) ขายได้ราคา 5 เท่า รับเงินมา 25 ล้านบาท ปีต่อมา เราก็เอาบริษัทเข้า ตลาดหุ้น ราคาพันล้านบาท บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ ศรีมิตร จำกัด (มหาชน) ก็เอาหุ้น 25 ล้านบาทนี้ขายได้ 50 ล้านบาท ตกลงเขาไม่ขาดทุน ตอนนั้นบริษัทมีกำไรปีหนึ่ง 60 ล้านบาท วันที่เข้าตลาดหุ้น ราคา ก็ พันล้านบาท มันเพิ่มขึ้น 10 กว่าเท่า บริษัทที่ได้หุ้นเขาถือ 40% ผมถือ 30% อีก 30% ให้เพื่อนสนิท 7 คนถือหุ้น แล้วเพื่อนสนิทกลุ่มนี้ ก็ได้เงินไปคนละ 10 กว่าล้านบาท ไม่มีใครตำหนิเรา

จากนั้นผมก็เลยขายหุ้นของผมส่วนหนึ่ง ได้มา 1 ล้านเหรียญ (25 ล้านบาท) ในเวลาเดียวกันผมก็เข้าไปเป็นกรรมการ บริษัท ไทยลิฟท์ อุตสาหกรรม จำกัด เวลาต่อมา บริษัท โคนเมาขอซื้อบริษัทไทยลิฟท์ ในราคา 23 ล้านบาท ผมบอกอย่าเพิ่งขาย รอให้บริษัทขยายใหญ่ เข้าตลาดหุ้นก่อนแล้วค่อยขาย ภายใน 7 ปีผมก็ช่วยทำให้บริษัทนั้น เข้าตลาดหุ้นได้ในราคาพันล้านบาทเหมือนกัน”

ความสำเร็จของคนเราในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาจากปัจจัยที่หลากหลาย แต่สำหรับดร.วิพรรธ ความสำเร็จครั้งนี้มาจากการรู้จักแสวงหาโอกาส และใช้จังหวะบวกกับความรู้ ประสบการณ์ และความตั้งใจ เมื่อพบกับความสำเร็จแล้ว จะไม่เคยหยุดนิ่งอยู่กับความสำเร็จนั้นนานนัก ถ้าโอกาสมาถึงอีกในวันใด ก็คว้าไว้แล้วค่อยเดินต่อไปข้างหน้า

“ปัจจัยความสำเร็จในเรื่องนี้ ผมคิดว่าไม่ว่าอะไร คุณต้องมีความคิด (Idea) มีแผนธุรกิจว่าจะทำอย่างไร สิ่งนี้มันเป็นตัวบ่งชี้ว่าคุณรู้จักสิ่งที่อยู่รอบตัวคุณมากพอไหม คุณสามารถสนับสนุนความคิดนี้ได้ไหม ถ้าทำได้สำเร็จ ก็ถือว่า You have reached your objective (คุณบรรลุจุดประสงค์) สมมติว่าเราจะเข้าหุ้นกับไต้หวัน เราต้องลงทุน 65 ล้านบาท คุณจะถือกี่เปอร์เซ็นต์ คุณมีเงินไหม มันก็เป็นการประเมินตัวเองและยุติธรรม (Fair) กับเพื่อนฝูงด้วย การทำสิ่งเหล่านี้ ผมตั้งใจและอยากจะทำได้ไหม ถ้าทำได้ก็จบแล้ว ไม่มีใครสอน คิดเองทำเอง พอทำได้มันก็ดีไม่ถึงกับภูมิใจอะไร ถ้ามีโอกาส เราก็ทำ มันไม่ง่าย

อีกอย่างหนึ่ง ผมร่วมทำธุรกิจกับเพื่อนชาวไต้หวัน เขาผ่านประสบการณ์มาหมดแล้ว แล้วเขาต้องการมีสาขาในเมืองไทย เนื่องจากแรงงานไทยมีค่าแรงถูกกว่า ก็ Win-Win (ได้ด้วยกัน) ทั้งสองฝ่าย เราเริ่มทำธุรกิจด้วยกันเมื่อปี พ.ศ. 2532 จนถึงเมื่อ 2 ปีที่แล้ว บริษัทของเขาที่ไต้หวันก็เสนอขอซื้อหุ้นไปทั้งหมด แล้วก็ขยายกว่า 10 เท่าตัว การผลิตของเขามีอยู่หลายประเทศ มีทั้งประเทศไทย จีน และไต้หวัน ปัจจุบันเขาก็ยังให้เกียรติผมนั่งเป็นประธานของบริษัท ดร่าโก้ ฟิชชี จำกัด (มหาชน)”

ในฐานะนักธุรกิจที่ผ่านประสบการณ์ต่างๆ มากมาย
ดร.วิพรรคได้สรุปข้อคิดในเรื่องหลักของการทำธุรกิจไว้ไม่กี่ข้อ ดังนี้

- ❶ คุณต้องรู้ว่าลูกค้าคือใคร และความต้องการของลูกค้ามีอะไร
แล้วก็เอาอันนั้นไปขายเขา เท่านั้นเอง
- ❷ อย่าได้โกง ห้ามโกงหรือโกหกเด็ดขาด ใจใจเป็นที่ตั้ง
มีความจริงใจ (Sincerity) ไม่เช่นนั้นอย่าทำธุรกิจ
ถ้าเราจริงใจ ทำแล้วเขาได้ประโยชน์ แล้วใครจะไม่เป็นเพื่อนเรา
- ❸ อย่าได้เอาเปรียบ ยอมเสียเปรียบนิดหน่อย ไม่เสียอะไร
สมมติเรากำไร 20 บาท เขาจะขอ 5 บาท กำไรเราเหลือ 15 ก็โอเค
ที่เราเคยได้ยินกันว่าเวลาทำธุรกิจ เราต้องชิงความได้เปรียบให้มากที่สุด
อันนั้นมันได้ ก็ได้แค่ระยะสั้น ถ้าเรายอมเสียเปรียบนิดหน่อย
อันนี้ได้แบบยืนยาว อยู่ที่ว่า คุณจะเลือกอันไหน”

แม้ว่าจะประสบความสำเร็จในธุรกิจและเป้าหมายที่วางไว้แล้ว แต่ ดร.วิพรรธน์ กล่าวว่า ในชีวิตนี้ไม่เคยตัดสินใจอะไรใหญ่ๆ เพราะไม่เคยคิดใหญ่ แต่เมื่อโอกาสมาถึงก็ต้องหยิบยกโอกาสนั้นให้ทันช่วงที่ บริษัท ดร่าโก้ พีซีบี จำกัด (มหาชน) นั้นก็นับว่าไม่เล็ก แต่เมื่อเทียบกับเป้าหมายและเจตนารมณ์ ขึ้นต่อไปก็นับว่ายิ่งใหญ่มาก เพราะเมื่อจังหวะและเวลา มาพร้อมกัน ก็ถึงคราวที่จะต้องทดแทนบุญคุณแผ่นดินเกิด ด้วย ‘การสร้างคน’ เพราะคำว่า ‘บ้าน’ ของดร.วิพรรธน์ นั้น มีความหมายมากกว่าที่อยู่อาศัย แต่ยังกินความถึง ‘สถานที่แห่งความผูกพัน อันมีต่อแผ่นดินเกิด’ ด้วย

6

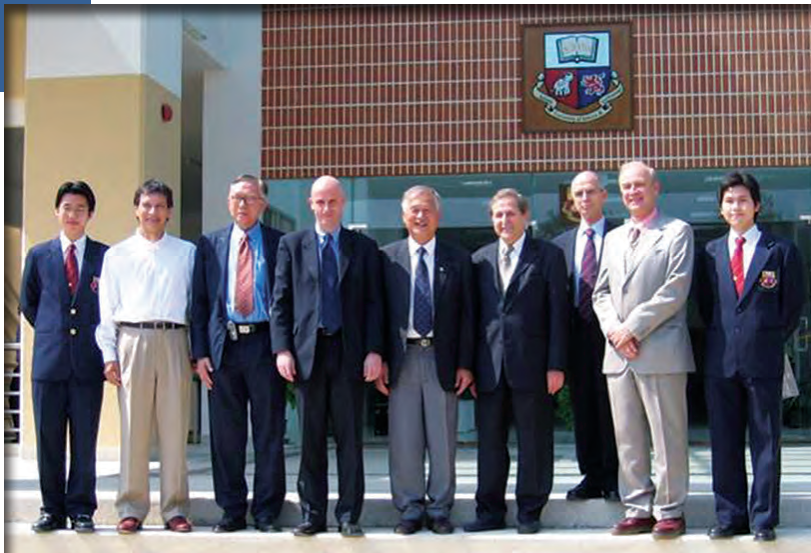
พลัง แทนคุณแผ่นดิน

ด้วยรัก ด้วยศรัทธา จึงเป็นที่มาของมหาวิทยาลัย

“ผมไม่เคยตัดสินใจครั้งใหญ่ๆ เลย มีแต่เล็กๆ ทั้งนี้ แม้กระทั่งการสร้างมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้คิดใหญ่ คิดอยากทำก็ทำ คือผมเป็นคนที่ต้องลองหากไม่มีอะไรเกินความสามารถของเรา ถ้ามองดูแล้วไม่ยาก ก็ทำ”

ดร.วิพรรษ์ หั่วเราะเบาๆ ก่อนจะตอบคำถามเกี่ยวกับการตัดสินใจครั้งสำคัญหลายครั้งในชีวิต ซึ่งนั่นรวมถึงการตัดสินใจก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian University of Science and Technology) ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เมื่อ พ.ศ. 2540 ซึ่งต่อมามหาวิทยาลัยแห่งนี้เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยเอเชียน (Asian University)

กลุ่มผู้เข้าเยี่ยมชมมหาวิทยาลัย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2540 โดยมี คุณอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการของ บมจ. อิมพีเรียล เทคโนโลยี แมนเนจเม้นท์ เซอร์วิส (ITMS) ผู้ถือใบอนุญาตจัดตั้งมหาวิทยาลัย พร้อมผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ

“หลังจากที่ผมนำบริษัทเข้าไปเป็นบริษัทในตลาดหุ้น 2 บริษัท ก็ได้เงินมาแห่งละล้านกว่าเหรียญ เราก็พอมีเงิน เลยคิดว่าถึงเวลาที่เราจะต้องทดแทนคุณให้แก่ประเทศไทย เราอยากจะให้ และอะไรที่เราจะให้ได้ดีที่สุด ก็คือ การให้ความรู้ ดีกว่าให้เงิน ก็เลยคิดสร้างมหาวิทยาลัย”

วิทยาการและความก้าวหน้าในอีกซีกโลกหนึ่ง ทำให้ในแต่ละปีมีคนไทยเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศในระดับการศึกษาต่างๆ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับช่วงเวลาที่เศรษฐกิจกำลังเจริญเติบโต และอุตสาหกรรมต่างๆ กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว ดร.วิพรรธ จึงมีความคิดว่า ประเทศไทยน่าจะมีสถานศึกษาระบบนานาชาติที่มีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาในต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความคิดที่จะสร้างมหาวิทยาลัย ประกอบกับการมีสายสัมพันธ์อันดีกับท่านลอร์ด ไบรอัน ฟลาวเวอร์ส (Lord Brian Flowers) อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการแพทย์ (Imperial College of Science, Technology & Medicine^{*1}) ระหว่าง ค.ศ.1973-1985 ต่อมาภายหลังเมื่อศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยอิมพีเรียลในประเทศไทยได้จัดงานเลี้ยงต้อนรับ Sir Ronald Oxburgh^{*2} ในโอกาสที่มาเยือนประเทศไทย ดร.วิพรรธ จึงมีโอกาสดำเนินการและเสนอ แนวคิดสำหรับการสร้างมหาวิทยาลัย ในลักษณะเดียวกับมหาวิทยาลัยอิมพีเรียลขึ้นในทวีปเอเชีย เมื่อความเห็นเริ่มตรงกัน ดร.วิพรรธ ก็ได้เตรียมแผนงานและเดินทางไปพบท่านอธิการบดีฯ เซอร์ โรนัลด์ อ็อกซ์เบิร์ก (Sir Ronald Oxburgh) และคณะกรรมการท่านอื่นๆ เพื่อเสนอแผนงานที่ประเทศอังกฤษ ซึ่ง ดร.วิพรรธ ได้เล่าถึงเหตุการณ์ในช่วงนั้นว่า

^{*1} Imperial College of Science, Technology & Medicine เป็นชื่อมหาวิทยาลัยในขณะนั้น ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น Imperial College London

^{*2} ในขณะนั้น Sir Ronald Oxburgh ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นท่านเซอร์ (Sir) และต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ให้เป็นท่านลอร์ด (Lord)

“มันไม่ง่ายสำหรับคนไทย ที่จะตั้งมหาวิทยาลัย Imperial College (มหาวิทยาลัยอิมพีเรียล) เข้ามาร่วมจัดตั้งมหาวิทยาลัยในไทยได้ เฝื่อนผมสนิทกับท่านประธานใหญ่ชื่อ ท่านลอร์ด ไบรอัน ฟลาวเวอร์ส (Lord Brian Flowers) อดีตอธิการบดีฯ เขารักและเอ็นดูผมเหมือนลูก ผมก็รักเขาเหมือนพ่อ พอมีโอกาสมะอะๆ ผมเลยเรียนกับท่านว่า ผมอยากก่อตั้งมหาวิทยาลัยในไทย โดยมีความร่วมมือทางวิชาการ กับ Imperial College ท่านก็บอกว่าเป็นความคิดที่ดี เมื่อโอกาสมันมา เราก็ฉวยโอกาสนั้นไว้ เพราะถ้าไม่ทำก็เสียดาย”

ดร.วิสูตร เว้าวู Lord Ronald Oxburgh ที่ Imperial College London
เมื่อครั้งเสนอแผนงานการจัดตั้งมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

นอกจากนี้ ดร.วิพรธ์ เคยให้สัมภาษณ์ในนิตยสารดิฉัน (ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2540) ซึ่งเป็นช่วงเวลาระหว่างการก่อตั้งมหาวิทยาลัย ถึงการคว่ำโอกาสในการสร้างมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติไว้ดังนี้

“... Sir Ronald Oxburgh อธิการบดีของ Imperial College มาเยือนเมืองไทย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2536 ศิษย์เก่า Imperial College ก็จัดงานเลี้ยงต้อนรับ เฝอญผมได้รับเชิญไปนั่งโต๊ะเดียวกับท่าน

...คุ้ยไปคุ้ยมาก็เห็นว่า ท่านเป็นคนสมัยใหม่ ยอมรับไอเดียใหม่ๆ ผมเลยหยอกท่าน ว่า Sir Ronald ท่านทราบไหมว่าตอนนี้เอเชีย-แปซิฟิกเป็นภูมิภาคที่เจริญที่สุดในโลก Imperial College ไม่น่าหยุดนิ่งอยู่ที่ South Kensington ท่านคิดว่า ดีไหม ถ้าจะมี Imperial College สำหรับเอเชีย-แปซิฟิกในเมืองไทย ผมยินดีจะช่วย

...ท่านคิดว่ามันเป็นเรื่องยาก มันเป็นไปได้ แต่ผมบอกว่า ถ้าจะทำของแปลกๆ เราก็ต้องมีความคิดแตกต่างจากคนอื่นหน่อยหนึ่ง หลังจากนั้น ผมก็ติดต่อกับท่าน เรื่อยมาจนเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2538 ผมไปส่งลูกเรียนหนังสือที่อังกฤษ เลยคิดว่าจะไปตามเรื่องนี้ และจะเล่าให้ท่านฟังอย่างไรดี ผมเลยจัดทำแผนธุรกิจ 5 ปีว่า มหาวิทยาลัยนี้จะมีนักศึกษาที่คนหอพักที่หลังอาจารย์ก็คนทำรายละเอียดหมดเลยว่า มันเป็นไปได้ พิมพ์เสร็จก็หิ้วไปขอพบ Sir Ronald... ท่านดูแล้วก็เห็นว่า มันน่าจะเป็นไปได้ ท่านบอกว่า ถ้าผมจะทำจริง น่าจะเชิญเซอร์ เอ็ดเวิร์ด พาร์คส์ (Sir Edward Parkes) ซึ่งเป็นคนดูแลเรื่องมหาวิทยาลัยในอังกฤษทั้งหมดมาเป็นที่ปรึกษา ซึ่งพอผมได้คุยกับท่าน Sir Edward แล้ว ท่านก็ยินดีที่จะมาช่วย”

หลังจากที่แนวคิดนี้ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจาก Imperial College ที่จะให้ความร่วมมือในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งใหม่นี้ โดยในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2538 ดร.วิพรรณีได้เชิญ Sir Ronald Oxburgh เดินทางมาลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ให้ความร่วมมือทางวิชาการจาก Imperial College of Science, Technology & Medicine ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539 ได้มีการจดทะเบียนบริษัทอิมพีเรียล เทคโนโลยี แมนเนจเม้นท์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) และได้เชิญคุณอานันท์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการของบริษัทฯ จากนั้นก็เริ่มระดมทุนในปี พ.ศ. 2539-2540 เพื่อจัดตั้งมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เป้าหมายที่ตั้งไว้คือ 1,500 ล้านบาท แบ่งเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 750 ล้านบาท

พิธีลงนามใน MOU ระหว่าง Lord Ronald Oxburgh, Rector และ คุณอานันท์ ปันยารชุน
เมื่อเดือนธันวาคม 2538

ในช่วงคริสต์มาส พ.ศ. 2538 ผมได้เชิญท่าน Sir Ronald Oxburgh มาลงนามในบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ร่วมกับท่านอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการ ของบริษัท อิมพีเรียล เทคโนโลยี แมนเนจเม้นท์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตจัดตั้ง มหาวิทยาลัยฯ สำหรับการที่ Imperial College จะให้ความร่วมมือทาง วิชาการให้กับมหาวิทยาลัยฯ จากนั้นผมได้นำบันทึกนี้แสดงให้ผู้ที่มี ศักยภาพที่จะเป็นผู้ลงทุนได้เห็นว่า Imperial College ให้ความร่วมมือ แล้ว และเริ่มระดมทุน”

การก่อตั้งมหาวิทยาลัยเป็นธุรกิจที่ต้อง ‘ใช้ใจ’ และ ‘ใช้เงิน’ เป็น จำนวนมาก ถึงกระนั้นก็ตาม ดร.วิพรรค นับว่าเป็นมือประสานสิบทิศ ที่สามารถเรียกระดมทุนจากหลายฝ่ายหลายหน่วยงานจนทำให้โครงการนี้ สามารถเกิดขึ้นได้จริง ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มนักธุรกิจที่มองเห็นความสำคัญ ของการศึกษา นอกจากนี้ ยังมีกระทรวงการคลัง สำนักงานทรัพย์สิน ส่วนพระมหากษัตริย์ และธนาคารพาณิชย์อีกหลายแห่ง ร่วมเป็นผู้ถือหุ้น

“ธุรกิจนี้ใช้เงินลงทุนสูง แต่ผู้ลงทุนทุกคนไม่ได้มองว่าลงทุนไปเพื่อจะ ได้กำไร ทุกคนมองในแง่ว่าเป็นการช่วยเรื่องการศึกษาของชาติเป็นหลัก พูดเป็นภาษาอังกฤษว่า Profit is not the motive.

การลงนามต่ออายุสัญญาความร่วมมือฯ
ระหว่าง Imperial College และ Asian University of Science & Technology
วันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2543

เมื่อผมพบว่า ผมเป็นคนที่สามารถระดมทุนได้ เขาก็เชื่อผม ในอดีตผมเป็นคนที่ไม่เคยเสียชื่อเสียง ก็ช่วยโน้มน้าวนี้เท่าที่ทำได้ ทำให้คนเชื่อถือเรา การสร้างมหาวิทยาลัยคาดไว้ว่าจะใช้เงิน 1,500 ล้านบาท โดยทำเป็น 2 ช่วง คือช่วงละ 750 ล้านบาท ก็ระดมทุนได้ 750 ล้านบาทใน 1 ปี แต่ในระยะต่อมาก็เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ”

คลื่นลมแรงที่ไม่คาดคิด

มหาวิทยาลัยที่มีวัตถุประสงค์หลักในการมุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยออกแบบให้มีการเรียนการสอนเทียบเท่ากับสถาบันการศึกษาชั้นนำของสหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา จึงได้เริ่มต้นด้วยเงินทุน 750 ล้านบาท ก่อสร้างขึ้นบนพื้นที่กว่า 500 ไร่ ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จนสำเร็จในระยะแรกตามแผนการพัฒนาลำดับขั้นเมื่อ พ.ศ. 2541 แล้วเริ่มเปิดดำเนินการสอนครั้งแรกด้วยหลักสูตรปริญญาตรีนานาชาติ 3 คณะ คือ คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจและการจัดการ พร้อมกับหลักสูตรระดับปริญญาโทด้านการบริหารธุรกิจ หรือ MBA (Master of Business Administration) โดยจัดให้มีการเรียนการสอนทุกสาขาวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ที่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการแบบเดียวกันกับ Imperial College ซึ่งได้ช่วยพัฒนาหลักสูตรและคัดเลือกคณาจารย์ที่เหมาะสม มหาวิทยาลัยเอเชียนมีนักศึกษาที่สมัครและผ่านการคัดเลือกเข้าเรียนรุ่นแรกจำนวน 46 คน (ระดับปริญญาตรี 21 คน และระดับปริญญาโท MBA อีก 25 คน)

ที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ดร.วิพรรธ ได้ใช้แนวคิดในการ ‘สร้างคน’ ที่ไม่ใช่การให้ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ยังมุ่งเน้นในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมด้วย จึงเป็นที่มาของคำขวัญของมหาวิทยาลัยที่ว่า ‘Wisdom with Integrity’ หรือ ปัญญาพร้อมคุณธรรม’ คือ ต้องการสร้างบัณฑิตที่มีความรู้ ความซื่อสัตย์ และถึงพร้อมด้วยคุณธรรมไปพร้อมๆ กัน

เมื่อเริ่มมหาวิทยาลัยมาได้ระยะหนึ่ง ดร.วิพรรธพบว่า ความรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ยังต้องพัฒนาอีกมาก เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษได้อย่างเต็มที่ และยังมีกลุ่มนักเรียนที่จำเป็นต้องมีทักษะภาษาอังกฤษเพียงพอ เพื่อให้สามารถไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ ในการนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ ดร.วิพรรธ จึงได้เปิด The College at Asian University สำหรับการเรียนการสอนระดับมัธยมปลายในระบบนานาชาติ ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น ซึ่งได้มีการลงนามในสัญญาความร่วมมือกับโรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา เมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยมีนักเรียนรุ่นแรกจำนวน 60 คน ในปีต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและนโยบายในเครือโรงเรียนอัสสัมชัญทั้งหมด ดังนั้น ดร.วิพรรธจึงได้ติดต่อและลงนามสัญญาความร่วมมือฯ กับโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เมื่อ พ.ศ. 2548 เป็นระยะเวลา 3 ปี และมีการต่ออายุสัญญาอีก 2 ครั้ง ครึ่งละ 3 ปี

อย่างไรก็ตาม การบริหารสถาบันการศึกษาเอกชนที่เริ่มต้นจากศูนย์นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย อีกทั้งยังมีอุปสรรคต่างๆ นานัปการ ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนจากภาครัฐที่ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะด้านการเงิน ประกอบกับมีการแข่งขันจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่เห็นโอกาสและความต้องการในการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ หรือแนวทางการรับนักศึกษาและนโยบายในการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งทำให้สาขาวิชาศึกษามีให้เลือกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งที่ตั้งของมหาวิทยาลัยเอเชียนั้น ตั้งอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ที่แม้ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร แต่ก็ไม่ได้อยู่ในแหล่งชุมชนที่เดินทางไป-กลับทุกวันได้สะดวก ทำให้นักศึกษาเลือกไปสมัครและลงทะเบียนเรียนที่สถาบันการศึกษาแห่งอื่นๆ

อีกเหตุหนึ่งส่งผลให้จำนวนนักเรียนมีน้อยกว่าที่คาดหมาย คือ ‘วิกฤติเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง’ ซึ่งเป็นวิกฤติเศรษฐกิจการเงินในทวีปเอเชียที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 ชื่อเรียก ‘ต้มยำกุ้ง’ นั้น มีที่มาจากกรณีที่จุดเริ่มต้นของวิกฤติครั้งนี้เริ่มขึ้นที่ประเทศไทย จากการบริหารสถาบันการเงินในทิศทางที่ทำให้เกิดมูลค่าสินทรัพย์สูงเกินความเป็นจริงไปมาก ส่งผลให้รัฐบาลต้องปล่อยค่าเงินบาทให้ลอยตัว ซึ่งกลายเป็นการลดมูลค่าของเงินบาทอย่างกะทันหัน นี่ต่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้นสูงเป็นเท่าตัว นับเป็นช่วงหักเหทางการเงินครั้งใหญ่สำหรับสถาบันการเงิน ธุรกิจ และบุคคลจำนวนมาก อีกทั้งความเสียหายทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างไปถึงหลายประเทศในทวีปเอเชีย และท่ามกลางวิกฤตินี้ สถานการณ์ถูกทำให้ทรุดลงด้วยกระแสข้อมูลที่ส่งต่อกันว่าจะเกิดการล่มสลายทางเศรษฐกิจทั่วโลก จึงทำให้เกิดการสูญเสียความเชื่อมั่นและไหลถอนเงินอย่างเร่งด่วน ดังนั้น วิกฤตินี้เกิดผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยฯ อย่างมาก เพราะทำให้ไม่สามารถระดมทุนเพิ่มอีก 750 ล้านบาทได้ในระยะที่ 2 ตามที่วางแผนไว้

ด้วยเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนเป็นผลที่ทำให้จำนวนนักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย และด้วยผลกระทบทางการเงิน นักเรียนส่วนใหญ่จึงจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ เมื่อเพื่อนๆ หลายกลุ่มของ ดร.วิพรรธได้ทราบข่าว ก็ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา นอกจากนี้ ดร.วิพรรธยังได้คิดหาวิธีนำจุดเด่นของมหาวิทยาลัยฯ มาริเริ่มโครงการและหลักสูตรพิเศษต่างๆ ขึ้น เพื่อช่วยหารายได้สนับสนุนการดำเนินงาน เช่น โครงการ English Summer Camps สำหรับนักเรียน นักศึกษาไทยที่ต้องการพัฒนาภาษาอังกฤษในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน โครงการ International Summer University หลักสูตร 3 เดือนสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ และการอบรมสัมมนาต่างๆ เป็นต้น

นับแต่เริ่มเปิดดำเนินการเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2541 จนถึงปี พ.ศ. 2557 ที่ ดร.วิพรรณ เกษียณจากมหาวิทยาลัย มีนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษารวม 15 รุ่น จำนวน 576 คน ในจำนวนนี้มีนักศึกษาต่างประเทศ หลากหลายสัญชาติ เช่น มองโกเลีย เนปาล จีน ภูฏาน ไต้หวัน อินเดีย แคนาดา ฝรั่งเศส เยอรมัน ฯลฯ โดยคุณภาพของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย เอเชียัน เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ภายหลังจากจบการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ได้งานทำที่บริษัทหรือหน่วยงานชั้นนำต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ เช่น Swiss Financial Services (Illinois, USA), Bosch Automotive (Thailand), Thomas Reuters Thailand, Mitsubishi Motors, Uniliver Thai Trading, Exxon Mobil, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ เป็นต้น

ผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอเชียันอีกบางส่วน ได้ไปศึกษาต่อ ต่างประเทศ บางส่วนก็ได้ทุนเรียนต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งแต่ละคนก็สามารถผ่านการคัดเลือกเข้าเรียนในสถาบันชั้นนำต่างๆ

ดร.วิพรรณ กับ Andrew Yau และภรรยา Cecilia Yen เพื่อนที่คอยสนับสนุนและมอบทุนการศึกษาแก่นักศึกษา Asian University มาโดยตลอด

กลุ่มนักศึกษาต่างประเทศ ในโครงการ International Summer University

ส่วนหนึ่งของนักศึกษารุ่นแรกของมหาวิทยาลัยเอเชียน
ในวันรับมอบทุนการศึกษา

นักศึกษาทุนปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์รุ่นแรก
(แถวล่างที่ 2 จากซ้าย) ที่ได้ทุนไปเรียนต่อที่ Max Planck
Institute ประเทศเยอรมนี

วันประสาทปริญญาบัตรนักศึกษา
โดยมี Lord Ronald Oxburgh เป็นประธาน

เช่น บัณฑิตปริญญาตรีจากคณะวิศวกรรมศาสตร์คนหนึ่งได้รับทุน
ต่อเนื่องไปจนถึงระดับ Postdoctoral Research ที่ Max Planck
Institute for Solid State Research, Stuttgart ที่ประเทศเยอรมนี
ดร.วิพรรษ์ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นเวลากว่า
16 ปี (พ.ศ. 2541-2557) ได้กล่าวถึงการทำงานในช่วงเวลานั้นว่า

“การบริหารมหาวิทยาลัยมันต้องอยู่ให้ได้ อยู่ไม่ได้ก็คือจบ ทุกอย่างเหมือนธุรกิจทั้งนั้น คุณต้องเอาตัวรอดให้ได้ ในการทำธุรกิจ คุณต้องรู้เรื่องการบริหารและการตลาดเป็นอย่างดี รู้ว่าลูกค้าเป็นใคร รู้ว่าคุณขายอะไร คุณภาพเป็นอย่างไร แล้วราคาเหมาะสมไหม มหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกัน เพียงแต่สิ่งที่คุณเสนอคือ ความรู้

ตอนที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง ทำให้การระดมทุนในส่วนที่เหลืออีก 750 ล้านบาทไม่ได้ลำบากมาก ทำให้ทุกอย่างผิดไปหมด ก็ต้องค่อยๆ ทำหากระดมทุนได้ตามที่คาดไว้แต่แรก ก็จะสามารถขยายงาน และจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศได้จำนวนมากกว่านี้

ผมจึงทำไปเรื่อยๆ แต่ในเมืองไทย การบริหารมหาวิทยาลัยไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะคนไทย หากมีเงินก็ส่งลูกหลานไปเรียนเมืองนอกหมด เราดีเขาก็ไม่มา กว่าจะสร้างขึ้นมาก็ทำให้มีชื่อเสียงขึ้นได้ต้องใช้เวลา เราเก็บค่าเล่าเรียนแพงก็ไม่ได้ ทุนก็ลำบาก เพราะอาจารย์ฝรั่งมีค่าจ้างคนละประมาณ 200,000 บาทต่อเดือนทั้งนั้น ตอนแรกผมไม่รู้ ผมก็จ้างอาจารย์ฝรั่งอัตราคนละ 2 แสนบาทต่อเดือน ขณะนั้นโรงเรียนที่เป็นอินเตอร์ทั้งหลายจ่าย 2-3 แสนบาท มันถึงแพง แต่ภายหลังผมพบว่าถ้าเราสามารถจ้างอาจารย์ฝรั่งเงินเดือนประมาณคนละ 100,000-150,000 บาท ก็จ้างได้แล้ว คุณลองโฆษณาดีๆ อาจารย์ฝรั่งอยากมาอยู่เมืองไทยเยอะแยะ โดยเฉพาะฝรั่งอายุ 55 ปีขึ้นไป เพราะเขาได้เงินตอบแทนแบบบำนาญจากประเทศเขาอยู่แล้ว จ้างอีกแสน เขาก็เหลือแล้ว

อย่างไรก็ตาม ผมก็ใช้ชีวิตกับการบริหารมหาวิทยาลัยมาเกือบ 20 ปี จนถึงวัยเกษียณในปี พ.ศ. 2557 (อายุ 76 ปี) สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ได้ลงทุนซื้อหุ้นในส่วนที่เสนอขายทั้งหมด และได้กลายเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ซึ่งก็เท่ากับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นผู้ดำเนินการมหาวิทยาลัยต่อไป”

แทนคุณครูบาอาจารย์ ผ่านการสานต่อองค์ความรู้

ด้วยเห็นคุณค่าของสาขาความรู้และวิทยาการต่างๆ ที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดร.วิพรรธ์ จึงได้เสาะหาและเชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงจากต่างประเทศมาบรรยายให้นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเอเซีย และเปิดเป็นเวทีสาธารณะให้มวลชนได้รับฟังการบรรยาย หรือ Public Lecture ด้วย โดยบุคคลที่เชิญมาบรรยาย ได้แก่

- ศาสตราจารย์ เซอร์ แฮโรลด์ โครโต (Professor Sir Harold Kroto, FRS) ผู้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาเคมี ในปี พ.ศ. 2539 (Nobel Prize for Chemistry 1996) ในหัวข้อ ‘C60 Buckminsterfullerene: Not just a Pretty Molecule’ (บัคมินสเตอร์ฟูลเลอร์รีน : ไม่ใช่แค่โมเลกุลที่สวยงาม) เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540
- ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Dr. Edward de Bono) นักเขียนหนังสือชื่อ หมวกแห่งความคิดหกใบ (The Six Thinking Hats) หัวข้อ ‘New Thinking for the New Millennium ความคิดแบบใหม่สำหรับสหัสวรรษใหม่’ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2542

* บัคมินสเตอร์ฟูลเลอร์รีน หรือบัคกี้บอล คือ โครงสร้างของคาร์บอนที่เกิดจากคาร์บอนจำนวน 60 อะตอม (มีน้ำหนักโมเลกุลเป็น 60 เท่าของอะตอมคาร์บอน) ที่มีการเรียงต่อกันเป็นผลึก รูปทรงกลมคล้ายลูกฟุตบอล ประกอบด้วย วงกทเหลี่ยมจำนวน 20 วง และวงห้าเหลี่ยมจำนวน 12 วง โดยบัคกี้บอลเป็นฟูลเลอร์รีนที่มีความสำคัญมาก เป็นโมเลกุลขนาดเล็กที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 นาโนเมตรเท่านั้น และยังเป็นผลึกทรงกลมที่มีความสมมาตรมากที่สุด คุณสมบัติของบัคกี้บอลที่นักวิทยาศาสตร์ให้ความสนใจอย่างยิ่ง คือ คุณสมบัติทางการแพทย์ มีการศึกษาพบว่า บัคกี้บอล มีสรรพคุณเป็นยาด้านเชื้อไวรัสเอชไอวี (HIV) มีฤทธิ์ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์โปรตีเอส (Protease) ของไวรัสเอชไอวี หรือไวรัสเอดส์ได้ มีสารต่อต้านเชื้อแบคทีเรีย บัคกี้บอลลังมีประโยชน์ทางการแพทย์และด้านอื่นๆ อีกหลายด้าน (อ้างอิง : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) <http://nstda.or.th/rural/public/100%20articles-stkc/41.pdf>)

Dr. Edward de Bono (แถวบน คนที่ 2 จากซ้าย) นักเขียนหนังสือ The Six Thinking Hats ในโอกาสมาบรรยายให้มหาวิทยาลัยเอเซีย เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542

- ศาสตราจารย์จอห์น เบอร์แลนด์ (Professor John Burland) หัวข้อ ‘The Riddle of the Leaning Tower of Pisa-ปริศนาความเอียงของหอเอนแห่งปิซา’ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2543

- ศาสตราจารย์กุสตาฟ บอร์น (Professor Gustav Born) หัวข้อ ‘Born & Bred for Science-เกิดและได้รับการเลี้ยงดูเพื่อวิทยาศาสตร์’ เมื่อวันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2546

ในอีกด้านหนึ่ง ดร.วิพรรธ ได้รับเชิญให้ไปบรรยายพิเศษในหัวข้อต่างๆ เช่น The Oriental Philosophy as Applied to Modern Management-ปรัชญาของโลกตะวันออกที่นำมาใช้ในการจัดการยุคใหม่ และ Management as I See It-การจัดการในรูปแบบที่เราเห็น

ณ มหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย โปรตุเกส และเยอรมนี อย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 4 ปี นอกจากจะสามารถนำเนื้อหาสาระมาแปรปรับให้เกิดความน่าสนใจในการบรรยายแล้ว สิ่งหนึ่งที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความประทับใจในการเรียนการสอนของ ดร.วิพรรธ คือ การเล่าเรื่องต่างๆ จากการสะสมเกร็ดและมุกตลกพร้อมด้วยลีลาการถ่ายทอดที่มีชั้นเชิงและเลียนเสียงหลากหลายที่ทำให้ผู้ฟังไม่รู้สึกรู้สึกเบื่อหน่าย ซึ่ง ดร.วิพรรธ ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการเดินทางไปบรรยายที่สถาบันการศึกษาในต่างประเทศไว้ว่า

“เวลาที่เขาเชิญไปบรรยายที่ต่างประเทศ ส่วนใหญ่แล้วเขาไม่ได้กำหนดหัวข้อมาให้ อยู่ที่เราจะพูดอะไร ถ้าเขาเชิญไป เราก็พูดเรื่องพุทธศาสนาย่อยความหลักการทางพุทธศาสนาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ก็เล่าด้วยหลักของเลขจาก 0 ไป 1, 2, 3, 4, 5 ถึง 8 เป็นตัวเชื่อมโยงกับเรื่องต่างๆ แล้วก็ยกตัวอย่างประกอบ สาระก็แน่นเพียงพอแล้ว

- 0 คือ สุนัข ความไม่มีอะไร
- 1 คือ หนทางเดียวที่ไปสู่สวรรค์
- 2 คือ รูปและนาม รูปธรรมและนามธรรม
- 3 คือ พระรัตนตรัย ได้แก่ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
ไตรลักษณ์ ได้แก่ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา
อกุศลมูล ได้แก่ โลภะ โทสะ โมหะ
- 4 คือ อริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค
พรหมวิหาร 4 ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
อิทธิบาท 4 ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา
- 5 คือ ชั้น 5 ได้แก่ รูปชั้น 5 เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
นิรณ 5 ได้แก่ กามฉันทะ พยาบาท ถีนมิทธะ
อุทธัจจะกุกกุจจะ วิจิกิฉา
ศีล 5 ได้แก่ ปาณาติบาต อทินนาทาน กาเมสุมิฉาจาร
มูสาวาท สุราเมรัยมัชปามาทัฏฐาน

- 6 คือ สาราณียธรรม 6 หรือ ธรรมแห่งความสามัคคี ได้แก่
เมตตากายกรรม เมตตาวาจกรรม เมตตามโนกรรม
สาธารณโกคิตา สีสสามัญญตา ทิฏฐิสามัญญตา
- 7 คือ โพชฌงค์ 7 หรือ ปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการบรรลุธรรม
ได้แก่ สติสัมโพชฌงค์ อัมมวชิยสัมโพชฌงค์
วิริยสัมโพชฌงค์ ปิติสัมโพชฌงค์
ปีสัทธิสัมโพชฌงค์ สมาธิสัมโพชฌงค์
อุเบกขาสัมโพชฌงค์
- 8 คือ มรรค 8 หรือหนทางสู่การดับทุกข์
ได้แก่ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา
สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ
สัมมาสติ สัมมาสมาธิ

หากเราเข้าใจ 1 - 8 ได้ เราก็เข้าใจหลักพุทธศาสนา

เวลาที่มหาวิทยาลัยต่างประเทศเรียกไปพูด ก็เพราะเขาต้องการหาคนพูดอยู่แล้ว ที่ไหนมีคนพูดที่ดี มีคนฟังที่ฟังแล้วชอบ เขาก็เชิญ บังเอิญผมมีรายการทีวีช่วงเช้า เล่าเรื่องราวในมุมต่างๆ ให้คนฟัง คนก็เลยมารู้จักผมเยอะ ส่วนหัวข้อที่ไปบรรยาย ผมต้องทำของยากให้กลายเป็นง่าย เด็กและผู้ใหญ่ต้องฟังได้ วิธีการที่ทำให้เรื่องยากกลายเป็นง่ายก็คือคนที่พูดต้องเข้าใจถึงแก่นและย่อยให้ง่ายที่สุดเท่าที่คนทุกวัยทุกระดับการศึกษาจะเข้าใจได้ ต้องใช้ภาษาที่ง่ายๆ การจะเล่าให้น่าสนใจนั้น ควรมีมุขตลก แล้วก็ยกตัวอย่างเป็นนิทานฟังแบบสบายๆ ให้คนฟัง-ฟังแล้วได้ประโยชน์หรือกระตุ้นให้คิด”

กว่า 16 ปี ในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเอเชียน ดร.วิพรรณีใช้เวลาทั้งหมดในการทำงานด้านการศึกษา โดยแทบจะไม่ได้ทำธุรกิจในด้านอื่นเลยเป็นข้อพิสูจน์ถึงความทุ่มเทเพื่อทำตามเจตนารมณ์ที่เคยตั้งไว้นั่นคือการสร้างคน และพัฒนาด้านการศึกษาของชาติเพื่อ ‘แทนคุณแผ่นดิน’ นั่นเอง

วิชาชีวิตที่สำคัญ ของ ดร.วิพสรร เริงพิทยา

7

พลังแห่ง ลมใต้ปีก

“ชีวิตเรา
เราต้องแยกแยะออกได้ว่า
10 ปีแรก 10 ปีที่สอง 10 ปีที่สาม ทำอะไร
และถ้ามีโอกาสเลือกอีกครั้งหนึ่ง
เราจะทำอะไร”

ลูกไม้ไต่ต้น

“ชีวิตเรา เราต้องแยกแยะออกได้ว่า 10 ปีแรก 10 ปีที่สอง 10 ปีที่สามทำอะไร และถ้ามีโอกาสเลือกอีกครั้งหนึ่ง เราจะทำอะไร” ดร.วิพรรธ กล่าวอยู่บ่อยครั้งว่า เมื่อมองย้อนกลับไปในชีวิต ที่ผ่านมาได้แบ่งช่วงชีวิตของตนเองออกเป็น 7 ช่วง ได้แก่

ช่วงที่ 1	อายุ 1 - 10 ปี	ช่วงเวลาในวัยเด็ก
ช่วงที่ 2	อายุ 11 - 20 ปี	เล่าเรียนหนังสือ
ช่วงที่ 3	อายุ 20 - 30 ปี	ศึกษาปริญญาตรี-ปริญญาเอก
ช่วงที่ 4	อายุ 30 - 45 ปี	ทำงานและสร้างครอบครัว
ช่วงที่ 5	อายุ 45 - 60 ปี	เริ่มสร้างตัว สร้างธุรกิจ
ช่วงที่ 6	อายุ 60 - 75 ปี	เตรียมตัวเกษียณ
ช่วงที่ 7	อายุ 75 ปี - ปัจจุบัน	เตรียมตัวเดินทางไกล

ในวัย 80 ปี ซึ่งถือว่าอยู่ในช่วงที่ 7 ของชีวิต ดร.วิพรรธยังไม่ถึงกับเกษียณจากการทำงาน แต่ทำงานน้อยลง ด้วยเป้าหมายที่ต่างออกไปจากเมื่อครั้งที่อยู่ในวัยหนุ่ม

“เป้าหมายคือ ไม่ใช่ออกไปทำงานเพื่อหาเงินอีกแล้ว อายุ 80 อยากทำอะไรก็ทำ ไม่ต้องกังวลเรื่องการเงิน วันหนึ่งๆ ผมก็ทำงานเล็กน้อย พบปะเพื่อนฝูงบ้าง เล่นกีฬาบ้าง เวลาที่หมดไป วันจันทร์-พุธ-ศุกร์ ผมเล่นสควอช วันเสาร์เล่นเทนนิส วันอาทิตย์เล่นกอล์ฟ ว่างหน้อยก็เล่น Sudoku (ตารางเลข) แล้วก็รักษาสุขภาพ กินให้พอเหมาะ เล่นกีฬาให้พอเหมาะ ทุกอย่างมันอยู่ที่สมดุล รักษาน้ำหนักตัวให้พอเหมาะ เล่นบาสเกตบอลที่ทะเลลงมาหลายเส้นแล้ว ก็ต้องรู้ว่าตัวเราเปราะเหมือนกัน”

อายุ 5 ขวบ กับพี่สาว และพี่ชาย

เที่ยวบังกาเอน เมื่อวัยรุ่น

ที่ Earl's Court London

อายุ 30 ปี จบ Ph.D. ปี 2511

เที่ยวกำแพงเมืองจีน

หัดเลี้ยงลูก (คุณพรรยา)

วันหมั้นกับคุณไพไลจิตร กรรณสุด

กับครอบครัวที่บ้านพัก
ณ เมืองคุนหมิง ประเทศจีน

กับครอบครัว
ของบุตรสาว-คุณชญาพร

กับครอบครัว
ของบุตรชาย - คุณพรรยา

ส่วนชีวิตครอบครัว ในเวลานี้ ดร.วิพรรธ เป็นทั้งคุณปู่และคุณตาของหลานๆ 3 คน ส่วนภรรยาและลูกๆ นั้น ดร.วิพรรธ กล่าวสั้นๆ แต่มีความหมายว่า ‘ผมเป็นคนโชคดีมากในเรื่องครอบครัว’

“พิไล (คุณพิไลจิตร-ภรรยา) อ่อนกว่าผม 11 ปี ครอบครัวเราสองคนรู้จักกันก่อนหน้านั้น ตัวอย่างที่ดี คือ ป้าผมอายุต่างกับแม่ผม 10 ปี ทั้งคู่ก็เป็น Good Combination-คู่ผสมที่ลงตัว ตอนนี้อยู่ 83 ปี พิไลก็ 70 กว่า แก่แล้ว”

สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในชีวิตคู่ของ ดร.วิพรรธ และคุณพิไลจิตร คือ บุตรชายและบุตรสาว คุณพรรษา (ปี่) และ ดร.ชญาวพร (เชอริ) เริงพิทยา ซึ่งได้รับการปลูกฝังในเรื่องการทำงาน และความรับผิดชอบจากครอบครัว ทั้งฝั่งพ่อและแม่ ดังที่คุณพิไลจิตรได้เล่าถึงการเลี้ยงดูลูกๆ ในช่วงเวลาเริ่มต้นของชีวิตครอบครัวไว้ว่า

“ในช่วงที่ลูกยังเล็ก ส่วนใหญ่เราสองคนก็ทำงานกันทั้งคู่ ดร.วิพรรธ ก็เดินทางต่างประเทศเยอะเหมือนกัน แต่ก็ช่วยเลี้ยงลูกเท่าที่ทำได้ เราไม่ได้แบ่งหน้าที่อะไรกันชัดเจน ให้เป็นไปตามธรรมชาติ และเราก็มีพี่เลี้ยงมาช่วยเลี้ยงลูกด้วย และตอนนั้นคุณพ่อของ ดร.วิพรรธก็ยังอยู่ ท่านก็ช่วยดูแลหลานๆ ได้พอสมควร คุณพ่อท่านก็อายุยืน ท่านอยู่กับเรา จนถึงแก่กรรมเมื่ออายุได้ 88 ปี

สมัยก่อนเลี้ยงลูกไม่ยุ่งยากเท่าสมัยนี้ คือ เราไม่ได้สอนเป็นคำพูด แต่นิยมทำให้ดู ในครอบครัวดิฉันเอง คุณพ่อก็ทำงานจนวันสุดท้าย หลานๆ ก็เห็นว่าคุณตาทำงานไม่ได้หยุด แม้กระทั่งวันอาทิตย์ เพราะตอนที่หลานๆ ยังเด็ก ก็ไปวิ่งเล่นกันที่บ้านคุณตา-คุณยาย ที่จริงทุกคน

ดร.วิพรรณ และคุณพิไลจิตร (เมื่อครั้งศึกษาระดับปริญญาโท
ที่ Wisconsin) ไป Camping ที่บ้านพักของเพื่อนรัก
Mr. Ian McLaren

ดร.วิพรรณ และคุณพิไลจิตร เริงพิทยา

เรียกว่าบ้านคุณยาย เพราะเห็นแต่คุณยาย คุณตาไม่ค่อยอยู่ เพราะไปทำงานตลอด เลยไม่มีใครเรียกว่าบ้านคุณตาเลย พวกเขาก็เห็นตั้งแต่เล็กแล้วว่าคุณตาต้องออกไปทำงาน อันนี้ก็ทำให้ลูกๆ มีความรับผิดชอบ และรู้จักหน้าที่ว่าต้องทำอะไร ไม่เป็นคนที่เขาแต่ใจตัวเอง มีเหตุผล และรู้จักใช้เงิน”

กับบิดาและครอบครัวของพี่ชายและพี่สาว

คุณชวาล เริงพิทยา บิดาของ ดร.วิพรรณ กับคุณพิไลจิตร
และหลานๆ คือ คุณพรรณษา และ คุณชญาวพร เริงพิทยา

งานเลี้ยงสังสรรค์ประจำเดือน ของเพื่อนกลุ่มฮัสสัมชัย เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

งานเลี้ยงสังสรรค์ประจำเดือน ของเพื่อนกลุ่มฮัสสัมชัยพร้อมครอบครัว เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2562

ดร.วิพรรณ กับพี่ชาย คุณวิรุณ เรืองพิทยา

คุณสุพิน ว่องปรีชากุล พี่สาวของ ดร.วิพรรณ มาช่วยดูแลพพรรณ
เมื่อ ดร.วิพรรณ และ คุณไพโรจน์ ต้องเดินทางไปต่างประเทศ

ส่วนเรื่องการเรียนของลูก ตั้งแต่ประถม ดิฉันเป็นคนดูแลเรื่องโรงเรียนให้
แล้วก็รับส่งลูกเอง ลูกๆ เรียนโรงเรียนเก่าของดิฉัน คือ โรงเรียนสาธิต
ประสานมิตร และสาธิตปทุมวัน พรรษาเรียนจนจบมัธยมศึกษาปีที่ 2
ถึงจะไปเรียนมัธยมฯ ต่อที่ต่างประเทศ เพราะถ้ารอนานกว่านั้น ก็เกรง
จะเข้าไป ตอนที่จะให้ลูกไปเรียนต่อต่างประเทศ ดร.วิพรรณ เป็น
คนตัดสินใจ พ่อคนที่หนึ่งไป คนที่สองก็ต้องตามไป ตอนนั้นดิฉันคิดถึงลูก
ก็เขียนจดหมายไปหาเขาเกือบทุกสัปดาห์”

บว.ชัยยุทธ กรรณสุด บิดาของคุณไพโรจน์ ถ่ายภาพพร้อมกับครอบครัวและลูกหลาน

ดร.วิพรรณ และบุตรสาว

คุณพิไลจิตร และบุตรชาย-บุตรสาว

ดร. วิพรรณ และครอบครัว ไปพักผ่อนที่ Coral Beach Hotel จังหวัดภูเก็ต (ปัจจุบันคือโรงแรมอามารีภูเก็ต)

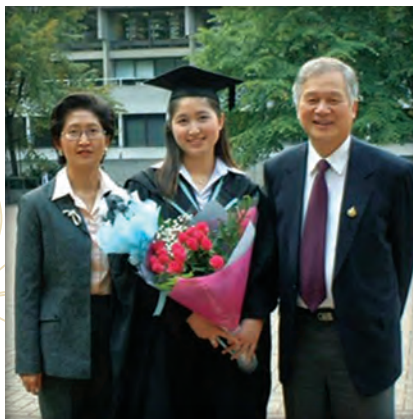
ที่อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

ที่จังหวัดเชียงใหม่

คุณพรรยา เรืองพิทยา บุตรชาย
เมื่อรับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
จาก Imperial College W.ศ. 2543

ดร.ชญาวรรณ เรืองพิทยา บุตรสาว
เมื่อรับปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
จาก University College London (UCL) W.ศ. 2545

ในเรื่องการศึกษาของลูกๆ นั้น ดร.วิพรรร์ ได้วางแนวทางเอาไว้อย่างดี โดยคุณพรรยาและ ดร.ชญาวรรณ จบการศึกษาจาก Imperial College เช่นเดียวกับ ดร.วิพรรร์ นับเป็นความภาคภูมิใจที่ ดร.วิพรรร์ เล่าให้ฟัง ด้วยใบหน้ายิ้มๆ ว่า “อันนี้อาจจะได้รับอิทธิพลจากพ่อมั้ง”

“พรรยา ลูกชายคนโต ห่างจากเชอร์รี่ 2 ปี โชคดีที่ลูกทั้งสองเกิดมา เราไม่ต้องวุ่นวายอะไรกับการเรียนของพวกเขาเลย เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยดีๆ ได้เอง ผมเพียงแค่คอยลุ้นอยู่ห่างๆ

สำหรับการศึกษาของลูก เนื่องจากในวัยเด็ก ทั้งพรรยาและเชอร์รี่ เข้าเรียนโรงเรียนหลักสูตรไทย โดยพรรยาเรียนที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และต่อมาย้ายไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ส่วนเชอร์รี่เรียนที่โรงเรียนจิตรลดา ซึ่งสอนเป็นภาษาไทย เมื่อนักไปถึงอนาคต ก็อยากให้ลูกทั้งสองมีฐานภาษาอังกฤษที่แน่น เลยตัดสินใจส่งพรรยาไปเรียนที่ประเทศอังกฤษตั้งแต่เขาอายุ 14 ปี เริ่มเข้าเรียน

ที่ Grand Canyon ประเทศสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2541

ดร. ชญาพร ในวันรับปริญญาเอก
จาก Imperial College London
พ.ศ. 2550

ที่โรงเรียนเชอร์บอร์น (Sherborne School) ซึ่งเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กชาย ส่วนเชอร์ก็ตามพระราชไปเรียนที่โรงเรียนเชอร์บอร์นสำหรับเด็กหญิง (Sherborne School for Girls) เมื่ออายุได้ 15 ปี ผมแอบกระซิบเชียร์ให้เข้าเรียนที่ Imperial College เสมอ และให้คำแนะนำว่าเรียนอะไรก็ได้ ขอให้เป็นวิศวะ เพราะครอบคลุมวิชาพื้นฐานที่สามารถขยายไปแขนงอื่นได้

เราค่อนข้างโชคดีที่ลูกทั้งสองคนตั้งใจเรียนดี และสอบภาษาอังกฤษได้คะแนนดีพอ ทำให้สามารถเข้าเรียนที่ Imperial College ได้ ด้วยความสามารถของเขาเอง

พระราชจบปริญญาตรีด้านวิศวกรรมศาสตร์ (Bachelor of Engineering) สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (Electrical Engineering) จาก Imperial College เรียนได้เกียรตินิยมอันดับ 1 แล้วไปต่อปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนเชอร์ก็จบปริญญาตรีด้านวิศวกรรมศาสตร์ (Bachelor of Engineering) จากมหาวิทยาลัยคอลเลจลอนดอน (UCL-University College London) สาขาวิศวกรรมเคมี (Chemical Engineering) ได้เกียรตินิยมอันดับ 1 เช่นกัน แล้วไปต่อปริญญาโทและเอกที่ Imperial College สาขาวิศวกรรมเคมี”

คุณพรรยา คุณไพจิตร ดร. ชญาพร และ ดร. วิพรรค์
ในงานเปิดโรงแรม Holiday Inn Express Bangkok Soi Soonvijai
ซึ่งเป็นโรงแรมที่ครอบครัวเป็นเจ้าของ เมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2561

เมื่อลูกๆ ประสบความสำเร็จ เป็นธรรมดาที่พ่อแม่จะได้รับคำถามว่า เลี้ยงลูกอย่างไร? ดร.วิพรรณ ตอบว่า

“คิดว่าเราทำให้ลูกดูเป็นตัวอย่าง ผมเป็นคนชอบอ่านหนังสือ ชอบทำโน่นทำนี่ ลูกก็ให้เห็นที่พ่อทำ แล้วเราก็ส่งไปเรียนหนังสือในที่ที่เหมาะสม โดยดูลักษณะนิสัยของลูกด้วย เราก็หาตัวเลือกที่ดีให้เขา ตอนนั้นเราก็คิดว่า โรงเรียนสาธิตฯ ดีที่สุด สำหรับพรรษา เขาเป็นคนที่ชอบการแข่งขัน และความท้าทาย จากสาธิตฯ เราก็ส่งเขาไปอังกฤษ ก็ไปเรียนเตรียมเข้ามหาวิทยาลัย ส่วนเชอรี่เป็นคนไม่ชอบการแข่งขันนัก จึงให้เรียนที่โรงเรียนจิตรลดา ก่อน ตอนที่อยู่อังกฤษนั้น ลูกทั้งสองคนต้องมานะเรียนให้ได้ คล้ายๆ เขาก็มองว่า ทำอย่างไรจะเข้า Imperial College ให้ได้ เพราะเวลาที่ผมไปงานชุมนุมศิษย์เก่า Imperial College ที่เมืองไทย บางครั้งก็มีลูกๆ ไปด้วย เขาก็เลยซึมซับ ตอนนั้นก็หวังว่าหลานจะเข้าได้”

รักจากพ่อ ต่อสายใยถึงลูกและหลาน

จดหมายฉบับหนึ่งที่ ดร.วิพรรธ เขียนถึงลูกๆ ก่อนเข้ารับการผ่าตัดใหญ่ เมื่อ พ.ศ. 2551 คงเป็นคำตอบที่ดีที่สุดว่า ดร.วิพรรธ มีวิธีการเลี้ยงลูกอย่างไร และความสำเร็จของลูกหลานในวันนี้ แท้จริงแล้วก็คือ การเดินตามรอยเท้าพ่อแม่ เช่นเดียวกับที่ครั้งหนึ่ง ดร.วิพรรธ ได้เดินตามแนวทางลักษณะนั้นมาแล้วเช่นกัน

ณ บ้านศูนย์วิจัย

24 สิงหาคม 2551

พรรษา และเซอร์ลูกรัก

แด่ดีต้องการเขียนจดหมายฉบับนี้ถึงลูกๆ เมื่อ 2 อาทิตย์ที่แล้ว ตอนที่แด่ดีจะเข้าโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เพื่อไปทำ Angioplasty คือการขยายหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจแล้วใส่ตัว Stent (ขดลวดตาข่าย) เข้าไปเมื่อจำเป็น

ในการทำ Angioplasty นี้ แม้จะไม่มีอันตรายถึงชีวิต แต่สถิติก็ยังคงบอกว่าไม่ใช่ 100% ก็ยังมีโอกาสที่เสียชีวิตได้ 1% แต่ดีเองคิดว่าคงจะปลอดภัยเพราะตามดวงที่ ดร.เขียน ดูให้ คิดว่าคงจะปลอดภัยดี แต่ด้วยความไม่ประมาทแด่ดีตั้งใจจะคุยและเขียนจดหมายฉบับนี้ถึงลูกๆ เพื่อระบายความคิดและความรู้สึกให้ลูกๆ ทราบ เพราะโอกาสที่เราจะมานั่งคุยกันอย่างใกล้ชิดแบบพ่อ-ลูก หายากขึ้นทุกที

แด่ดีคิดว่าในการทำ Angioplasty ครั้งนี้น่าจะปลอดภัย แต่ถ้า Just In Case (ในกรณี) ที่มี Accident (อุบัติเหตุ) เกิดขึ้น แด่ดีอยากให้ลูกๆ รู้ว่า แด่ดีได้มีชีวิตที่สมบูรณ์จาก A Very Humble Beginning (การเริ่มต้นอย่างสมถะ) ทำมาได้ถึงทุกวันนี้ แด่ดีก็พอใจแล้ว และถ้าพ่อแม่แด่ดีมีอำนาจจิตวิญญาณสามารถหยั่งรู้ได้ คิดว่าทั้งพ่อและแม่ของแด่ดีคงดีใจเช่นกัน

ความสำเร็จของแด๊ดมีใช้เป็นคนรวย มีเงินทองทรัพย์สินมากมาย แต่แด๊ดเป็นคนดี เป็นที่นับหน้าถือตาของคนทั่วไป เป็นที่รักของเพื่อนๆ ญาติมิตร และเป็นที่เพื่อนและญาติมิตรพึงได้ ส่วนเรื่องทรัพย์สินเงินทอง แด๊ดก็ได้สร้างตัวขึ้นมาเอง มีเพียงพอที่จะเลี้ยงลูกๆ ให้มีการศึกษาที่ดี และแด๊ดได้บอกลูกๆ ทราบว่า ถ้าแด๊ดเป็นอะไรไป ให้แบ่ง Asset (สินทรัพย์) ของแด๊ดทั้งหมดออกเป็น 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ให้แม่ ส่วนที่ 2 และ 3 ให้ลูกๆ เท่าๆ กัน และส่วนสุดท้ายให้ตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือญาติโยมเมื่อเขาต้องการ หรือเอาไปช่วยสังคมตามที่เห็นสมควร

แด๊ดมีอายุกว่า 70 แล้ว มีอายุยาวเท่าทั้งของกู่กู่ (ลุง-คุณวิวัฒน์) และนุ้ยกู (ป้า-คุณสุพิน) ถือว่าเป็นกำไรชีวิตแล้ว อยากให้ลูกๆ ทราบว่า แด๊ดดีใจและพอใจที่ลูกทั้งสองคนเป็นคนดี มีใจเอื้อต่อคนอื่น และเป็นคนขยัน คิดว่าคงจะดำรงชีวิตในอนาคตโดยไม่ต้องเป็นห่วง อยากให้ลูกๆ รู้ว่า

แด๊ด is very proud of both of you.

(ภาคภูมิใจในลูกทั้งสองคนมาก)

แต่ดีหวังว่าลูกทั้งสองคนจะใช้วิจรรย์ญาณสรรหาคู่ครองที่เหมาะสม คู่ครองที่จะเป็นพ่อหรือแม่ของหลานๆ ต่อๆ ไป ส่วนวิธีสรรหาคู่ครองนั้น คิดว่าลูกๆ คงต้องค้นคว้า ใฝ่ถาม ศึกษาอย่างรอบคอบด้วยตัวเอง ส่วนสำคัญที่ควรพิจารณา คือ ต้องเป็นคนดี ไม่เป็นที่รังเกียจของคนอื่นๆ เป็นคนขยันทำงาน และสรรหาความรู้ใส่ตัวตลอดเวลา ส่วนเรื่อง DNA หรือกรรมพันธุ์นั้น ควรระวังอย่าให้เป็นโรคกรรมพันธุ์ที่ร้ายแรง ควรจะ Check (ตรวจ) กับหมอให้เรียบร้อย ในอดีตตอนที่แดดียังเป็นเด็ก คุณปู่ (อาเหี้ย) ของแดดีมักเป็นคนสรรหาคู่ครองให้ลูกหลาน เลยได้โอกาสแอบฟัง แอบศึกษา เขาจะไป Check (ตรวจสอบ) กับญาติโยมว่า ในตระกูลใดเป็นโรคกรรมพันธุ์ชนิดใดบ้าง เคยเป็นโรคเรื้อนไหม เป็นโรคชักไหม เป็นโรคสติฟั่นเฟือน ในเครือญาติหรือเปล่า อะไรต่างๆ เหล่านี้ เป็นต้น มาสมัยใหม่ เดี่ยวนี้รู้สึกรว่าการ Check ต่างๆ เหล่านี้หมดสมัยเสียแล้ว แต่โรคต่างๆ ที่มาจากกรรมพันธุ์ก็ยังมีอยู่ จึงควรตรึกตรองให้จงดี

ส่วนเรื่องหลานๆ ที่จะมีในอนาคต ก็อยากให้ลูกๆ เลี้ยงอย่างถูกต้อง อย่าได้เป็นไปตามสังคมที่ Spoil (ตามใจ) ลูก ถ้าเป็นไปได้ อยากให้ระลึกแนวทางแนะนำของแดดี ดังนี้คือ

1. ให้มีระเบียบวินัย อ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่
2. เป็นคนดีมีหัวใจ
3. ให้มีหน้าที่ในบ้านอย่างใดอย่างหนึ่ง
4. ให้เรียนสูงสุดเท่าที่จะสามารถทำได้
5. ให้เลือกวิชาเรียนที่จะเป็นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต
6. ให้เลือกวิชาที่ชอบเป็น Hobby (งานอดิเรก) เช่น ดนตรี หรือ วาดเขียน

7. ถ้าเป็นหลานชาย ให้บวชระยะหนึ่ง เพื่อฝึกจิตใจให้เข้าใจ
หลักธรรมของพระพุทธเจ้า
8. สอนให้ใช้เงินเป็นสัดส่วน จะได้มีเงินเหลือใช้ตลอดชีวิต
9. ห้ามยาเสพติดอย่างเด็ดขาด
10. เล่นการพนันเล็กๆ น้อยๆ ตอนเด็กได้ เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว
ควรห้ามเด็ดขาด
11. ห้ามยัธยาชีพทางอบายมุข
12. พยายามสอนให้มี 12 Characters (ลักษณะนิสัย) ที่แต่ดีสอน
เด็กนักเรียนตลอดมา

12 Characters นี้ คืออะไร

1. Honesty (ซื่อสัตย์ มีสัจจะ)
2. Gratitude (กตัญญู)
3. Diligence (ขยัน)
4. Perseverance (อดทน)
5. Frugality (มัธยัสถ์)
6. Generosity (เมื่อมีพอ รู้จักให้ทาน)
7. Humility (ถ่อมตน)
8. Sincerity (จริงใจ)
9. Courage (กล้าตัดสินใจ)
10. Trust (เป็นที่น่าเชื่อถือ)
11. Justice (มีความเป็นธรรม)
12. Virtue (มีคุณธรรม)

และถ้าให้ดี ควรจะ Motivate (จูงใจ) ให้หลานๆ มี 12-balanced
Characters (ลักษณะนิสัยสมดุล)

12-balanced Characters นั้น คืออะไร

- 1) How to be CONFIDENT without being Arrogant
วิธีที่จะมีความมั่นใจ โดยไม่เย่อหยิ่ง
- 2) How to be DECISIVE without being Ruthless
วิธีที่จะเด็ดเดี่ยว โดยไม่แล้งน้ำใจ
- 3) How to be DETERMINED without being Stubborn
วิธีที่จะมุ่งมั่น โดยไม่ดื้อรั้น
- 4) How to be HUMBLE without being Timid
วิธีที่จะอ่อนน้อม โดยไม่ขี้ขลาด
- 5) How to be BRAVE without being Over Confident
วิธีที่จะกล้าหาญ โดยไม่มั่นใจเกินไป
- 6) How to be PROACTIVE without being Premature
วิธีที่จะรุกขุดหน้า โดยไม่เร่งเร็วก่อนเวลาสมควร
- 7) How to be QUICK without being Careless
วิธีที่จะรวดเร็ว โดยไม่ขาดความระมัดระวัง
- 8) How to be DISCIPLINED without being Rigid
วิธีที่จะมีวินัย โดยไม่ขาดความยืดหยุ่น
- 9) How to be RELIGIOUS without being A Fundamentalist
วิธีที่จะเลื่อมใสในศาสนา โดยไม่ม่งาย
- 10) How to be FRUGAL without being Miserly
วิธีที่จะมัธยัสถ์ โดยไม่ตระหนี่ถี่เหนียว
- 11) How to be GENEROUS without being Extravagant
วิธีที่จะใจกว้าง โดยไม่สุรุ่ยสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ
- 12) How to be FLEXIBLE without being Liquid
วิธีที่จะยืดหยุ่นได้ โดยไม่เหลวไหล

อยากให้หลานๆ โตขึ้นมาในครอบครัวที่อบอุ่น มีความรักใคร่ปรองดองกัน มีความเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมี Trust (ความเชื่อใจ) ในความเป็นพี่น้อง รู้จักการแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พึ่งพาซึ่งกัน และกันได้ โดยไม่ต้องปริปากขอ

อยาก Motivate (จูงใจ) ให้หลานๆ มี ‘Positive Thinking (การคิดเชิงบวก)’ คิดว่า Everything is possible if you truly believe in it (ทุกอย่างเป็นไปได้ ถ้าคุณเชื่อในสิ่งนั้นอย่างแท้จริง) เชื่อใน The Power of Pray (พลังของการภาวนา)

อีกเรื่องหนึ่งที่แต่ดีอยากให้พรรษาและเชอร์รู้สึก คือ ความภูมิใจใน Heritage (สิ่งที่สืบทอดกันมา) ของเรา ภูมิใจที่ลูกๆ มีทั้งเชื้อจีนและไทย เพราะนอกจากจะได้ Genes (พันธุกรรม) และ DNA (สารพันธุกรรม) ที่ดีฉลาดไม่แพ้ใครแล้ว เรายังได้รับวัฒนธรรมที่ดีจากทั้งจีนและไทย บวกกับการเข้าใจคำสอนของพุทธศาสนา โดยเฉพาะเข้าใจถึงแก่นในภาษาบาลี ทำให้เรามีภาษีเหนือกว่าชนเผ่าอื่นๆ

อยากให้พรรษาและเชอร์ทราบว่า คุณปู่ (อาเหี้ย) ของแต่ดีมีมาจากเมืองจีน ในมณฑลกว๋างตุ้ง หมู่บ้านถ้อยซาน เป็นคนกว๋างตุ้งกลุ่มเดียวกับที่ไปสหรัฐอเมริกา ไปสร้างทางรถไฟให้มิสเตอร์สแตนฟอร์ด (Mr. Stanford) เมื่อต้นศตวรรษที่ 18 เมื่อสร้างเสร็จ คนงานจีนก็เลยอยู่ต่อที่สหรัฐฯ ลูกหลานก็กลายเป็น ABC (American-Born Chinese-คนจีนที่เกิดในสหรัฐอเมริกา) เขาจะพูดภาษากว๋างตุ้งแบบ ‘ถ้อยซาน’ เหมือนที่อาเหี้ยของแต่ดีพูด

อาเหี้ยของแด๊ดเป็นจีนสมัยเก่า เป็นช่างไม้ต่อเรือ แต่เป็นคนติดอบายมุข สูบฝิ่น กินเหล้า เล่นพนัน มีเมียน้อย ไม่ค่อยรับผิดชอบต่อครอบครัว แต่อาเหี้ยของพรรษาและเซอรีเป็นบุตรชายคนโต ตามด้วยน้องสาว 2 คน และน้องชายอีก 3 คน พ่ออาเหี้ยของแด๊ดอายุได้ 35 ปี เขาเลิกทำงาน ทำให้พ่อของแด๊ดต้องออกมาหาเลี้ยงชีพ เลี้ยงครอบครัวตั้งแต่อายุ 16 ปี เป็นเหตุให้พ่อแด๊ดกลับตาลปัตรกับพ่อตัวเอง คือเป็นคนขยัน ชอบอ่านหนังสือ ไม่สูบบุหรี่ ไม่กินเหล้า ไม่เล่นพนัน ไม่มีเมียน้อย ทำให้แด๊ดและพี่ๆ โตมาใน Atmosphere (บรรยากาศการเลี้ยงดู) ของความถูกต้อง ความมีระเบียบวินัย และความรักการเรียนรู้

ส่วนคุณย่า (อาเห่น) แม่แด๊ด เป็นหญิงฉลาด ขยัน และทำอะไรเป็นหมด โดยการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เงินเดือนที่อาเหี้ยให้ไม่พอใช้ เลยต้องเย็บเสื้อผ้ารายได้พิเศษมาจุนเจือครอบครัว เท่าที่แด๊ดจำได้ อาเหี้ยให้เงินเดือนละ 600 บาท เพียงค่ากับข้าววันละ 20 บาทก็หมดแล้ว อาเห่นเลยต้องเย็บเสื้อผ้าชุด ถ้าแขนสั้นได้ตัวละ 10-12 บาท แขนยาวได้ 15 บาท กว่าเย็บเสื้อผ้าชุด 1 ตัว ต้องตัดผ้า-ทำคอเสื้อ-เย็บ-สอย-เจาะรังกระดุม ซ้ำยังต้องทำงานบ้าน ซักเสื้อผ้า รีดเสื้อผ้า หุงหาอาหาร 3 มื้อ จำตลาด กว่าเย็บเสื้อผ้าชุด 1-2 ตัวต่อวัน ไม่ใช่ของง่าย แด๊ดโตขึ้นมาใน Environment (สิ่งแวดล้อม) อย่างนี้ เราจึงเข้าใจ เห็นใจ และทำให้เรารู้ค่าของเงิน รู้ค่าของทุกอย่างเป็นคนมัธยัสถ์ไปในตัว แด๊ดจำได้ว่ามีเงินติดกระเป๋าไปโรงเรียนอัสสัมชัญ เพียง 5 บาท ติดอยู่ 8 ปี ไม่ได้ใช้เลย เอาเงินติดกระเป๋า 5 บาท เพียงกันไว้ว่า วันไหนฝนตก เดินกลับบ้านมากินข้าวไม่ได้ จะได้มีเงินซื้อถ้วยเตี้ยกิน

พรธรรมาและเชอริโซคติที่เกิดมาในครอบครัวที่ไม่มีความลำบากทางการเงิน ไม่จำเป็นต้องถูก Environment บังคับให้มัธยัสถ์ แต่แดดี้ก็พอใจที่ลูกๆ ไม่เป็นคนสุร่ยสุร่าย เป็นคนรู้ค่าของเงิน และอีกอย่างหนึ่งที่แดดี้ได้รับการอบรมจากแม่แดดี้มาคือ ไม่ยอมเป็นหนี้ใครทั้งสิ้น เราต้องรู้จักจัดการใช้เงินเป็นสัดส่วน และพยายามเก็บหอมรอมริบ เพื่อต้องใช้ในยามฉุกเฉิน โดยเฉพาะเวลาต้องการการรักษาพยาบาล

แดดี้ตั้งใจจะเขียนจดหมายมาให้ลูกๆ ฉบับสั้นๆ แต่ก็ยาวออกมาหลายหน้า คิดว่าลูกๆ คงจะรู้ความในใจของแดดี้ดีขึ้น และคงจะมีโอกาสรักษาความดีของตระกูลให้เป็นที่เชื่อถือ นับถือของญาติโยมและคนทั่วไป

แดดี้คิดว่า คงจะใช้ชีวิตในบ้านปลาย

1. รักษาสุขภาพให้ดี
2. เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวที่แม่และลูกๆ ยึดเหนี่ยวได้
3. เป็นประโยชน์ต่อญาติโยมและสังคม

อยากให้ลูกๆ ทั้งสองรู้และเข้าใจว่า ลูกทั้งสองเป็นยอดดวงใจของแดดี้ และแดดี้คงจะอยู่ให้ความรัก ความมั่นใจแก่ลูกๆ และแม่อีกนานหลาย ๆ ปี

รักลูกเสมอ
แดดี้

งานมงคลสมรสของ ดร.ชญาพร เรืองพิทยา – ดร.อภิชาติ ไชตสังกาภ

งานมงคลสมรสของ คุณพรรยา เรืองพิทยะ - คุณวรนาท เตชะวนาพร

ดร.วิพรรณ - คุณไพไลจิตร
กับน้องพีเตอร์ หลานชายคนโต บุตรของ ดร.ชญาพร

ดร.วิพรรณ - คุณไพไลจิตร กับน้องพอล หลานชายคนที่ 2 บุตรของ ดร.ชญาพร

ดร.วิพรรณ์ นื่องเรย์ - บุตรของคุณพรรษา และคุณวรนาก

ดร.วิพรรณ์ - คุณพิไลจิตร และ ดร.ชญาพร กับบุตรชายทั้งสอง
น้องปีเตอร์และน้องพอล

คุณพิไลจิตร - ดร.วิพรรณ์ กับน้องเรย์ หลานชายคนที่ 3 บุตรของคุณพรรษา

ภาพบน กิจกรรมที่โปรดปรานในวัยเกษียณของ ดร.วิพรรณ คือ ใช้เวลาเล่นกับหลานๆ
ภาพล่าง ดร.วิพรรณกับภรรยา อบอุ่นท่ามกลางลูกและหลาน

ผูกพันเป็นหนึ่ง พึ่งพาซึ่งกันและกัน

จดหมายถึงลูกๆ ฉบับนี้ ได้สรุปความในใจของ ดร.วิพรรธ ได้อย่างครบถ้วนที่สุด และสะท้อนถึงความรัก ความเอาใจใส่ต่อครอบครัว เช่นเดียวกับที่เวลานี้ ภรรยาและลูกหลานก็พยายามเอาใจใส่ดูแล ดร.วิพรรธ เป็นอย่างดีเช่นเดียวกัน ดังที่คุณพิไลจิตร์ได้เล่าว่า

“ตอนนี้เราทั้งสามคนก็พยายามดูแล ดร.วิพรรธ กัน ลูกๆ เขาก็ดูแลดี ดร.วิพรรธ เป็นคนที่เป็นตัวของตัวเอง ไปหาหมอเองตลอด กลับมาก็บอกว่าทุกอย่างดีหมด จนเร็วๆ นี้ วันหนึ่งพระราชพาไปหาหมอ ทราบว่าพ่อเป็นเบาหวาน เขามาบอกว่า แม่ แม่ให้คนอายุ 81 ปี ไปหาหมอเองไม่ได้แล้วนะ ตอนนี้ลูกทั้งสองคนผลัดกันพาพ่อไปหาหมอ

ส่วนชีวิตด้านอื่นๆ ดร.วิพรรธ ได้วางมือจากการทำงาน แต่ยังไปนั่งที่ออฟฟิศ เพราะคนเคยทำงานต้องไปนั่งที่ออฟฟิศจึงจะหายเหงา ส่วนหลานๆ นั้น ลูกๆ ของเขอรักก็ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกัน เขาก็จะมาเยี่ยมเราสัปดาห์ละหน ยกเว้นเขาจะไปไหนก็เอามาฝากไว้ ส่วนลูกของพระราชอยู่บ้านเดียวกัน เข้าๆ ดร.วิพรรธก็ไปเล่นด้วย แต่ถ้ากลับคำหลานนอนแล้ว ก็จะไปเล่นด้วยวันรุ่งขึ้น”

ดร.วิพรรธเป็นผู้ที่ยิ้มอยู่เสมอเวลาพูด สามารถร้องเพลงเสียงดังได้อย่างเต็มเสียง และที่สำคัญยังคงหัวเราะเสียงดัง และเล่าเรื่องฮาซันได้อย่างน่าฟัง แม้จะออกตัวว่าลืมนั่นไปหมดแล้ว แต่ก็ยังเล่าเรื่องฮาซันต่างๆ อย่างมีมุกตลกได้อีกหลายเรื่อง

“ลืมนหมดแล้ว บางที่ต้องจดๆ ไว้ เก็บไว้ที่บ้าน ที่เราจำๆ มา เราก็เขียนเอาไว้ ฟังๆ มา มีเรื่องเล่าเยอะแยะเลย โดยเฉพาะพวกไอรिश ความเชื่อฮาของคนไอรिश เป็นเรื่องที่ขบเล่ากัน เรื่องตลกพวกนี้ต้องมีจังหวะการเล่ามีมุก”

ส่วนเรื่องที่ชวนคุยแล้วเล่าได้ไม่รู้จบคือการทำอาหาร ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคการทำอาหารต่างๆ เช่น ผัดถั่วงอกอย่างไรให้กรอบ นอกจากนี้ยังมีเรื่องเทคนิคการจ่ายตลาด ซึ่งหลายคนยกนิ้วให้ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจ่ายตลาดอย่างแท้จริง ถึงขนาดรับหน้าที่เป็นคนจ่ายตลาดประจำบ้านแทนแม่ครัว ในเรื่องนี้ คุณพิไลจิตร์ได้เล่าถึงที่มาที่ไปว่า

“ตั้งแต่แต่งงาน เราก็มีแม่ครัว แต่แม่ครัวของเราเขาไม่ชอบไปตลาดไปจ่ายตลาดเองไม่เป็น เพราะมาจากต่างจังหวัด เขาก็ให้เราซื้อเข้ามาแล้วแม่ครัวคนนี้อยู่กับเราเกือบ 30 ปีได้ เขาก็ทำครัวได้ดี ดร.วิพรรธสอนอะไร เขาก็ทำได้ทุกอย่าง แต่ทำไม่ได้อย่างเดียวคือไปตลาด ดร.วิพรรธก็เลยต้องไปจ่ายตลาดเอง แต่ซื้อของสดอย่างเดียว ดิฉันรับหน้าที่ซื้อของแห้งต่างๆ ดร.วิพรรธเป็นคนชอบไปเดินตลาดสดไปหาตลาดที่ไหนที่เห็นว่าราคาสมเหตุสมผล ไปแล้วก็กลับมาคุยให้หลายๆ คนฟังว่าเขาซื้อของแบบนี้ได้ในราคาเท่านี้ นับว่าเป็นความสุขของเขาอย่างหนึ่ง”

‘ความสุข’ ในเรื่องการจ่ายตลาดนี้ ยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน จนอาจจะเรียกได้ว่าเป็นกิจวัตรของ ‘พ่อบ้าน’ ที่ปฏิบัติมาตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ดังที่ ดร.วิพรรค ได้เล่าอย่างเพลิดเพลินว่า

“ผมจ่ายตลาดสัปดาห์ละครั้ง เวลาซื้อของต้องรู้จักคนขายด้วย เจ้าไหนขายอะไร ผมไปตลาดสามย่าน ผมซื้อของไม่แพง ส่วนพวกเนื้อสัตว์ต่างๆ ผมซื้อที่ตลาดฐานเพชร ปทุมธานี ซึ่งเป็นตลาดขายส่ง ที่นั่นผมมีโรงงานอยู่ที่สวนอุตสาหกรรมบางกะดีผมซื้อหมูไก่เนื้อ ปลาที่โน่นสัปดาห์ละครั้ง ที่เหลือก็ซื้อที่ฟู้ดแลนด์ ซูเปอร์มาร์เก็ตบ้าง ผมเคยไปจ่ายตลาดสดแล้วลืมเอากระเป๋าสตางค์ไป เชื่อไหมว่าผมได้กับข้าวกลับบ้านครบเต็มมือ เพราะแม่ค้าเจ้าประจำเขาเข้าใจ

ส่วนเรื่องการทำอาหาร ผมไม่เคยเรียนการทำอาหาร เรารู้พื้นฐานก็พอแล้ว การทำอาหารหากไม่ได้เรียนรู้พื้นฐาน อาหารที่ทำออกมาก็ไม่อร่อย หัวใจของการทำอาหาร คือ

หนึ่ง... ต้องรู้ว่าทำให้อู้อย่างไร ครึ่งสุกครึ่งดิบทำอย่างไร

สอง... ให้รสชาติมันกลมกล่อม ยกตัวอย่าง หมูย่างอร่อยตรงไหน

(1) หนังต้องกรอบ (2) เนื้อหมูต้องมีรสเค็มนิดๆ ถึงจะอร่อย

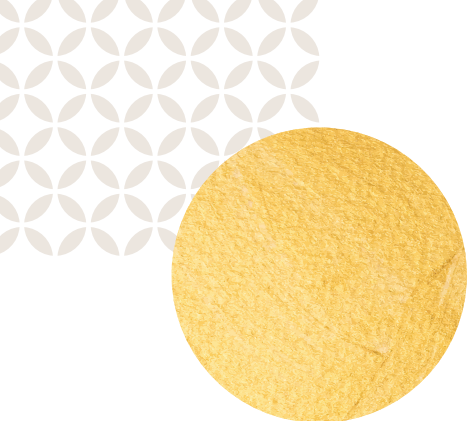
(3) ต้องมีมันแต่ไม่มากเกินไป มันเป็นลักษณะของหมูย่าง

ต้องรู้และต้องทำ 3 อย่างนี้ให้ได้

สาม... ต้องรู้วิธีทำอาหารประเภทต่างๆ เช่น ผัด ทอด นึ่ง

วันไหนเราอยากจะทำอะไรก็ลงไปทำให้แม่ครัวดู เมนูเด็ดไม่มี

ทำอะไรก็อร่อยทั้งนั้น”

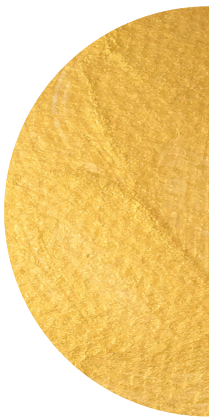

เข้าถึงรสพระธรรมคำสอน แก่นของชีวิต

ดร.วิพรรธ ดำเนินชีวิตทางโลกอย่างคนที่เข้าใจโลก ขณะเดียวกันก็ดำเนินชีวิตในทางธรรมควบคู่กันไปด้วยการไม่กระทำความชั่ว ทำกุศลให้พร้อมมูล และทำจิตใจให้ผ่องใส สมกับที่ได้ศึกษาพระธรรมอย่างลึกซึ้ง และครั้งหนึ่งเคยได้บวชเรียนในบวรพุทธศาสนา โดยสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงเป็นองค์อุปัชฌาย์ให้

“ผมได้มีโอกาสบวชเมื่ออายุ 45 ปี จังหวะชีวิตกำลังดีในช่วงนั้น ผมอยากพักเพื่อออกมาทำอะไรต่อไป ตอนนั้นเป็นช่วงที่ผมตัดสินใจออกมาทำอะไรเอง มีช่วงที่ว่างอยู่ ก็เลยบวช

คือเราเคยศึกษาศาสนาคริสต์มาตลอด ทั้งโปรเตสแตนต์ (Protestant) และแคทอลิก (Catholic) แล้วก็ไม่นับถือศาสนาอะไรอยู่พักหนึ่ง วันดีคืนดีก็มีพระรูปหนึ่งไปประจำที่อังกฤษ ผมก็เลยไปกราบท่าน ได้คุยกัน ผมพบว่าพุทธศาสนามีอะไรที่เป็นสัจธรรม ก็เลยหาหนังสือพุทธศาสนามานั่งอ่านให้เข้าใจหลักทั้งหมด ทำให้เรารู้หลักพุทธศาสนามากมาย ก่อนที่จะบวช ตอนหลังก็ได้พบว่าพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่เจริญปัญญา เป็นศาสนาที่ไม่ได้ยึดติดอะไร สอนความจริงให้เราเข้าใจ พุทธศาสนาทำให้เราเข้าถึงแก่น เข้าใจธรรมชาติ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค 4 ตัวนี้

เท่านั้นเอง เข้าถึงแก่นมันก็ถึงแล้ว ตกลงเราไม่มีอะไรเป็นทุกข์ เราไม่ได้
สรรค์สร้างทุกข์ให้ตัวเอง แล้วถ้าเราไม่ยึดติด เราก็ไม่มีทุกข์ พอเรายึดติด
เราก็เป็นทุกข์

ผมโชคดีได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชองค์ก่อน ท่านทรงเมตตา
บวชให้ จำได้ว่าท่านเทศน์เสร็จแล้วหันมาถามว่า พระใหม่ ฟังรู้เรื่องไหม
(หัวเราะ) ท่านเมตตาดีมาก ผมบวชแล้วก็ไปอยู่วัดญาณสังวราราม
ที่สตั๊ดหีบ การบวชทำให้ได้เรียนรู้อะไรเยอะ การเดินบิณฑบาตเท้าเปล่า
บนก้อนอิฐไม่ใช่ง่าย นับไปก็ร่อยกว่าก้าวหน้าวัดญาณฯ เดินตาม
ถนนเล็กๆ ไป ผมบวชอยู่ 1 เดือน วันที่ 29 ลูกกับเมียมาหา กลัวผมไม่สึก
แต่สุดท้ายผมก็ลาสิกขาบท”

เมื่อออกมาใช้ชีวิตอย่างฆราวาส จึงได้ใช้ธรรมะเป็นแนวทางการดำเนิน
ชีวิตอย่างต่อเนื่องเสมอมา โดยแก่นของธรรมะที่ยึดถือคือ การมอง
ทุกอย่างเป็น ‘สูญญตา’

“ภาษาพระ เรียกสูญญตา ภาษาจีน 空 เรียกคุง (Void) ถ้าจิตเราเป็น
ศูนย์ มันก็ไม่มีอะไรที่จะทุกข์ อย่าไปยึดติด มันไม่มีอะไรเป็นของเรา
ทุกอย่างเราไม่ยึดติดสักอย่างก็จบแล้ว จิตก็จะว่าง ในความว่าง
มันมีทุกข์ไหม ไม่มี

ทุกอย่างมันเกิด ดับ ตามธรรมชาติเท่านั้นเอง และทุกอย่างก็เป็น
ผลแห่งกรรม ผลสุดท้าย ถ้าใจเราข้างในเป็นศูนย์ มีความว่าง มันก็
ไม่มีอะไรเกิดขึ้น มีอะไรที่ใหญ่กว่าศูนย์ไหม ความห่วง ความกังวลไม่มี
ก็เป็นศูนย์และไม่มีความเป็นของเรา เรามีเงินเป็นพันล้านก็เป็นศูนย์
ไม่ยึด ไม่ติด พอไม่ยึดติด ความเป็นศูนย์ก็เป็นศูนย์ แต่ถ้ายึดติดเมื่อไร

ความเป็นศูนย์ก็หมดไป ทุกข์มันก็เกิด ทุกข์เป็นสิ่งที่เราสร้างเองทั้งนั้น
ทำไมเราปล่อยวางยาก เพราะเรายึดติด ถ้าไม่ยึดก็ปล่อยได้ หนึ่ง เราต้อง
ทำให้มีก่อน สอง มีแล้วต้องรู้ให้พอ เมื่อพอแล้วจะมีอะไรอยากอีก
แต่ที่เราต้องการ เรายาก เพราะความไม่รู้แจ้ง

อย่างที่ผมพูดให้ฟัง 30 ปีแรกทำอะไร 45 ปีหลังทำอะไร ท้ายสุดก็
เตรียมตัวว่าจะตายอย่างไร การเตรียมตัวตายในที่นี้หมายถึง เราจะต้อง
ทิ้งอะไรไว้ให้ลูกหลาน รวมทั้งปัญญา ตอนนี่ก็ต้องรู้ว่าตัวเองมีเงินเท่าไร
จะเอาเงินนั้นไปทำอะไร ญาติโยมคนไหนต้องการความช่วยเหลือมัย
เพื่อนฝูงมีใครต้องการความช่วยเหลือมัย สมมติ ก่อนตายคุณมีเงิน 10 ล้าน
คุณจะทำอะไร จะเอา 10 ล้าน ไปทำอะไรก่อนคุณตาย เพราะคุณอดสูทำให้
เก็บหอมรอมริบมา คุณจะใช้อย่างไรให้เป็นประโยชน์ เราก็ต้องรู้ตัวว่า
เราพร้อมอะไรบ้าง ผมมีหลุมฝังศพของผมแล้ว ฮวงซุ้ยอยู่ที่สุสานจีน
นครปฐม แแถวเดียวกับปู่-ย่า ตา-ยาย พ่อ-แม่ หลุมฝังศพผมอยู่ตรงกลาง
ระหว่างพี่ชายกับพี่สาว”

ดร.วิพรรค กล่าวถึงความตายอย่างเรียบง่ายราวกับเป็นเรื่องธรรมดาสามัญ
อันเป็นคุณลักษณะของผู้ประพาศธรรมที่ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท
ยิ่งเมื่อได้มองย้อนชีวิต 7 ช่วงที่ผ่านมา แท้จริงแล้วชีวิตเริ่มจากศูนย์
สุดท้ายก็มาสู่ ‘สูญญตา’ นั่นเอง

“ทุกอย่างต้องเกิด ดับ ไปตามธรรมชาติ แต่เราไม่ได้ทำกรรมชั่วอะไรไว้
มีแต่ทำความดี มีแต่ให้ ถึงตายก็ไม่ห่วง พร้อมหมดแล้ว ไม่เสียดาย
อะไรแล้วชีวิตเราต่อสู้อย่างนี้จะว่าไปแล้วชีวิตเราโชคดีเกิดมามากจน
แต่โชคชะตาพาเราไปถึงอังกฤษ สอบชิงทุนได้ สอบเข้ามหาวิทยาลัยใหญ่
ที่เป็นชั้นนำของอังกฤษได้ พออยากทำดอกเตอร์ เราก็ทำได้ พอดี
อาจารย์ที่ปรึกษามีทุนให้ เราก็เลยขอลาจากทุนรัฐบาลไทย มาใช้ทุน
อาจารย์ที่ปรึกษาแทน จากนั้นก็ได้ทำงานที่ดี

เพราะฉะนั้น ทุกวันนี้สิ่งที่ผมปฏิบัติคือ ไม่ให้ทุกข์แก่ใคร ไม่ให้โทษแก่ใคร トラาบใดที่เราไม่ทำบาป ไม่ทำกรรมอะไร ทำแต่กุศลก็พอแล้ว ให้กุศล พร้อมมูล เรามีแต่ให้ มีแต่ทาน ศีล สมาธิ ทานนี้ไม่ใช่ให้เงินอย่างเดียว แต่ให้ความรู้ ให้ความสุข ให้ทุกอย่าง ก็เป็นทาน ไม่ยึดติด จบ ไม่มีอะไร เป็นของเรา ของเขา”

“ชีวิตนี้น้อยนัก แต่ชีวิตนี้สำคัญนัก เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นทางแยก จะไปสูงไปต่ำ จะไปดีไปร้าย เลือกได้ในชีวิตนี้เท่านั้น ฟังสำนึกข้อนี้ให้จงดี แล้วจงเลือกเกิด เลือกให้ดีเกิด

ชีวิตนี้จักมีสวัสดิ์และชีวิตข้างหน้าก็จักสวัสดิ์ได้ ถ้ามือแห่งกรรมร้ายไม่เอื้อมมาถึงเสียก่อน มือแห่งกรรมร้ายใดๆ ก็จะไม่เอื้อมมาถึงไม่ได้ ถ้าชีวิตนี้วิ่งหนีได้เร็วกว่ามือแห่งกรรมนั้น จะต้องอาศัยกำลังบุญกุศลคุณงามความดีเป็นอันมากและสม่ำเสมอ กำลังความสามารถในการวิ่งหนีมือแห่งกรรมชั่วกรรมร้าย คือ การทำดีพร้อมกาย วาจา ใจ ทุกเวลา”

พระนิพนธ์ในสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก นี้ เป็นการเปรียบเทียบชีวิตนี้กับชีวิตอดีตชาตินับไม่ถ้วนที่เราได้เกิดมา หากไม่มีปัญญา ก็จะไม่อาจนำพาตนเองให้พ้นทุกข์ได้ จึงพึงใช้ชีวิตในชาตินี้ให้เป็นประโยชน์สมกับความ ‘สำคัญ’ ของชีวิต

เช่นเดียวกับชีวิตในโลกของ ดร.วิพรธ ริงพิทยา ที่ดำเนินไปคู่กับทางธรรม นั่นคือการทำเรื่อง ‘สำคัญ’ และทำเรื่องที่ ‘ทำได้’ 2 สิ่ง ที่หากใครปฏิบัติได้ จะนำพาชีวิตให้เรียบง่าย และเป็นสุขอย่างแท้จริง

oooooooooooo

คลัง เคล็ดลับ ชีวิต

ของ
ดร.วิพรรณ เรืองพิทยา

ธรรมะ กับการดำรงชีวิต

หลักธรรม

“ในความคิดของผม หลักธรรมต่างๆ ของพุทธศาสนา เป็นหลักธรรมที่ควรนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ อันจะนำมาซึ่งความสุข และความสำเร็จในชีวิต” ดร.วิพรรณ กล่าว และมี บทขยายความตามที่อยู่ในหนังสือ เสริมปัญญากับ Dr.VIP

“หลักธรรมของพระพุทธเจ้าหลายข้อได้ปรากฏอยู่ในหนังสือขายดีของนักเขียนชาวต่างประเทศ เช่น เรื่อง “สัมมาทิฐิ - การรู้แจ้งเห็นจริง หรือ เห็นชอบ” หรือที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า “The Right Perception” ซึ่งเป็นปรัชญาข้อแรกของอริสโตเติล (Aristotle) ปราชญ์ชาวกรีกที่สอนให้ศิษย์ ชื่อ Alexander The Great ส่วนอุปนิสัยที่ดีข้อหนึ่งในหนังสือ “The 7 Habits of Highly Effective People” ของ Stephen R. Covey ก็คือ The Right Perception เช่นเดียวกัน หลักธรรมเรื่อง “มรณานุสติ - ความไม่ประมาทในความตาย” มีเขียนอยู่ในหนังสือ เรื่อง “The 100 ways to Motivate Yourself” ของ Steve Chandler เป็นต้น”

สัมมาทิฐิ

การนำ “สัมมาทิฐิ” ธรรมข้อหนึ่งในมรรค 8 มาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ทำได้ด้วยการพิจารณาว่าสิ่งที่ตนทำอยู่เป็นกุศลกรรม หรืออกุศลกรรม กุศลมูล หรือ อกุศลมูล ถ้าทำสิ่งที่ไม่ดีโดยไม่รู้ก็เรียกว่า อวิชชา แต่ถ้ารู้แล้วยังทำต่อไป นั่นแหละ คือ “มิจฉาทิฐิ” การเห็นผิด

หลักการ กับการ การเลี้ยงลูก

การมีสัมมาทิฐิในการเลี้ยงลูกหลานก็คือ ถ้าลูกหลานทำผิดเราก็ต้องตำหนิและลงโทษ ถ้าลูกหลานทำดีเราก็ชมเชยให้รางวัล แต่ถ้าลูกหลานทำผิดเรายังเฉย ไม่ทำโทษถือเป็นมิจฉาทิฐิสมัยนี้พ่อแม่บางคนรักลูกมากเกินไปบางคนกลัวลูกทุกอย่างไม่กล้าขัดใจลูกลูกทำผิดก็ไม่แก้ไขสนับสนุนลูกในทางที่ไม่สมควร เช่น ซื้อรถให้ขับต่างๆ ที่ยังไม่ถึงเวลาอันควร อย่างนี้ก็เรียกว่ามิจฉาทิฐิ เช่นกัน

หลักธรรมกับการทำธุรกิจ

การนำสัมมาทิฐิมาใช้ในเชิงธุรกิจ ก็จะทำให้ประสบความสำเร็จ เช่น ถ้าเรามีสัมมาทิฐิ รู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่เราจะทำ เราก็จะสามารถเลือกตัวสินค้า (Product) ที่ดีเป็นสินค้าที่มีผู้ซื้อ มีลูกค้า ไม่มีการแข่งขันสูง มีคุณภาพ ถ้าเลือกสินค้าได้อย่างนี้แล้วถือว่าลอยลำ ความสำเร็จรออยู่ข้างหน้า และถ้าเอาธรรมข้อ 2, 3, 4 ในมรรคมีองค์ 8 มาใช้ด้วย คือ การคิดดี พูดดี ทำดี ก็จะเพิ่มพูนโอกาสในความสำเร็จ กล่าวคือ “การคิดดี” หรือ ดำริชอบ คำพระเรียกว่า “สัมมาสังกัปปะ” คือ ต้องวางแผนธุรกิจที่ดี (Business Plan) เมื่อวางแผนดีแล้ว ก็ต้อง “พูดดี” คือ ทำการตลาดที่ดี นี่คือ “สัมมาวาจา” และการบริหารจัดการให้ธุรกิจสามารถดำเนินไปอย่างถูกต้องและมีคุณธรรมก็คือ “สัมมากัมมันตะ” หรือกระทำความชอบ ดังนั้น การคิดดี พูดดี ทำดี จึงนำกิจการนั้นไปสู่ความสำเร็จ

เลือกบพธรรมะ

นอกจากนั้น เรายังสามารถนำเอาธรรมะข้ออื่นๆ มาใช้ให้เห็นประโยชน์ เช่น “มัชฌิมาปฏิปทา” คือ ทางสายกลาง ธรรมข้อนี้เป็นบทเรียนข้อที่ 2 อริสโตเติล (Aristotle) สอนให้แกศิษย์ คือ พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช (Alexander The Great) เช่นกัน เขาให้คำจำกัดความว่า “ความกล้า” คือ การเลือกเดินระหว่างความซื่อสัตย์ เพราะความกลัว และความบ้าบิ่นเพราะมั่นใจเกินไป

ถ่ายทอดธรรมะ เพื่อการประยุกต์ระดับสากล

ครั้งหนึ่ง ผมไปสอนหนังสือที่มหาวิทยาลัยในกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ผมนำเรื่อง “ปรัชญาของพุทธศาสนิกชนและแนวตะวันออกที่ประยุกต์ใช้ในการจัดการสมัยใหม่ - Buddhist and Oriental Philosophies as Applied to Modern Management” ไปสอน โดยเอาธรรมเรื่อง อริยสัจ 4 ไปอธิบายให้ชาวต่างประเทศฟัง ก็ได้รับความสนใจมากจากผู้เรียน

ความจริงอันประเสริฐหรืออริยสัจ 4 นี้ ถ้านำมาใช้ในการประกอบอาชีพ ก็จะทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพได้ เช่น ถ้าเราเป็นลูกจ้างหรือพนักงาน (Employee) เราก็จะเป็นพนักงานที่ดีได้ เป็นที่ชื่นชมของนายจ้าง โดยปกติการทำงานทุกอย่างย่อมมีปัญหา ถ้าได้พิจารณาว่าปัญหา (ทุกข์) คืออะไร แล้วต้องวินิจฉัยเหตุแห่งปัญหา อะไรเป็นต้นเหตุแห่งปัญหานั้น (สมุทัย) และหาแนวทางในการแก้ไข (นิโรธ) และกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และลงมือแก้ไขปัญหานั้น (มรรค) ถ้าทำได้อย่างนี้ ทุกปัญหา ก็จะหมดไป การงานก็จะราบรื่น และสามารถบรรลุผลสำเร็จ

ในทำนองเดียวกัน ถ้าเราเป็นเจ้าของกิจการ (Entrepreneur) ก็สามารถนำแนวทางของอริยสัจ 4 มาปรับใช้ได้เช่นกัน โดยนำ “โอกาส” มาพิจารณาตั้งคำถามให้แก่ตัวเองว่าโอกาสคืออะไร อะไรคือต้นเหตุแห่งโอกาสนั้น หาแนวทางว่าทำอย่างไรจะให้โอกาสนั้นเป็นผลสำเร็จแก่ธุรกิจของตนมากที่สุด และลงมือดำเนินการตามแนวทางนั้น

อย่างไรก็ตาม แม้ประสบผลสำเร็จในอาชีพแล้ว เราทุกคนต้องรู้จักพอ จึงจะมีความสุข อย่างที่ลัทธิเต๋าได้สอนไว้ว่า คนที่รู้ตัวว่าตนมีพอ คือ คนที่ร่ำรวยจริง แต่ถ้ามีเท่าไรไม่พอ ต่อให้เป็นเจ้าของดวงจันทร์บนท้องฟ้า ก็ยังจะยากจนอยู่

หมายเหตุ : บางส่วนจากบทความในหนังสือ “เสริมปัญญา กับ Dr.VIP”

ศิลปะ ในการคิด

เราเชื่อมั่นมาตลอดว่า
ถ้าจะประสบความสำเร็จในชีวิต
ก็ต้องมีความขยันหมั่นเพียร รู้จักพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
แต่ในปัจจุบัน “การคิด” ก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จด้วย
นั่นคือ การคิดแบบใหม่ ๆ
คิดแตกต่างจากคนอื่น เช่น คิดนอกกรอบ ฯลฯ

หนึ่งสมองมีสองภาค

“ผมเชื่อว่า การคิดเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในเรื่องของความสำเร็จ
คนส่วนใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตก็มาจากการคิด ยิ่งคิดมากก็มี
โอกาสประสบความสำเร็จได้มากขึ้น”

มิตีการคิดของมนุษย์เกิดจากสมอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาค ได้แก่

1. **ภาครู้และจำ** “รู้” และ “จำ” มาจากการเรียนรู้ รู้จากการขยันเรียน
สะสมความรู้ จำในสิ่งที่ได้รู้
2. **ภาคคิดและปฏิบัติ** “คิด” คือการดึงความรู้ออกมาจากความจำแล้ว
นำมาคิด ถ้าคิดดี มีสัมมาทิฐิ หรือความเห็นชอบที่ถูกต้องตามความเป็นจริง
ก็ทำให้เกิดความอยากที่จะทำ คิดวางแผน และนำมาสู่การปฏิบัติ เมื่อ
ปฏิบัติไปแล้ว ก็นำมาคิดพิจารณาว่า เป็นไปตามที่เราคิดไว้หรือไม่ ถ้าไม่ใช่
ก็ต้องกลับมาคิดใหม่ จนกว่าจะไปถึงเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

วิธีการคิด

การคิดมีหลายวิธี ได้แก่

การคิดนอกกรอบ

(Think Outside the Box)

คือการคิดที่แตกต่างจากการคิดทั่ว ๆ ไป ที่มักจะคิดอยู่ในกรอบ เช่น ถ้ากำหนดจุด 9 จุด ให้ลากเส้น 4 เส้น โยงให้ครบทั้ง 9 จุด คนส่วนใหญ่จะพยายามลากเส้นภายในกรอบให้ครบทั้ง 9 จุด แต่ก็ทำไม่ได้ ถ้าจะทำให้ได้ต้องคิดนอกกรอบ คือลากเส้นเลยออกนอกกรอบ

การคิดแนวตั้ง (Vertical Thinking)

และการคิดแนวนอน (Lateral Thinking)

Dr. Edward de Bono นักเขียน นักวิชาการและนักคิดชื่อดัง เจ้าของหนังสือ Six Thinking Hats, Lateral Thinking ได้อธิบายด้วยตัวอย่างการคิดทั้ง 2 แบบ จากโจทย์ปัญหานี้ คือ ถ้านักเทนนิส 111 คน เข้าแข่งขันชิงชนะเลิศ แข่งเดี่ยว จะต้องจัดการแข่งขันกี่ครั้ง เพื่อจะได้ผู้ชนะเลิศเพียงคนเดียว

ถ้า **การคิดแนวตั้ง** จะต้องนำนักเทนนิสจำนวน 111 คน มาจับคู่ โดยการหาร 2 ไปเรื่อย ๆ จาก 55 คู่ จนถึงคู่สุดท้าย ให้คนแพ้ออกไป แล้วนำจำนวนครั้งมารวมกันได้ 110 ครั้ง

แต่ถ้า **คิดแบบแนวราบ** จะคิดได้อีกวิธีหนึ่ง โดยนำนักเทนนิสจำนวน 111 คน ลบผู้ชนะเลิศออก 1 คน ที่เหลือ 110 คน คือคนที่แพ้ทั้งหมด ตามปกติทุกคนย่อมแพ้คนละครั้งเดียว ดังนั้น ก็ต้องจัดการแข่งขัน 110 ครั้ง เช่นเดียวกัน

การคิดแบบกลยุทธ์ (Strategic Thinking)

การคิดแบบกลยุทธ์ ได้แก่ การคิดของซุนวู นักปราชญ์จีนเมื่อเกือบ 3,000 ปีมาแล้ว เจ้าของหนังสือ The Art of War หรือตำราพิชัยสงคราม ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นศิลปะการคิดเพื่อการสงคราม แต่คนรุ่นหลังสามารถนำมาปรับใช้ได้ในการกิจการต่าง ๆ ที่หลากหลาย ในการบริหารจัดการทางธุรกิจและการเมือง

ในบทที่ 3 ของตำราพิชัยสงครามของซุนวู ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ในการทำศึกสงคราม วิธีที่ดีที่สุดคือ การชนะข้าศึกโดยไม่ต้องรบและทำลาย และการชนะที่ยอดเยี่ยงที่สุด ก็คือการชนะด้วยกลยุทธ์ วิธีที่ตรงลงมาคือ การแทรกซึมข้าศึกโดยผ่านพันธมิตร รองลงมาอีกคือ การรบชนะในสนามรบ แต่วิธีที่ด้อยที่สุดที่ไม่เหมาะในการทำสงคราม คือ เอาชนะด้วยการเข้าล้อมเมือง เพราะจะต้องใช้เวลาเตรียมตัวเตรียมเสบียง อย่างน้อย 6 เดือน

ซุนวูได้สอนเรื่องการประเมินกำลังข้าศึก ถ้ามีกำลังเหนือข้าศึกเพียง 10 ต่อ 1 ให้ล้อมไว้ ถ้ามีกำลัง 5 ต่อ 1 ให้บุก ถ้ามี 2 ต่อ 1 ให้แยกข้าศึกออกจากกัน แต่ถ้ามีกำลังเท่ากัน ให้เป็นฝ่ายรุก และ ถ้ามีกำลังน้อยกว่าไม่มากนักให้เตรียมรับศึก ถ้าน้อยกว่ามาก ให้ถอยอย่างเดียว เพราะการที่มีกำลังน้อยกว่าข้าศึกมาก แม้จะเก่งกล้าเพียงใด ย่อมแพ้ผู้ที่มีกำลังมากกว่าในที่สุด

นอกจากนี้ ซุนวูยังได้กล่าวถึงยุทธศิลป์ 5 วิธี ในการได้ชัยชนะ ดังต่อไปนี้

- 1) รู้ว่าเมื่อใดควรรบ เมื่อใดไม่ควรรบ
- 2) รู้วิธีที่จะใช้กำลังที่น้อยกว่า ต่อสู้กับกำลังที่เหนือกว่า
- 3) ทหารทุกคนต้องสามัคคีพร้อมใจกัน
- 4) ใช้ทุกโอกาสที่ได้เปรียบเพื่อเอาชนะ
- 5) สามารถนำกองทัพและสิ่งการกองทัพของตน โดยไม่ขัดกับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน

การคิดแบบยุทธวิธี (Tactical Thinking)

ซุนวูก้าวไวในบทที่ 4 ของ The Art of War ว่า ในอดีตนักรบที่ดียอมจัดวางกองทัพโดยไม่ให้ผู้ใดเอาชนะได้ และคอยโอกาสที่จะเอาชนะข้าศึก โอกาสนี้ขึ้นอยู่กับข้าศึกส่วนหนึ่ง แต่การวางทัพที่จะไม่ให้ข้าศึกชนะได้นั้น ขึ้นอยู่กับการประเมินความสามารถของตัวเอง โดยไม่ประเมินแบบเข้าข้างตนเอง ซุนวูเปรียบเทียบไว้ว่า

“ถ้ายกเส้นผมขึ้นได้ 1 เส้น ไม่ได้บอกว่ามีกำลังเหนือกว่าปกติการที่สามารถมองเห็นดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ได้ ไม่ได้บอกว่ามีสายตาเฉียบคม การที่สามารถได้ยินเสียงฟ้าร้อง ก็ไม่ได้บอกว่ามีหูวิเศษ”

ผู้นำที่ดีต้องมั่นใจว่าไม่แพ้ เมื่อไม่แน่ใจว่ามีโอกาสชนะ ทั้งนี้ เพราะการชนะร้อยเปอร์เซ็นต์นั้น ไม่มีใครสามารถแน่ใจได้ ซุนวูก้าวว่า

1. ถ้าไม่แพ้ ต้องใช้ยุทธวิธี “ตั้งรับ”
2. ถ้าจะให้ชนะ ต้องใช้ยุทธวิธี “รุก”
3. ถ้ามีกำลังน้อยให้ “ตั้งรับ”
4. ถ้ามีกำลังมากกว่าให้ “รุก”
5. เมื่อ “ตั้งรับ” ต้องวางทัพให้ข้าศึกเข้าตีได้ยาก
6. เมื่อ “รุก” ต้องวางทัพในตำแหน่งที่ได้เปรียบข้าศึก

ชัยชนะที่แท้จริงในการสงครามในความคิดของซุนวูคือ ชนะอย่างง่ายดาย ชนะด้วยปัญญา ชนะด้วยความกล้าหาญ ชนะด้วยคุณธรรม และชนะด้วยระเบียบวินัย แต่ชัยชนะที่ได้จากการฆ่าคนทั้งเมือง ไม่สมควรได้รับการยกย่อง

การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

เป็นการคิดอีกแบบหนึ่งที่สำคัญมาก สมัยก่อนเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นพรสวรรค์ของแต่ละคน ซึ่งอาจจะจริงในกรณีที่เป็นความคิดสร้างสรรค์ด้านศิลปะ (Artistic Creativity)

ต่อมา คนเริ่มยอมรับว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ด้วยความพยายามและความเอาใจใส่ Dr. Edward de Bono ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้นำในการสอนเรื่องความคิด และเป็นผู้ที่พัฒนาเทคนิคการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้กล่าวไว้ใน “Six Thinking Hats” (หมวก 6 ใบ คิด 6 แบบ) ว่า

“คนส่วนใหญ่คิดว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นเรื่องยากสำหรับพวกเขา เพราะมันเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับธรรมชาติของการตัดสินใจ การพิพากษา การวิพากษ์วิจารณ์ หรือการจดจำได้ นักคิดส่วนใหญ่ชอบความมั่นใจด้วยการเป็นคนที่ถูกต้อง แต่ความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องท้าทาย เป็นการสำรวจแสวงหาและการลองเสี่ยง”

อย่างไรก็ตาม Dr. Edward de Bono ย้ำว่า

“ความคิดสร้างสรรค์ใด ๆ จะมีคุณค่าได้ก็ต่อเมื่อเป็นความคิดที่มีตรรกะ และสามารถดึงความรู้ออกมาตัดสินใจที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตได้ด้วย”

สัมมาทิฐิ

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าคิดแบบไหน ต้อง “คิดดี” คือ มีสัมมาทิฐิ และผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต คือ ผู้ที่ใช้เวลาในการคิด เพราะการคิด คือ ต้นกำเนิดแห่งพลัง

Take time to think. จงให้เวลาที่จะคิด

It is the source of power. นี่คือนักกำเนิดแห่งพลัง

หมายเหตุ : คัดลอกบางส่วนจากบทความในหนังสือ “เสริมปัญญา กับ Dr.Vip”

การวางแผนชีวิต และ พัฒนาตนเอง

เนื้อหาเรื่อง

*“New Year Resolution 2011 สิ่งที่ตั้งใจจะทำในปี 2554”
อยู่ในบอร์ดที่ทำจากกระดาษสีาวขนาดพอเหมาะ
ที่ ดร.วิพรรณ ทำเองหมดในทุกขั้นตอน
เริ่มตั้งแต่คิด เขียน และพิมพ์จากคอมพิวเตอร์
แล้วนำมาทำเป็นบอร์ดที่พร้อมใช้งาน
สำหรับการออกรายการโทรทัศน์ “ช่วยคิดช่วยทำ”
ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3*

ในบอร์ดนั้นมีข้อความที่รวบรวมความคิดจากความรู้และประสบการณ์ชีวิต ถ่ายทอดออกมาเป็นเนื้อหาที่สั้น ง่าย กระชับ เกี่ยวกับ “การวางแผนชีวิต” และ “การพัฒนาตนเอง” ที่น่าสนใจมาก และสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีสาระสำคัญที่กล่าวถึงเรื่อง “สำคัญ และ ทำได้” ดังนี้

New Year Resolution 2011 สิ่งที่ตั้งใจทำในปี 2554

Classification (แนวคิด)

1. Relevant and Achievable	สำคัญและทำได้
2. Relevant but Not Achievable	สำคัญแต่ทำไม่ได้
3. Irrelevant but Achievable	ไม่สำคัญแต่ทำได้
4. Irrelevant and Not Achievable	ไม่สำคัญและทำไม่ได้

Choose only item 1 (เลือกทำเฉพาะข้อ 1.)

List them all up (เขียนรายการออกมาทั้งหมด)

ในบอร์ดนั้นมีข้อความที่รวบรวมความคิดจากความรู้และประสบการณ์ชีวิต ถ่ายทอดออกมาเป็นเนื้อหาที่สั้น ง่าย กระชับ เกี่ยวกับ “การวางแผนชีวิต” และ “การพัฒนาตนเอง” ที่น่าสนใจมาก และสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยมีสาระสำคัญที่กล่าวถึงเรื่อง “สำคัญ และ ทำได้” ดังนี้

สำคัญและทำได้

ดร.วิพรรณ ขยายความถึงเนื้อหาดังกล่าวว่า

“เมื่อ 10 ปีก่อน ผมคิดว่าตั้งใจจะทำอะไรในปีนั้น ทำเสร็จแล้วเวลาไปออกรายการทีวีก็เอาอันนี้ ขึ้นเลย ไม่ต้องจำ คนส่วนใหญ่ก็ชอบรายการของผม เพราะง่ายดี ฟังรู้เรื่อง ไม่พูดของยาก ๆ

ชีวิตคนเรามักจะมี 4 อย่าง เราเคยมานั่งคิดไหม เราอยากทำแต่ไม่เคยคิดว่าทำได้ หรือทำไม่ได้ แต่ชีวิตคนเรามีทั้ง 4 เรื่อง หลายครั้งเราทำเรื่องที่ไม่สำคัญเลย เช่น คุณไปขับรถให้มันเงาวับเลย สำคัญไหม ไม่สำคัญแต่เราทำได้ เพราะฉะนั้น อันดับแรกคุณต้องเลือกข้อ 1 เรื่องสำคัญและทำได้

1. สำคัญและทำได้ เป็นเรื่องที่คุณต้องทำ

เช่น ตรวจสอบสุขภาพปีละครั้ง เป็นเรื่องที่สำคัญและทำได้ คุณแต่งงานเข้าไปอยู่ในครอบครัวของชาวจีนที่ใช้ตะเกียบทานข้าวกัน แต่เราใช้ไม่เป็น เราก็ต้องฝึกทำให้ได้ อันนี้ในที่สุดมันก็กลายเป็นเรื่องสำคัญและต้องทำได้

2. สำคัญแต่ทำไม่ได้

เช่น สมมติว่าพักอาศัยอยู่ในชนบท มีฐานะยากจน ไม่มีหมอ ไม่มีโรงพยาบาล อยากตรวจสุขภาพ เป็นเรื่องสำคัญแต่ทำไม่ได้

3. ไม่สำคัญแต่ทำได้

เช่น วันนี้จะใส่ถุงเท้าสีอะไร เป็นเรื่องที่ไม่สำคัญแต่ทำได้

4. ไม่สำคัญและทำไม่ได้

เช่น เป็นนักธุรกิจด้านการผลิตเหล็ก เดินทางสำหรับการทำธุรกิจไปที่อิตาลี แต่ไปเยี่ยมดูโรงเรียนอนุบาล ครูใหญ่ให้กล่าวสุนทรพจน์ให้เด็กเป็นภาษาละติน

ต้องลงมือทำ

ไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตามที่อยากจะทำในชีวิต เราก็ต้องเลือกดูว่ามันอยู่ในข้อไหน
สำหรับคนอื่นจะเลือกข้อไหนก็แล้วแต่
แต่ผมเลือกข้อ 1 ข้อเดียว แล้วทำตามขั้นตอนคือ

1. **New Year Resolution** เมื่อเลือกแล้ว ให้มาทำบัญชีรายละเอียดสิ่งที่สำคัญ
และสิ่งที่เราทำได้ แล้วก็วางแผนว่าเราจะทำเมื่อไร นี่แสดงว่าเราทำโดยมีสติ
2. **List of Resolution** เมื่อรู้แล้วว่าเรื่องสำคัญและทำได้อะไร ก็มาลู่ข้อคิดว่า
จะทำอะไรเพื่อตัวเอง งาน ครอบครัว กิจกรรม เพื่อน สังคม
3. **Self-Improvement** จะทำอย่างไรเพื่อพัฒนาตนเอง

List of Resolutions	
องค์ประกอบ	ข้อคิด
Self ตนเอง	Improvement การพัฒนา/ความก้าวหน้า
Work การทำงาน	New Target Setting เป้าหมายใหม่ที่ตั้งไว้สำหรับปีนี้
Activities กิจกรรม	Yearly Travel Plan โปรแกรมเดินทางต่างประเทศ
Family ครอบครัว	Family Function (Weekly / Monthly) กิจกรรมสำหรับ ครอบครัว (รายสัปดาห์/ รายเดือน)
Friends เพื่อน	How many new friends this year? จะมีเพื่อนใหม่มากี่คน
Society สังคม	What social contribution I want to make this year? จะทำอะไรให้สังคมในปีนี

ดร.วิพรรณ ขยายความในหัวข้อนี้ไว้ว่า เป็นการตั้งปณิธานกับตัวเองว่าจะทำอะไรเพื่อตนเอง ครอบครัว เพื่อนฝูง และสังคม การเขียนออกมาในลักษณะนี้เพื่อจะได้มองเห็นเป้าหมายได้ชัดเจนขึ้นว่า เรื่องสำคัญที่ควรต้องทำนั้นมีเรื่องอะไรบ้าง

“ตัวอย่างเช่น จะมีเพื่อนใหม่กี่คน ผมใส่เรื่องนี้ลงไปด้วย เพราะเห็นว่าสำคัญจริง ๆ เราอาจจะมีเพื่อนเยอะแยะ แต่เพื่อนสนิทไม่กี่คนหรอก อันนี้ก็ตามกฎหมายของ Pareto นักปราชญ์ชาวกรีก เพื่อนเรามี 100 คน ที่สำคัญมีแค่ 3 คน = 3 % มีเพื่อน 15 % สำคัญบ้าง แต่ใน 15 % ก็มี 3 % ที่สำคัญจริง ๆ คุณนึกดูสิ คุณมีเพื่อน 100 คน มีถึง 3 คนใหม่ที่ซี้ได้ว่าสนิทจริง ๆ 15 % ก็สนิทบ้าง 50 % ก็ผิวเผิน ที่เหลือก็เฉย ๆ แต่ว่าบางคนไม่เข้าใจ ไปให้ความสำคัญกับ 50 % แต่ละที 3 % ที่สำคัญไป

อย่างเพื่อนสนิทของเรา เราเคยคิดไหมว่าเขามีอะไรที่สำคัญในชีวิตเขา เวลาคุยกับเขา เราถามในส่วนที่เขาอยากจะพูดหรือเปล่า หรือถามในสิ่งที่ไร้สาระ เช่นว่า ขอถามหน่อย คุณตัดผม ตัดเล็บเดือนละกี่ครั้ง

ถ้าเรามีเพื่อนสนิทอยู่ 3 % ถือว่าโอเค แต่ถ้าลืกลงไปจริง ๆ แล้วยังจะมีไม่ถึง 3 % หรืออก แม้กระทั่งลูกค้าของเราทั้งหมด ก็แค่ 3 % เท่านั้นที่สำคัญ ถ้าเป็นผู้บริหาร เราต้องรู้อะไรนี้ กฎของ Pareto กฎของธรรมชาติเป็นอย่างนั้น แม้กระทั่งร่างกายคุณ สิ่งที่สำคัญก็คือ หัวใจ สมอง และอวัยวะ แต่พวกเส้นผม เล็บต่าง ๆ นี่สำคัญไหม... ไม่เลย... มัวแต่ไปนับเส้นผมว่ามีกี่เส้น มันสำคัญไหม”

การตั้งปณิธานสำหรับตัวเอง

เมื่อรู้ว่าจะทำสิ่งไหนที่สำคัญแล้ว ก็ควรมีการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถของตนเอง ซึ่งมีอยู่หลายประการด้วยกัน แต่สิ่งที่ ดร.วิพัสร์ เห็นว่าสำคัญที่สุดเป็นอันดับต้น ๆ คือสุขภาพ ซึ่งแบ่งเป็นสุขภาพกาย สุขภาพใจ และสุขภาพจิต

“คนที่พัฒนาตัวเองได้ สุขภาพกายต้องดี ถ้าสุขภาพไม่ดีก็เจ็บ หรือถ้ากายดีแต่ใจไม่ดีก็ไม่ได้ ส่วนจิตหมายถึง Spiritual จิตวิญญาณ เรื่องความเชื่อ ศาสนา อันนี้อยู่ในจิต ส่วน Mental มันอยู่ที่สมอง แต่ Spiritual มันเหนือสมองขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง อย่างคนที่เป็นโรคซึมเศร้า ส่วนหนึ่งไม่ใช่คนยากจนนะ คนจนนี้ไม่มีเวลาจะซึมเศร้า เห็นคนชุดถนนใหม่ ไม่มีเวลาจะซึมเศร้าหรอก คนที่ซึมเศร้าคือ คนที่มีเงิน แล้วไม่มีอะไรทำ ถ้าต้องทำงานเพื่ออยู่รอด คนหาเช้ากินค่ำนี้แทบจะไม่มี”

สุขภาพกาย

“น้ำหนักตัวให้สมดุล ความดัน อัตราการเต้นของหัวใจ ผลการตรวจเลือด กายมีอะไรที่ผิดปกติหรือเปล่า โดยเฉพาะกระดูกสันหลัง ต้นคอ หัวเข่า ถ้ากระดูกสันหลังของคุณไม่ดีนี้ไม่ได้มันจบ ถ้าคุณกระดูกงอกในสันหลังอีกก็เสร็จ นี่ผมคิดเองนะ อากาศที่หายใจสะอาดไหม ออกซิเจนพอไหม มีสารพิษเจือปนหรือเปล่า มีโอกาสไปสูดโอโซนชายทะเลบ้างไหม อาหารการกินเป็นยังไง ความสมดุลของประเภทอาหาร เนื้อปลา หอย กุ้ง ไข่ ผัก ของแห้งของดอง มีอะไรบ้าง ชนิดของการปรุงอาหาร มีต้ม ตุ่น นึ่ง ทอด เผา ผัด อบ ปิ้งย่าง คนเคยทำกับข้าวมาถึงรู้ต้องทำให้มีความหลากหลาย ไม่ใช่กินตุ๋นอย่างเดียวหรือนึ่งอย่างเดียว”

สุขภาพใจ

“ทำอะไรให้ใจสบายและร่าเริง ผึกให้คิดในทางบวก ผึกให้มีสติ รู้ทันอารมณ์ทุกขณะ ผึกศิลปะของการหย่อนใจ หรือ Relaxation ทำยังไงถึงจะผ่อนคลาย (Relax) รู้วิธีที่จะ Relax จิตใจของเรา เช่น เล่นไพ่ ฯลฯ คนแก่อายุยืนเพราะเล่นไพ่ และควรมีการเสริมงานอดิเรก (Hobby) ที่ใช้สัมผัสของอายตนะ วาดภาพ (Painting, Sketching) นวด หัวเราะ

อย่างศิลปะของการพูด ก็เป็น Hobby ด้วย คุณพูดเป็นไหม คุณต้องรู้ว่าคนที่คุณพูดด้วยคือใคร เราจะต้องมีสัมมาคารวะกับเขาหรือเปล่า นิสยเขาเป็นอย่างไร ต้องพูดในสิ่งที่เขาต้องการหรืออยากฟังหรือเปล่า ล้วนมันอยู่ที่การพูด คนใช้ลิ้นไม่เป็น ก็คือ คนที่พูดเสียตีสคนอื่นตลอดเวลา

การดื่มก็ต้องดื่มให้เป็น สมมติคุณดื่มเหล้า ดื่มเป็นไหม รู้ว่ารสชาติเป็นยังไงหรือไม่ คุณต้องรู้ว่ารสที่เกิดกับลิ้นเรานั้นเกิดที่ไหน ส่วนหวานอยู่ตรงไหนของลิ้น เวลากินเคี้ยวกลั้วเพื่อรู้รสทั้งหมดไหม นี่แหละถึงเรียกว่ายังไม่รู้ ดื่มไวน์ก็ต้องกลั้วให้รู้รสเปรี้ยว ส่วนหวาน ส่วนขมเป็นอย่างไร ดื่มน้ำกาแฟ เรารู้ไหมว่ามีส่วนขมอยู่ด้วย มันจะรู้รสที่ตรงหลังส่วนหวานอยู่ด้านหน้า เด็กถึงเสียไอติม ส่วนเปรี้ยวกับเผ็ดมันอยู่ข้าง ๆ เวลากิน กินอะไรก่อน มีทั้งเปรี้ยว หวาน เผ็ด เราต้องกินอะไรก่อน สมมติว่าของหวานมาก ถ้าเรากินก่อนแล้วมากินอย่างอื่นก็ไม่มีรสแล้ว คุณก็ต้องเลือกกินเปรี้ยวก่อนแล้วค่อยมากินหวานทีหลัง กินเปรี้ยวก่อนเผ็ดด้วย เพราะถ้ากินเผ็ดก่อนลิ้นมันจะชา หมดรส”

สุขภาพจิต

“สุขภาพจิต เราได้พยายามเข้าใจแก่นพุทธศาสนาให้มากขึ้นหรือเปล่า ถ้าอยากเข้าใจพุทธศาสนา มีแค่ 3 ข้อง่าย ๆ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา หรือไม่กี่คือ 5 พยายามปฏิบัติ โดยเลือกปฏิบัติใน 3 ถึง 5 ข้อตามความเหมาะสมกับอุปนิสัย ถ้าไม่ถูกอุปนิสัยคุณก็ไม่ทำ และพยายามอ่านและเข้าใจปรัชญาของศาสนาอื่น ๆ เช่น อิสลาม คริสต์ ฮินดู ซิกข์ แต่จริง ๆ แล้วศาสนาต่าง ๆ ในโลกแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ศาสนาที่มีพระเจ้า กับไม่มีพระเจ้า ส่วนที่มีพระเจ้ายกคือ คริสต์ มุสลิม เป็นต้น แต่พุทธศาสนาบอกว่าพระเจ้าไม่มี มีแต่กรรม เราเป็นคนทำเอง มันต่างกันตรงนี้”

ทำไมจึงต้องพยายามอ่านและเข้าใจปรัชญาของศาสนาอื่น ๆ เพราะจะได้เห็นแก่นของธรรมในทุกศาสนาที่มีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ที่ต่างออกไปมาก ๆ มักจะมาจากการตีความของคนที่มีความคิดไม่เป็นกลาง คือ ตีความเข้าข้างตัวเอง คนอื่นผิดหมด แต่ถ้าคุณมีแก่นแล้วยังไงก็เถียงไม่ขึ้น เช่น แก่นของศาสนาคริสต์คือ เชื่อพระเจ้า ทุกอย่างคือพระเจ้ากำหนด แต่ถ้าแก่นของพุทธศาสนาคือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เป็นธรรมชาติทั้งนั้น อะไรที่ไม่เป็นอนิจจังบ้าง ไม่มี อนิจจังคือบ่อเกิดแห่งทุกข์ อนิจจัง ทุกขัง เช่น เราเป็นแฟนกันแล้วเลิกกันก็เป็นทุกข์ไม่ช้าเราก็ตาย ลูก ๆ หลาน ๆ เรามาเห็นก็เป็นทุกข์ เพราะมันเป็นอนิจจัง แต่อัตตา ทุกขังนั้นไม่มีเจ้าของ เพียงแต่เราไปเคลมว่าเราเป็นเจ้าของทุกข์นั้น แม้เราตาย ก็เป็นธรรมชาติว่าแม่เกิดมาก็ต้องแก่ แล้วก็ต้องตาย แต่เราไปเคลมว่านี่คือแม่ของเรา เราถึงทุกข์ นี่คือความไม่เป็นอนัตตา เพราะเราไม่เข้าใจเรายึดติดว่านี่เป็นแม่ของเรา แต่ถ้าเราเข้าใจก็พบว่านี่คือธรรมชาติที่ต้องเกิดดับเท่านั้นเอง”

“การวางแผนชีวิต” และ “การพัฒนาตนเอง” ที่ถ่ายทอดจากความรู้และประสบการณ์ชีวิตของ ดร.วิวัฒน์ เป็นการนำกระบวนการทางความคิดมาเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ เข้าใจง่าย ทำท่ายให้ลองคิดตาม สำหรับผู้ที่ต้องการปรับปรุง พัฒนาศักยภาพของตนเอง และแก้โจทย์ใน “วิชาชีวิต” ให้ได้นั่นเอง

ศิลปะ ในการสื่อความ

การสื่อความเป็นเรื่องของคน 2 คน
ข้อแรก คือต้องฟังให้เป็น
เพราะหลายคนฟังไม่เป็น เช่น เราพูดเรื่องหนึ่ง เขาฟังเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
ดังนั้น ก่อนพูดให้เป็น เราต้องฟังให้เป็นก่อน

ฟังให้เป็น

- การฟังให้เป็นคือ ฟังด้วยใจ ต้องตั้งใจฟัง 100 %
- ตาต้องมอมตา คือ ต้องสบตา ถ้าไม่สบตาแสดงว่าใช้ไม่ได้
- ฟังแล้วคิดตามสิ่งที่พูด ไม่ใช่คิดเรื่องอื่น ถ้าไม่ได้คิดตามสิ่งที่เขาพูด ถือว่าไม่ได้ฟัง

เมื่อฟังแล้วต้องจด เข้าใจ และสร้างจินตนาการในสิ่งที่ฟัง ถามเมื่อไม่เข้าใจ หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม เป็นการติดตามเรื่องที่เขาพูด ถามเพื่อขยายความ และส่งเสริมให้พูดต่อไป ชม และสนับสนุนทางบวกเมื่อเหมาะสม

ข้อควรปฏิบัติในการฟัง

(1) ห้ามขัดคอ ขัดใจ หรือแย้งตลอด ห้ามขัดจังหวะ หรือดึงเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับมาพูด

เช่น คนพูดเรื่องหนึ่ง เรากลับไปพูดอีกเรื่องหนึ่ง เช่น เราพูดเรื่องหัวม้า แต่เขากลับไปพูดเรื่องหางวัว คนละเรื่องกันเลย นอกจากนี้ หลายคนมักใช้เวลาที่ฟังไปคิดว่าเขาจะพูดอะไรต่อ โดยไม่ได้ตั้งใจฟังที่เขาพูด ถ้าเราฟังเป็น เมื่อฟังเสร็จแล้ว เราก็ต้องพูดกับเขารู้เรื่อง แต่ที่ร้ายที่สุดคือ เขายังพูดไม่ทันจบ ก็แย้งว่าฟังมาแล้ว ทำให้คนพูดหมดกำลังใจ

(2) ระวังสีหน้าเวลาฟังหรือพูด

เวลาฟังหรือพูดต้องระวังสีหน้า ถ้าสีหน้าคนฟังบอกบุญไม่รับ จะทำให้คนพูดรู้สึกไม่ดี

คำพูดที่นับถอยหลังจาก 6 คำ จนถึง 1 คำ ซึ่งมีความสำคัญมากและ
ไพเราะที่สุด ที่เราควรจะนำมาใช้ในการสื่อสารให้เป็นที่ชื่นชมของผู้ฟัง

คำพูด 6 คำ ได้แก่

I admit I made a mistake / ผมยอมรับว่าทำผิด

คำพูด 5 คำ ได้แก่

You did a good job / คุณทำได้ดีแล้ว

คำพูด 4 คำ ได้แก่

What is your opinion / คุณคิดอย่างไร

คำพูด 3 คำ ได้แก่

If you please / ถ้าคุณจะกรุณา

คำพูด 2 คำ ได้แก่

Thank you / ขอขอบคุณ

คำพูด 1 คำ ได้แก่

We / เรา

แต่มีคำพูดอยู่ 1 คำ ที่มีความสำคัญน้อยที่สุดคือ

I (ภาษาอังกฤษ) หรือ ฉัน

คำนี้ควรหลีกเลี่ยงในการสื่อสาร เพราะเป็นการยกตน ไม่ถ่อมตน

ขณะเดียวกัน การชมผู้อื่นบ้าง ก็เป็นเทคนิคที่ดีอย่างหนึ่ง

ในการสื่อสารที่สร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ : คัดลอกบางส่วนจากบทความในหนังสือ “เสริมปัญญา กับ Dr.Vip”

ศิลปะ ในการเจรจา และการพูด

ปัจจุบันศิลปะในการพูด การเจรจา เป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง
ที่ผู้คนให้ความสนใจกันมาก
การเจรจาให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการนั้น
ควรมีวิธีการในการประมวลความคิด
เพื่อให้เยาวชนได้มีทักษะ และมีศิลปะในการพูดและการเจรจาได้ดี
พ่อแม่ควรจะต้องปูรากฐานให้แก่บุตรหลานมาตั้งแต่เด็กด้วย

หลักของการเจรจา

ผมยังคิดว่าพ่อแม่กับลูกต้องทานข้าวเย็นด้วยกัน ห้องอาหารเป็น
ห้องเรียนที่ดีที่สุด เพราะลูกจะได้มีโอกาสใกล้ชิดพ่อแม่ อย่างน้อยที่สุด
ครึ่งชั่วโมง หรือ 1 ชั่วโมง และถ้ามีผู้ใหญ่อยู่ร่วมด้วยก็จะยิ่งดี เวลา
ผู้ใหญ่คุยกัน เด็ก ๆ ก็จะได้เรียนรู้ไปในตัว โตขึ้นเขาก็ต้องฝึกทักษะเอง
หัดศิลปะในการพูด และต่อมาก็ต้องหัดเจรจาเอง

หลักของการเจรจาให้ได้ผลดีจะต้องมีอะไรบ้าง

ก่อนอื่นต้องคิดในแง่บวก (Be Positive) ต้องคิดว่าการเจรจาต้องสำเร็จ แต่ถ้าคิดในแง่ลบแล้ว ก็ไม่ต้องมีการเจรจากัน

(1) ก่อนเจรจาเราต้องพยายามศึกษาคู่เจรจาว่า เขาต้องการอะไร และแท้จริงแล้ว เราต้องการอะไร (Know what you want and know what the other wants)

(2) ต้องดูว่าสิ่งที่เขากับเราต้องการนั้น มีช่องว่างต่างกันมากไหม ถ้าช่องว่างมีมาก เราก็อาจจะต้องหยุดการเจรจาไว้ขณะหนึ่ง เหมือนแม่น้ำ ถ้าแม่น้ำนั้นกว้างเกินไป เราก็อาจจะจมน้ำตายเสียก่อน เช่นเดียวกับในเวลาที่มีการทำสงคราม เมื่อกองทัพตีมาถึงแม่น้ำ แม่ทัพจะต้องศึกษาว่าส่วนไหนของแม่น้ำเป็นช่วงที่คอดที่สุดที่จะยกทัพข้ามไป หรือไม่ก็ต้องเตรียมแพขนาดใหญ่ ช่องว่างนี้ถ้าต่างฝ่ายต่างยอมเอื้อให้กันเพื่อยอมรับกันได้ การเจรจาจะทำให้ทั้งสองฝ่ายรู้สึกได้ประโยชน์ทั้งคู่ การเจรจาก็จะนำไปสู่ความสำเร็จ

(3) อีกประการหนึ่ง เราต้องพยายามสร้างความเชื่อถือซึ่งกันและกัน ถ้าพูดแล้วเชื่อถือได้ ก็คุยกันง่าย ถ้าพูดแล้วไม่เชื่อ ก็คุยกันไม่สำเร็จ ในการเจรจา ถึงจังหวะหนึ่งที่ทั้งสองฝ่ายเริ่มเข้าใจกัน อาจจะเล่าอะไรสนุก ๆ ได้นิดหน่อยเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด จะทำให้การเจรจาดีขึ้น

(4) เมื่อเจรจากันแล้ว ปรากฏว่าไปไม่รอด เราต้องขอหยุดตีหมาแพ่ หรือพักสัก 20 นาที กล่าวคือ เมื่อถึงทางตันต้องพักไว้ก่อน แล้วกลับมาคุยกันใหม่ มิฉะนั้นสถานการณ์จะตึงเครียด การเจรจาก็จะมีปัญหา ห้ามยื่นคำขาดเด็ดขาด อย่าได้ขู่คู่เจรจา อย่าขอร้อง “ช่วยผมหน่อยเถอะ”

(5) อย่ากำหนดกรอบเวลาของการเจรจา เพราะจะทำให้การเจรจาลำบากขึ้น เช่น อย่าได้บอกว่าต้องเสร็จภายใน 4 โมง เป็นต้น

หลักของศิลปะการพูด มีดังนี้
ให้พูดเมื่อผู้ฟังมีศรัทธา เช่น
เวลาเราจะขอให้พระสวด เราก็ก็น่า
ต้องมีการอาราธนาศีล นั่นคือ
เราต้องมีศรัทธาก่อน ตามหลัก
ที่พระพุทธเจ้าสอนไว้คือเวลาพูด
เราต้องพูดความจริง พูดในสิ่งที่
เป็นประโยชน์และที่ผู้ฟังอยาก
ฟัง ถ้าเขาไม่อยากฟังก็อย่าพูด
พูดในกาลที่เหมาะสม ในสถานะ
ที่เหมาะสม พูดกับบุคคลที่
เหมาะสม พูดให้มีเนื้อหา พูดให้
ฟังง่าย ๆ พูดด้วยความถ่อมตน

พูดโดยมีตัวอย่างประกอบให้
เข้าใจง่าย ทำให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์
คล้อยตามเนื้อเรื่อง ทำให้
ผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นด้วยกับเรา

ข้อสุดท้ายขอให้มียารมณชั้น
คือ ทำให้คนฟังรู้สึกสนุกขบขัน
เป็นเสน่ห์ของการพูด ทำให้
เรื่องยากเป็นเรื่องง่าย และ
ทำให้คนฟังเข้าใจง่ายขึ้น

การกล่าวสุนทรพจน์

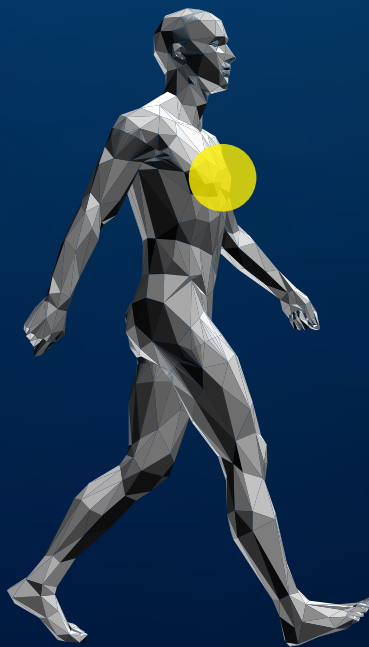
“การกล่าวสุนทรพจน์ให้น่าฟัง มีหลักง่าย ๆ ดังนี้

“กาย” ของเราเป็นหลักในเชิงเปรียบเทียบ ร่างกายของ
คนเราประกอบด้วย โครงกระดูก เช่นเดียวกับการพูด
เราก็ต้องมีโครงเรื่อง ใคร ๆ ก็รู้ว่าโครงกระดูกมันไม่สวย
ถ้าจะให้ร่างกายสวยต้องมีเนื้อและกล้ามเนื้อมาห่อหุ้ม
โครงกระดูก เปรียบเสมือนเนื้อหาของการพูดที่ต้องเตรียม
ให้ผู้ฟัง ยิ่งกว่านั้นร่างกายจะยังไม่สวยงาม ถ้าขาดไขมัน
และผิวหนัง ในการพูดก็เช่นกัน ต้องเอาตัวอย่างที่เข้าใจง่าย
บวกกับอารมณ์ขันมาเพิ่มในเนื้อหา

จากนั้นเมื่อคนเราทาแป้งแต่งเติมความสวยด้วยเครื่องสำอาง
การพูดก็ต้องแต่งเติมให้น่าฟังด้วยภาษาที่สละสลวยและ
การผูกประโยคที่ไพเราะ และท้ายสุด คือ เสื้อผ้า ซึ่งทำให้
คนเรามีบุคลิกท่าทางที่น่าดู ซึ่งเปรียบได้กับจังหวะและ
ท่าทีในการพูด บุคลิกในการพูด การมองตา การยิ้ม
เป็นต้น

ความสำเร็จของศิลปะในการพูดหรือการเจรจาต่อรอง
ต้องมาจากกระบวนการประมวลความคิดที่ดี การคิด
ที่ไว การฝึกคิดที่ดีก็มาจากการฝึกคิดเลขเร็ว ซึ่งผมได้
นำวิธีคิดเหล่านี้ไปสอนให้กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
และนักเรียนที่มาเข้าค่ายภาษาอังกฤษภาคฤดูร้อนใน
มหาวิทยาลัยเอเซียด้วย ซึ่งช่วยให้เยาวชนเหล่านี้ได้มี
ทักษะ ทั้งศิลปะในการคิด ศิลปะในการพูด และศิลปะใน
การเจรจา ที่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการได้”

การเลือก คู่ชีวิต

การเลือกคู่ชีวิต

นับเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตของหนุ่มสาวทุกคู่และทุกยุคสมัย

ในฐานะผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัว

หลายครั้งที่ ดร.วิพรรษ มักได้รับคำถามเรื่องการเลือกคู่ชีวิตอยู่เสมอ

“การเลือกคู่ชีวิต อาจดูได้ 2 ทาง

หนึ่ง คุณคนในระยะยาว คนเรานิยมมันเปลี่ยนแปลงได้ ดูออก แต่เราดูถึง
กินเขาเลยเนี่ย มันไม่ค่อยเปลี่ยนแปลง ดูระยะหนึ่งมันรู้ได้ ต้องดูคนให้เป็น
อ่านคนให้เป็น ดูจากโหงวเฮ้ง และการพูดคุย

สอง รู้จุดแข็งของเรา จุดอ่อนของเรา แล้วเอาจุดแข็งนั้นมาซึ่งน้ำหนักกัน
สมมติคุณเป็นคนพูดมาก แฟนพูดมากด้วยก็ไม่ไหว ถ้าคนหนึ่งพูดมาก
อีกคนคอยฟัง ก็จะไปด้วยกันได้”

ดร.วิพรรษ ได้เล่าถึงรูปแบบของวัฒนธรรมการเลือกคู่ในอดีตของคนจีน
ที่มีแม่สื่อเป็นผู้ชักนำให้หนุ่มสาวคบกัน ซึ่งเหมาะกับสภาพสังคมในอดีต
แต่ขณะเดียวกันก็มีสาระสำคัญเรื่องการเลือกคู่ชีวิตที่น่าสนใจทีเดียว

แม่สื่อ

“สมัยก่อนคนจีนจะมีแม่สื่อ แม่สื่อส่วนใหญ่จะเป็นคนที่สามีตายแล้ว จึงมีเวลาไปช่วยงานที่บ้านโน้นบ้านนี้ เลยได้รู้จักทุกคนหมดว่า บ้านนี้มีผู้ชายคนไหน นิสัยเป็นอย่างไร เหมาะสำหรับคนไหน พอคนที่ถึงวัยจะแต่งงานได้ แม่สื่อก็ไปเอาสาวคนนั้นมาแมทช์กับชายคนนั้น แล้วนัดให้เจอกันก่อน เจอกันแล้วถ้าไม่ขัดข้องอะไรก็ไปหาฤกษ์ดีเพื่อหมั้นแล้วแต่งงานกัน แล้วเขาก็อยู่กันได้นาน เพราะว่าแม่สื่อจะทำหน้าที่จับคู่ลักษณะนิสัย (Match Characters)

ตอนผมเด็ก ๆ อาผมคนหนึ่งถึงวัยแต่งงานได้ ยาก็ไปสืบเสาะว่ามีสาวบ้านนี้อย่างนี้ ก็แอบไปดูก่อน ผมก็ติดยาไปดู ถึงเวลาก็นัดให้เขาได้พบกัน ฝ่ายสาวอาจจะแอบมาดูฝ่ายชายก็ได้ ถ้าต่างฝ่ายต่างโอเค ก็นัดให้มาเจอกันแล้วก็ไปกินน้ำชา กินน้ำชาครึ่งสองครึ่ง พอใจแล้วก็ไปหาฤกษ์ที่จะหมั้น และแต่งงานภายใน 3 เดือน 6 เดือน ถ้าฝ่ายชายไม่มีเงินก็ไม่มีโอกาส (No Chance) ต้องเก็บเงินให้ได้ก่อน เก็บเงินได้แล้วถึงจะปล่อยข่าวให้แม่สื่อไปหา ระบบเป็นอย่างนี้

พอแต่งงานก็แทบจะไม่มีการหย่ากันเลย มีน้อยมาก เพราะอะไร...การแต่งงานต้องเหมาะสม ไม่ใช่เพราะหนุ่มกับสาวต้องอยู่ด้วยกัน ภาษาฝรั่งเขาเรียกว่า

You know what you want and you know what you need.

คุณรู้ว่าอะไรที่คุณต้องการและคุณรู้ว่าอะไรที่จำเป็นต้องมี

What you want and what you need may not be the same.

สิ่งที่คุณต้องการและสิ่งที่คุณจำเป็นต้องมีอาจไม่ใช่สิ่งเดียวกัน

What you want can change but what you need is to fit your

characters and it lasts longer and a little more stable

สิ่งที่คุณต้องการสามารถเปลี่ยนได้ แต่สิ่งที่คุณจำเป็นต้องมีคือ

สิ่งที่จะเติมเต็มให้กับคุณลักษณะของคุณ และมันจะยั่งยืนนานกว่าและมันคงกว่า

แม่สื่อก็หาสิ่งที่คุณจำเป็นต้องมี (What You Need) มากกว่าสิ่งที่คุณต้องการ (What You Want) มาให้

การให้แม่สื่อช่วยหาคู่ให้ ส่วนใหญ่จะอยู่รอดกว่า เพราะเขาหาสิ่งที่สอดคล้องกับลักษณะนิสัย (Characters Matching) หากหากกันเอง มันหาประเดี๋ยวประด๋าว พอใจปั๊บก็แตกกัน แต่อาจจะไม่ได้ศึกษารายละเอียดกันมากพอ รุ่นผมเรียนหนังสือ เมืองนอก หนุ่มสาวมีโอกาสนพบปะกันในงานปาร์ตี้ ใครที่ชอบกีฬา ก็ต้องคุยกับพวกเล่นกีฬา หากเราชอบเล่นเทนนิสก็จะมีการจัดกลุ่มเทนนิสปาร์ตี้เดือนละครึ่ง

ยกตัวอย่าง เพื่อนผมคนหนึ่งเป็นคนเล่นรักบี้ พอเล่นรักบี้เสร็จ เย็นวันเสาร์จะต้องมีปาร์ตี้ แล้วนักรักบี้เป็นคนที่แข็งแรง นิสัยดี เป็นสุภาพบุรุษ แล้วก็เป็นที่ต้องออกต้องใจของสาว ๆ ทั้งหลาย เวลาเราจัดปาร์ตี้วันเสาร์ - อาทิตย์ ก็จะมีสาว ๆ มากมายเลย แล้วหนุ่มก็ชวนสาวมาคุยกัน คุยกันถูกอกถูกใจก็ไปเดท เริ่มรู้จักกัน”

หลักสำคัญของการคบหากัน

“หลักการสำคัญของการคบหากัน อยู่ที่การกระทำ (Action) กับการตอบสนอง (Reaction) ไปด้วยกันได้ นิสัยแต่ละคนไม่เหมือนกัน ต่างในส่วนที่เหมาะสมกัน ถึงจะดี ต่างในสิ่งที่เรารับไม่ได้มันก็ไม่ได้ การปรับตัวมี 3 แบบ

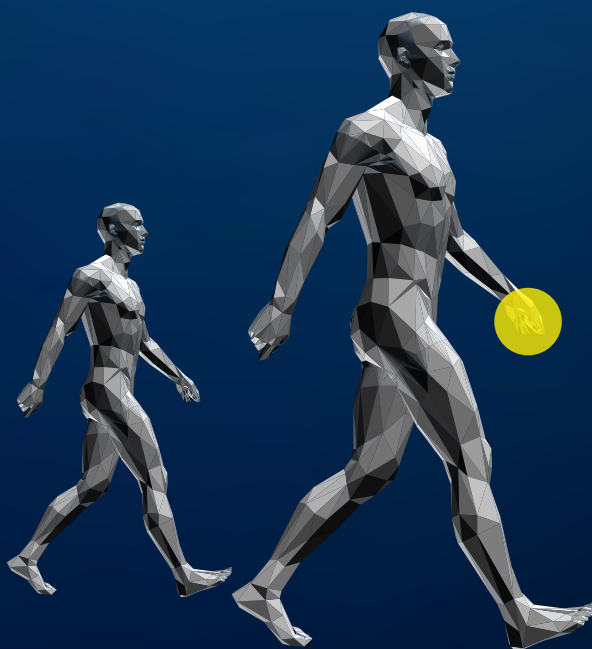
หนึ่ง ปรับได้

สอง ปรับไม่ได้

สาม ค่อย ๆ ปรับ

มันไม่มีอะไรที่เป็นของตายตัว ถ้าเราเจอคนคล้าย ๆ กันก็โชคดีไป แต่ถ้าปรับไม่ได้จริง ๆ ก็ไม่ควรฝืนปรับ”

การอบรมเลี้ยงดู บุตรหลาน

การจะเลี้ยงดูบุตรหลานให้เป็นคนดีของสังคม
ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ออกไปทำงาน
สร้างคุณค่าให้กับสังคมและประเทศชาติในอนาคตเป็นเรื่องยาก
แนวคิดและหลักการในการเลี้ยงดูได้มีการคิดหาวิธีการต่าง ๆ
หนึ่งในแนวคิดนั้นคือ แนวคิดทางพุทธศาสนาที่เรียกว่า “สัมมาทิฐิ”
ซึ่งเป็นหลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการเลี้ยงดูบุตรหลาน
ให้มีคุณภาพและเป็นคนดีของสังคม

สัมมาทิฐิ

สัมมาทิฐิ คือ เห็นชอบในทางที่ชอบ ตัวอย่างเช่น ในสมัยพุทธกาล
พระสารีบุตร ก่อนจะบวชเป็นพระในพระพุทธศาสนา มีชื่อเดิมว่า
“อุปติสสะ” ได้ศึกษาอยู่กับอาจารย์ชื่อ “สัณฺฑย” ตั้งใจว่าเมื่อพบ
พระบรมศาสดาแล้วชวนกันไปบวช วันหนึ่งอุปติสสะได้พบกับ
พระหนุ่มรูปงามรูปหนึ่งในตลาด พระหนุ่มรูปนี้คือ “พระอัสสชิ” เป็น
พระอายุน้อยที่สุดของปัญจวัคคีย์

เมื่อพระอัสสชิบิณฑบาตได้พอประมาณ ก็มานั่งฉันอาหารอยู่ใต้ร่มไม้ อุปติสสะจึงเข้าไปปรนนิบัติและวิสสาสะด้วย และขอให้เทศนาให้ฟัง พระอัสสชิซึ่งเป็นพระที่พูดน้อย แต่ได้ความมาก ตอบว่าบวชระยะสั้นยังเทศน์ไม่ได้ อุปติสสะไม่ยอม รบเร้าว่าอยากฟัง พระอัสสชิจึงเปล่งวาจาสั้น ๆ ออกมาเพียง 4 วรรค ความว่า

เย	ธมมา	เหตุปุปพา
เตสั	เหตุง	ตถาคโต
เตสณ	จูโย	นิโรธจ
เอว	วาที	มหาสมโณ

ธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุ
พระตถาคตทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น
และความดับแห่งธรรมเหล่านั้น
นี่คือวาตะของพระมหาสมณเจ้า

เพียงแค่ 4 วรรคนี้ อุปติสสะรู้ทันทีว่าพระอาจารย์ของพระหนุ่มรูปนี้คือ พระบรมศาสดาที่กำลังตามหาอยู่ จึงกลับไปเล่าให้พระอาจารย์สัญญาชัยฟัง พร้อมทั้งชวนให้ไปบวช แต่พระอาจารย์สัญญาชัยแทนที่จะเห็นด้วยตามที่อุปติสสะบอกกล่าว กลับถามว่า “โลกเรากว้างกับคนฉลาด อย่างไหนจะมีมากกว่ากัน” อุปติสสะตอบว่า “คนโง่ย่อมมีมากกว่า”

อาจารย์สัญญาชัยเป็นตัวอย่างหนึ่งของมิถิยาภิภูริ คือ ความเห็นผิด บอกลูกศิษย์ว่า “จงไปอยู่กับคนฉลาดเถิด” อุปติสสะจึงชวนเพื่อนรักคือ “โกลิตะ” ไปบวชอยู่กับพระพุทธเจ้า และต่อมาได้เป็นศิษย์เอกทั้งขวาและซ้ายของพระบรมศาสดา ในนามของ พระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะ

อริสโตเติล

“สิ่งที่น่าสนใจที่สุดอีกเรื่องหนึ่งที่ผมได้พบเกี่ยวกับเรื่องสัมมาทฤษฎีนี้ ปรากฏอยู่ในหนังสือชื่อ “Alexander the Great” (พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช) หลังจากอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว ได้ถามตัวเองว่าทำไม “Alexander the Great” จึงเป็น “The Great” ได้นอกจากความเก่ง ความกล้า และความโชคดี ผมพบว่า Alexander the Great มีอริสโตเติล (Aristotle) เป็นครูสอน อริสโตเติลเป็นปราชญ์ชาวกรีกซึ่งพวกเรารู้จักกันทุกคน คำถามที่น่าถามอีกข้อหนึ่ง ก็คือ อริสโตเติลสอนอะไรให้กับ Alexander เมื่อวัยเด็ก ซึ่งก็พอจะสรุปความได้ว่า อริสโตเติลสอนไว้ 4 หัวข้อใหญ่ ๆ คือ

1. The Right Perception สัมมาทฤษฎี
2. The Middle Path ทางสายกลาง
3. Keep Practicing อยู่ประมาณ
4. Be Observant & Ask the Right Question รู้จักสังเกตสิ่งต่างๆ รอบตัว และถามคำถามที่เหมาะสม

ถ้าเราถือปฏิบัติอย่างในหนังสือที่อริสโตเติลสอนไว้ ก็คงจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตไม่มากนักน้อย

เรื่องสัมมาทฤษฎีนี้ ได้มีนักเขียนชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงมากคือ ดร.สตีเฟน โควี (Dr. Stephen R. Covey) ได้เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง 7 อุปนิสัยของคนที่มีประสิทธิภาพผลสูง “The 7 Habits of Highly Effective People” ซึ่งบทแรกก็หนีไม่พ้นเรื่อง “The Right Perception” หรือสัมมาทฤษฎีนั่นเอง

ดังนั้น การเลี้ยงดูบุตรหลานให้มีสัมมาทฤษฎี ต้องมีการฝึกฝนให้รู้จักผิดชอบชั่วดี รู้ว่าสิ่งนี้ถูก สิ่งนี้ผิด การอบรมฝึกฝนบุตรหลานด้วยการใช้เวลาระหว่างรับประทานอาหารด้วยกันกับพ่อแม่จะเป็นวิธีที่ดีที่สุด พ่อกับแม่จะมีโอกาสเล่าเรื่องราวที่เป็นประโยชน์และเกร็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่น่าสนใจให้ลูกฟัง ถ้าไม่สอน ไม่ฝึกฝน บุตรหลานของเราก็จะไม่มีสัมมาทฤษฎี เช่น บางคนอยากเติบโตขึ้นเป็นรัฐมนตรีเพราะอยากรวย อย่างนี้เรียกว่าเป็นมิจฉาทฤษฎี แต่คนที่อยากเป็นรัฐมนตรีเพื่อทำประโยชน์ให้ประเทศชาติด้วยใจจริงนั้นถือเป็นผู้มีสัมมาทฤษฎี”

สอนลูกอย่างไรให้ได้ดี

พ่อแม่มักบ่นว่าการดูแลบุตรหลานให้เติบโตเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นสิ่งที่ยากยิ่งในยุคนี้

“ผมคิดว่าพ่อแม่เองต้องคิดก่อนว่า อะไรคือสิ่งที่ยากจะให้ลูกได้ อยากจะให้ลูกเป็น คือเป็น ฆาตกร และวิฆาตกรที่มีต่อบุตร ทำอย่างไรให้ลูกโตขึ้นแล้วหวนคิดถึงตัวเองว่าตอนที่เป็นเด็กนั้น เขาเป็นอย่างไร พ่อแม่เลี้ยงเขามาอย่างไร ที่เขาได้และที่เขาเป็นอยู่มีอะไรเป็นปัจจัย

โดยเฉพาะครอบครัวที่ไม่ร่ำรวย อย่าได้ถือว่เป็นจุดอ่อน ถ้ามองดี ๆ กลับกลายเป็นจุดแข็ง เพราะฐานะเศรษฐกิจบังคับ พ่อแม่ต้องแบ่งภาระให้ลูก ให้ลูกรู้จักรับผิดชอบ โดยการมอบภาระหน้าที่ให้เมื่อถึงเวลา ต้องทำโน่นทำนี่ เช่น ก่อนนอนให้ลูกไปตรวจดูว่า ไฟในบ้านปิดแล้วทุกดวงหรือเปล่า เดือนไหนใช้ไฟมากก็ให้ลูกรู้ว่ามาก เดือนไหนใช้ไฟน้อยก็ให้รู้น้อย สอนให้ประหยัดไฟ ตั้งแต่เด็ก ตอนที่เด็กผมจะต้องปูที่นอน ทางมุ้งตอน 3 ทุ่ม และพอโม่งเช้าก็เก็บมุ้ง เก็บที่นอนให้ทุกคนในบ้านทุกวัน

แม้ครอบครัวจะร่ำรวยขึ้นแล้วก็ตาม ก็ยังต้องให้เด็ก ๆ มีหน้าที่ ถึงแม้ผู้ใหญ่ที่เกษียณแล้ว ก็ยังต้องมีหน้าที่เหมือนกัน เพื่อนชาวเกาหลี

ของผมเล่าให้ฟังว่า คุณย่าของเขาอายุ ๘๐ ปี แต่ลูกเขาก็ต้องให้คุณย่าทำหน้าที่วันละหนึ่งอย่าง เพื่อให้คิดว่าตนยังเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชีวิตยังมีความหมาย

อย่าคิดว่าพอเราร่ำรวยขึ้นแล้ว ลูกเราจะไม่ต้องทำอะไร ใช้ว่าจะโอ้อวดอย่างเดียว และลูกเราจะไม่ต้องทำอะไรเลย เพราะมีคนใช้แล้ว เราต้องไม่ให้ลูกปฏิเสธหน้าที่ トラบใดที่ลูกยังอยู่ในบ้านของพ่อแม่ สิ่งนี้เรียกว่าการเชื่อฟังพ่อแม่

นาน ๆ ก็หาโอกาสมานั่งคุยกับลูก เล่านิทานให้ลูกฟังบ้าง เล่าถึงความสำเร็จของญาติ ๆ ว่าเขาประสบความสำเร็จเพราะอะไร เล่าถึงเพื่อนพ่อ เพื่อนแม่ ที่น่าจะเป็นบุคคลตัวอย่างบ้าง ให้ลูกเข้าใจว่า พ่อแม่รักลูก มีตัวอย่างดี ๆ ให้ลูก ทำทุกอย่างเพื่อลูก มาตลอด แล้วส่วนลูกนั้นเล่า จะทำอะไร เพื่อแสดงความกตัญญูให้พ่อแม่บ้าง สมัยเราเด็ก ๆ เวลาแม่ไม่ค่อยสบาย เราก็ไปนวด เหยียบหลังให้แม่ อย่างผม ตอนเด็ก ๆ ผมอาสาชัดเจนทำให้พ่อ ทำอย่างไรให้รองเท้าเงาที่สุด ซึ่งทำให้พ่อภูมิใจมาก”

ต้นแบบของลูก

“พ่อแม่ควรทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูก ถ้าอยากให้ลูกตื่นนอนเช้า ๆ พ่อแม่ต้องไม่นอนตื่นสาย ถ้าพ่อแม่ตื่นสาย ลูกก็จะตื่นสายด้วย พ่อแม่ไม่สูบบุหรี่ ลูกก็จะไม่สูบบุหรี่ด้วย พ่อแม่จะต้องสอนลูกให้รู้จักเสริมความรู้ให้ตัวเอง โดยพ่อแม่เองเป็นตัวอย่าง เช่น หาหนังสือดี ๆ มาอ่าน จัดเวลาให้กินข้าวด้วยกัน

ห้องอาหารเป็นเสมือนห้องเรียนที่ดีที่สุด ลูกจะอยู่กับเราอย่างน้อยครึ่งชั่วโมง ถ้ามีญาติผู้ใหญ่อยู่ด้วยก็จะยิ่งดี เวลาผู้ใหญ่คุยกัน เด็กก็จะเรียนรู้ไปด้วย เราจะคุยให้ลูกฟังเรื่องโน้นเรื่องนี้ เป็นการสอนลูกทุก ๆ วัน ถ้าเราอยากให้ลูกเก่ง เราก็ยกตัวอย่างให้ลูกฟังว่าคุณน้าคนนั้น หรือคุณอาคนนี้เก่ง ตอนที่ผมไปอยู่กับครอบครัวชาวฮิว เขาก็ทำเหมือนกัน เขาบอกลูกว่าคุณลุงเบน (Uncle Ben) เป็นผู้พิพากษาชื่อดัง คุณลุงโจชัว (Uncle Joshua) เป็นหมอผ่าตัดชั้นหนึ่ง เด็ก ๆ ก็จะสร้างจินตนาการว่า โตขึ้นอยากเป็นคนเก่งอย่างนั้นบ้างอย่างนี้บ้าง ผลดีก็มาจากชั่วโมงกินข้าวด้วยกันกับลูก ๆ นี่เอง ดังนั้น ถ้าเรารู้จักเสริมปัญญาของเราตลอด ลูกก็จะได้เสริมปัญญาตามพ่อแม่ไปด้วย

ปีใหม่นี้ ผมตั้งใจมากที่ลูกซื้อหนังสือเป็นของขวัญให้อ่าน ลูกชอบอ่านหนังสือ เพราะผมเป็นคนชอบอ่าน ผมมีหนังสือมาก ตอนแรกลูกก็มาค้นหนังสือของผมไปอ่าน ตอนหลังเขาก็หาอ่านเอง แล้วยังซื้อมาฝากพ่ออีก

นอกจากนี้ พ่อแม่ยังต้องเรียนรู้ที่จะฝึกให้ลูกรู้จักมัธยัสถ์ การสอนให้ลูกรู้จักออม จะทำให้เขารู้จักมัธยัสถ์ สมมติว่าเราบอกให้ลูกออมเงิน ถ้าลูกเก็บเงินไว้ได้ 9 บาท เราก็สร้างแรงจูงใจเพิ่มให้เขาเป็น 10 บาท ถ้าลูกเก็บได้ 90 บาท เราก็เพิ่มให้เขาเป็น 100 บาท หรือไม่ก็ไปหาหนังสือเรื่องบุคคลที่มั่งคั่งที่สุดในอาณาจักรบาบิโลน (The Richest Man in Babylon) ให้อ่าน จะได้ข้อคิดดี ๆ ที่เขาแนะนำ โดยเฉพาะเรื่องการสร้างความร่ำรวยได้อย่างไร ต้องเริ่มจากการเก็บออมก่อน เช่น ถ้าเราหาเงินมาได้เท่าไร ก็ให้เก็บไว้ 10% เป็นอย่างน้อย และอย่าได้ตกเป็นทาสของเงิน แต่ให้เงินเป็นทาสของเรา แล้วหางานให้มันทำ เงินก็จะพอกพูนขึ้นเอง

อย่างผมใส่รองเท้าแตะอยู่คู่นึง มันใส่สบายมากจนพื้นรองเท้าขาด ก็ต้องซ่อมมันด้วยการไปซื้อรองเท้ายางถูก ๆ คู่ละ 30 บาท มาตัดคิบบ้างบนนอกเอาแต่พื้นมาแปะกาวกับรองเท้าแตะคู่เก่า กลายเป็นรองเท้าที่ใช้ได้ต่อไป อย่างนี้ต้องทำให้ลูกดู

ครั้งหนึ่งผมนั่งเครื่องบินไปต่างประเทศ มีเด็กคนหนึ่งนั่งข้างผม อยู่ชั้นธุรกิจ (Business Class) จะไปเข้าค่ายฤดูร้อน (Summer Camp) ต่างประเทศ ผมนึกในใจว่าเสียดายที่พ่อแม่เขาไม่สอนให้เด็กรู้จักมัธยัสถ์ และถ้าไม่ฝึกตั้งแต่เด็ก ๆ โตขึ้นจะมัธยัสถ์ได้อย่างไร

และเมื่อลูกรู้จักมัธยัสถ์แล้ว ก็ต้องสอนให้รู้จักการทำบุญให้ทาน วิธีที่ดีที่สุดคือตื่นเช้าชวนลูกไปตักบาตรด้วยกันกับพ่อแม่ จะทำประจำหรือครั้งคราว เป็นการสร้างกุศลด้วยกัน ลูกจะได้เข้าใจว่าจะสร้างกุศลได้อย่างไร

อุปนิสัยของเยาวชนที่ดีพึงมี 10 ข้อ

ชีวิตในมหาวิทยาลัยเอเซีย (Asian University) นั้น ผมตั้งใจว่านอกจากจะสอนให้นักศึกษามีความรู้ รู้จักคิด รู้จักแสดงออกแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างคือการบ่มอุปนิสัยให้เด็ก ๆ เป็นคนดีของสังคม สรุปลแล้ว อุปนิสัย 10 ข้อ ที่เยาวชนพึงมี ได้แก่

สัจจะ

ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
ซื่อตรงต่อเวลาและคำพูด
รักษาสัญญาและนัดหมาย

กตัญญู

รู้คุณที่ผู้อื่นมีต่อตน
ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นใคร

ขยัน

ความเพียร หรือวิริยะ
รู้ความเกียจคร้าน

อดทน

ทั้งอด และทั้งทน
ต่อความลำบากโดยไม่ย่อท้อ

มัธยัสถ์

ออมในสิ่งที่ควรออม
ใช้ในสิ่งที่ควรใช้

ทาน

การให้โดยไม่หวังการ
ตอบแทน ให้ทั้งสิ่งของ
ความรู้ ธรรมะ และ
การให้อภัย

ถ่อมตน

ไม่อวด ไม่เย่อหยิ่ง ยอมรับ
และยกย่องคนอื่นว่าเก่งกว่าตน

จริงใจ

ความหวังดีด้วยการ
แสดงอารมณ์จากใจ

กล้าตัดสินใจ

ภาษาอังกฤษเรียกว่า
Courage คือ กล้าคิด
กล้าพูด กล้าทำ เช่น
กล้าลงโทษลูกน้อง
เมื่อทำผิด เป็นต้น

มีระเบียบวินัย

การยอมรับ และถือปฏิบัติ
ตามกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้

เรื่องของระเบียบวินัยนี้สำคัญ พ่อแม่ต้องสอนให้ลูกมีระเบียบวินัย ข้อนี้เป็นอุปนิสัย
อย่างน้อย 1 ใน 5 ข้อ ของผู้นำที่ดีที่ “ซุนวู” นักปราชญ์จีนได้กล่าวไว้นานมาแล้ว
เกือบ 3,000 ปีแล้ว อุปนิสัยของผู้นำที่ดี 5 ข้อ ของ “ซุนวู” ได้แก่

ปัญญา

รู้ว่าเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
จะต้องเปลี่ยนกลยุทธ์ไป
ตามเหตุการณ์

ความจริงใจ

ถ้าลูกน้องทำดีก็ให้รางวัล
ถ้าทำผิดก็ต้องลงโทษ

ระเบียบวินัย

ถ้าฝึกระเบียบวินัย
ตั้งแต่เด็ก
จะเป็นประโยชน์
มหาศาล
สอนลูกให้มีระเบียบ
เช่น ถอดเสื้อผ้าแล้ว
ต้องวางให้เป็นที่เป็นทาง
เป็นต้น

กล้าตัดสินใจ

เมื่อถึงคราวต้องตัดสินใจ
ถึงเจ็บปวดก็ต้องทำ เช่น เป็นมะเร็ง
ต้องผ่าตัดก็ต้องยอมให้ทำ

มนุษยธรรม

อย่าไปกดขี่คนเบื้องล่าง
เกินกว่าที่เขาจะทนได้

สำคัญที่สุด การศึกษาก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะต้องปลูกฝังให้ลูกแสวงหาความรู้
เพื่อให้ลูกเติบโตเป็นคนดีมีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว สังคม
และมนุษยชาติ

หลักการสอนลูก

เมื่อได้รับคำถามถึงหลักการสอนลูกหลานให้ได้ดี ดร.วิพรรณ เริงพิทยา ได้ให้คำตอบที่กลั่นกรองจากประสบการณ์ชีวิตทั้งหมดที่ผ่านมา และสรุปไว้ในท้ายที่สุดว่า

“เราจะเป็นคนที่สมบูรณ์ได้ก็ต้องมีอุปนิสัยที่ดี ถ้าไม่มี ก็เรียกว่าคนไม่มี Good Characters คนเราต้องมีสัจจะ กตัญญู ขยัน อดทน มัธยัสถ์ ใฝ่หา ถ่อมตน จริใจ กล้าตัดสินใจ การมี Good Characters ในที่นี้ คืออุปนิสัยที่ดีที่มนุษย์เราควรมี อันนี้ผมบัญญัติขึ้นเองจากประสบการณ์ และความคิดของตัวเอง

กตัญญู คือ รู้คุณ “กต” แปลว่า กระทำ “อัญญ” แปลว่า รู้การกระทำ ซึ่งในการกระทำ เป็นรากของภาษาบาลี - สันสกฤต โดยรวมแล้วคือ รู้คุณคน กตัญญูต่อคนทั่วไปที่ได้ทำดีต่อเรา กตัญญูต่อธรรมชาติที่ได้เอื้อให้เราอยู่ด้วยความเป็นสุข เช่น บ่อน้ำที่มีกัง บุปปลาให้เรา สวนที่มีผลไม้ชนิดต่าง ๆ สวนที่มีดอกไม้สวย ๆ ให้เรา เมื่อเรามีความกตัญญูรู้คุณของสิ่งทั้งหลายแล้ว ก็ปฏิบัติตนให้เป็นผู้รู้คุณ ก็จะมีแต่คนสรรเสริญนี้เฉพาะความกตัญญูตัวเดียว

สิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับความกตัญญู คือ ออกตัญญู คือไม่รู้คุณ คนออกตัญญูจะไม่เจริญ อาจได้ชั่วขณะหนึ่งเท่านั้น ผลสุดท้ายก็ต้องรับกรรม ล้มเหลว และเป็นทุกข์ ความกตัญญูจึงเป็นหัวใจของการสร้างความสุขให้แก่ตนเองและครอบครัว เป็นอุปนิสัยที่เราต้องบ่มเพาะให้ลูกหลานตั้งแต่เด็ก ๆ”

13 หลักของคุณลักษณะแห่งคุณธรรม โดยขงจื้อ

The 13 Virtuous Characters by Confucius

1

仁

Humanity
มนุษยธรรม

4

智

Wisdom / Knowing
ปัญญา / ความรู้

2

义

Righteousness / Fairness
ความชอบธรรม / ความยุติธรรม

5

信

Trustworthiness / Trust
ความสัตย์จริง / การไว้วางใจ

3

礼

Respectfulness / Manners
การแสดงความเคารพ / มารยาท

6

忠

Loyalty / Honesty
ความซื่อสัตย์ / ความจริงใจ

7

勇

Courageousness / Bravery

ความกล้าหาญ

11

悌

Brotherly Love

ความเมตตาปราณี

8

廉

Incorruptibility

การไม่สามารถฉ้อฉล

12

改

Self Correction / Admit your mistake

การยอมรับผิด

9

耻

Having a sense of shame

มีความละอาย

13

恕

Forgiveness

การให้อภัย

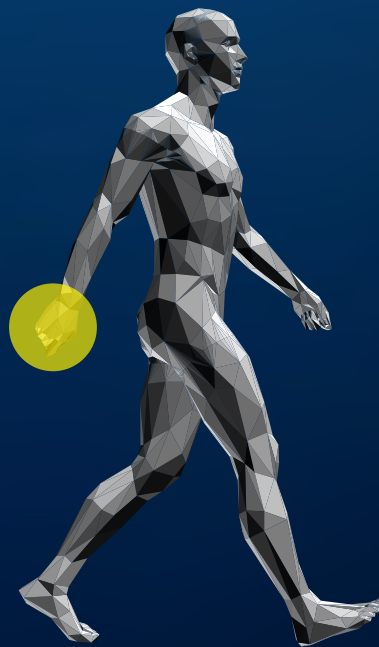
10

孝

Filial Piety / Gratitude

ความกตัญญูทดแทน

สูตรของ ความสำเร็จ ในชีวิตการทำงาน

เมื่อครั้งที่ ดร.วิพัสร์ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเอเชีย
ทุก ๆ ปีจะต้องได้สัมผัสกับนักศึกษาที่สำเร็จออกไปเป็นบัณฑิตใหม่

เมื่อเรียนจบจากรั้วมหาวิทยาลัย

บัณฑิตเหล่านี้ต่างมุ่งหน้าไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการทำงาน
ในฐานะผู้ที่ทำงานด้านการศึกษา การบริหารและมีประสบการณ์
ในการทำงานกับบริษัทเอกชนมาก่อน

ดร.วิพัสร์ จึงมีแนวคิดและข้อแนะนำ

ที่เป็นประโยชน์มากมายสำหรับบัณฑิตใหม่เมื่อเริ่มต้นการทำงาน
ดังที่ปรากฏอยู่ในบทความเรื่อง “เรียนจบมา...หาความสำเร็จ”
ในหนังสือ “เสริมปัญญากับ Dr. Vip” ตอนหนึ่งว่า

“...ข้อแนะนำแก่บุคคลเหล่านี้ก็คือ ในช่วง 10 ปีแรกหลังจาก
จบการศึกษา บัณฑิตใหม่ยังไม่สมควร เสี่ยง’ ดำเนินกิจการด้วย
เงินทุนของตนเอง แต่ควรจะเข้าทำงานในสถานประกอบการต่าง ๆ
เสียก่อน เพื่อเรียนรู้งาน และเก็บเกี่ยวประสบการณ์

บัณฑิตใหม่พึงสังวรไว้ว่า การทำงานในช่วงนี้มีใช้ทำงานเพื่อได้เงิน
แต่อย่างเดียว แต่เป็นการทำงานเพื่อเรียนรู้ และเพื่อหาประสบการณ์
ดังนั้น อัตราเงินเดือนจึงยังมีใช้เป้าหมายหลัก ตรงกันข้ามต้องตั้งใจ
ทำงานด้วยความอดทน และขยันหมั่นเพียรอย่างมาก ถ้าโชคดี
ได้ทำงานในบริษัทที่ดี มั่นคง และมีระบบงานดี ก็จะเป็นโอกาสได้
เรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ของการบริหารที่มีประสิทธิภาพ
ถ้าได้เจ้านายที่ดีและเก่ง ก็จะได้เรียนรู้มากขึ้น แต่ถ้าโชคไม่อำนวย
ทั้งสองกรณี ก็ต้องพยายามเรียนรู้ด้วยตัวเอง ในช่วง 3 ปีแรก
จะต้องอดทน หลังจากนั้นทุกอย่างก็จะดีขึ้นเรื่อย ๆ การทำงานก็จะ
ประสบความสำเร็จด้วยการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและการเตรียม
ความพร้อมทั้งความรู้และประสบการณ์ด้านธุรกิจ

สำหรับผู้ที่ได้งานแล้ว เมื่อเริ่มทำงานได้ระยะหนึ่ง พอมีประสบการณ์
จากงานที่ทำและสามารถประเมินคร่าว ๆ ว่างานที่ทำอยู่นี้เป็นงานที่
ถนัดและชอบจริง ๆ หรือไม่ จากนั้นควรใช้เวลาในการวางแผนชีวิต
ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ถ้าเป็นช่วงระยะสั้นควรเป็นเวลา 3 ปี
ถ้าเป็นช่วงระยะยาวควรเป็นเวลาประมาณ 12 ปี กล่าวคือ 3 ปี
ต่อ 1 รอบของแผนระยะสั้น เป็นเวลารวม 4 รอบด้วยกัน ถ้าสามารถ
วางแผนระยะยาวให้ตนเองได้ การวางแผนชีวิตลักษณะนี้จะเป็น
เหมือนเข็มทิศที่ดีของชีวิต เป็นการสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตด้วย
การวางแผนอาชีพ (Career Path) ให้ตนเองได้”

นอกจากนี้ ดร.วิพรรธ ได้ให้สัมภาษณ์ในประเด็นเรื่องการเลือก
องค์กรในการทำงานว่าเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยมีใครศึกษา แต่แท้จริงแล้ว
การเลือกองค์กรที่จะไปทำงานในช่วงแรก เป้าหมายสำคัญคือ การมุ่ง
เข้าไปหาความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน อย่าได้ใช้เงินเดือน
เป็นเครื่องตอรอง เพราะเป้าหมายหลักของการทำงานในช่วงเริ่มต้นนี้
คือการแสวงหาความรู้และทักษะจากการทำงาน และไม่ควรนำผลงาน
ที่ยังมีน้อยไปตอรองเงินเดือน และให้ยึดคติว่า

//

Take time to work. It is the price of success.
จงใช้เวลาในการทำงาน เพราะเป็นต้นทุนของความสำเร็จ

//

“สิ่งสำคัญคือเมื่อบัณฑิตออกไปทำงาน คุณไม่รู้อะไรเลย คุณต้องพยายามเลือกบริษัทใหญ่ ๆ 3 - 5 บริษัท แล้วไม่คิดถึงเรื่องเงินเดือน คือ เขาให้เงินเดือนเท่าไรก็เอาเท่านั้น เข้าไปเพื่อหาประสบการณ์ ทำ 1 - 2 ปี ก็ย้าย หาบริษัทใหม่ หาบอสใหม่ รับใช้เขา เรียนรู้จากเขา ถ้าเราทำอย่างนี้สัก 3 - 5 ปี เราก็จะมีบอสดี ๆ อย่างน้อย 2 - 3 คน แล้วเราจะอาศัยบริษัทต่าง ๆ ไปสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับลูกค้า เราจะมีเพื่อนอีกกลุ่มขึ้นมา แต่ในระหว่างนั้นอย่าได้เอาเปรียบใครทั้งสิ้น เราต้องเลือกนาย แล้วนายต้องเลือกเรา ทำงานให้เขาอย่างเต็มที่ทุกคน แต่ถ้าเขาเป็นคนไม่คิดถึงบุญคุณ เราก็อยู่ช่วงหนึ่ง แล้วเราก็เปลี่ยนบอส ไม่ต้องเสียเวลา”

นอกจากนี้ ในบทความนี้ยังได้กล่าวถึงสูตรของความสำเร็จในชีวิต การงานไว้ว่า

“...สูตรของความสำเร็จในชีวิตการงาน ควรใช้คำแนะนำของนักปราชญ์ อริสโตเติล (Aristotle) ควรท่องให้ขึ้นใจ และใช้บ่อย ๆ ความสำเร็จก็จะเกิดขึ้นเอง ไม่ช้าก็เร็ว คำสอนที่ Aristotle ที่ได้สอนเมื่อสองพันกว่าปีมาแล้ว คือ ‘ให้สังเกตสิ่งรอบตัวตลอดเวลา และถามคำถามที่เหมาะสม’ การสังเกตนี้สำคัญ จะสังเกตเห็นสินค้าตัวใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลาดใหม่ ๆ ลูกค้าใหม่ ๆ หรือ Niche ใหม่ ๆ ที่คนอื่นไม่เห็น และถ้าถามด้วยคำถามที่เหมาะสม ย่อมนำไปสู่ความสำเร็จ”

การบริหารธุรกิจ ในยามวิกฤติ

ในชีวิตของคนเรา
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิต
หรือการประกอบธุรกิจอาชีพ การงาน
ชีวิตย่อมมีขึ้นมีลง
ยามรุ่งเรือง ถ้าเราไม่ได้คิดวางแผนเพื่อเตรียมการไว้ในอนาคต
ครั้นพอถึงยามวิกฤติ บางคนก็จัดการแก้ไขได้
แต่บางคนก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้

ในเชิงธุรกิจ ช่วงเวลาของการดำเนินธุรกิจ ก็เหมือนวงจรชีวิตของคนเรา ช่วงต้น ๆ ของการเริ่มธุรกิจ ก็เหมือนเด็กที่เพิ่งเกิดมา ถือว่าเป็นช่วงอันตราย ถ้าทำธุรกิจไม่เป็นก็อาจจะล้มได้ เรียกว่า ตายตอนเกิด (Infant Mortality) หากผ่านพ้นมาได้จนเมื่อธุรกิจเจริญเติบโตขึ้น เหมือนคนที่เข้าสู่วัยหนุ่มแน่น (Adolescence) ธุรกิจประสบความสำเร็จรุ่งเรืองเต็มที่ (Prime) และมาถึงจุดที่มั่นคง (Stable) ช่วงนี้เองที่ควรที่จะคิดวางแผนเตรียมการไว้เพื่ออนาคต แต่โดยทั่วไปคนเรามักจะหันมาใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือยขึ้น (Aristocracy) และถ้าบริหารธุรกิจแบบระบบราชการ (Bureaucracy) ก็อาจจะถึงจุดแห่งการล้มละลาย (Bankruptcy) ได้ในที่สุด

วางแผนไว้ในทุกจังหวะ

ฉะนั้น ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจก็คือ ในยามรุ่งเรืองให้วางแผนไว้สำหรับยามวิกฤติ (When the time is good, it's time to plan when it is bad.) และในยามวิกฤติให้วางแผนไว้สำหรับยามรุ่งเรือง (When the time is bad, it's time to plan when it is good.) เช่นเดียวกับสุภาษิตไทยที่กล่าวเสมอว่า “ปลาดีต้องว่ายทวนน้ำ” หรืออย่างที่เราเห็นชัดเจนในตลาดหุ้น ถ้าตลาดหุ้นดี เราควรขาย แต่ถ้าตลาดหุ้นตก เราควรซื้อ

นอกจากนี้ การทำธุรกิจใด ๆ ต้องเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสามารถของคู่แข่ง โดยเฉพาะคู่แข่งที่มีประสิทธิภาพ ต้องเข้าใจลูกค้า ผู้แทนจำหน่าย ตลอดจนผู้ที่มีสินค้าที่เสริมธุรกิจของเรา ต้องรู้ว่าขณะนี้ปัจจัยภายนอกอะไรบ้างที่เป็นปัญหา เช่น น้ำมันขึ้นราคา เครื่องจักรเก่าแล้ว เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าที่ล้าสมัย เป็นต้น ถ้าปัญหาเหล่านี้ใหญ่ขึ้นมา 10 เท่าตัว ถือได้ว่าเป็นวิกฤติ ต้องรีบจัดการแก้ไขทันที

การบริหารธุรกิจในยามวิกฤติ ก่อนอื่นต้องแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลักของธุรกิจ (Business Concept) ด้วยการตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- **ผลผลิตและการตลาด (Product / Marketing)** คุณภาพของผลผลิตเป็นอย่างไร การตลาดสามารถสู้คู่แข่งได้ไหม ขายสินค้าได้ไหม
- **ขบวนการผลิต (Operation)** มีอุปสรรคอะไรในการผลิต สามารถผลิตสินค้าแข่งขันผู้อื่นได้หรือไม่ เทคโนโลยีของเราล้าสมัยหรือเปล่า
- **การเงิน (Finance)** การใช้เงินของบริษัทเป็นไปอย่างไร ถูกต้องหรือไม่ กระแสเงินสด (Cash Flow) มีปัญหาหรือเปล่า
- **ฝ่ายบริหาร (Directors)** ผู้บริหารเป็นอย่างไร มีวิสัยทัศน์และความสามัคคีกลมเกลียวกันดีหรือไม่ ผู้นำ CEO เป็นคนมีคุณธรรมหรือเปล่า

อันตรายกับโอกาส

อย่างไรก็ตาม เมื่อใดที่เกิดวิกฤติการณ์ขึ้น ให้เข้าใจว่า ในทุก ๆ วิกฤติย่อมมีสองสิ่งนี้อยู่ด้วยเสมอ คือ อันตรายกับโอกาส แต่ในยามวิกฤติคนเรามักจะมองแต่อันตราย เลยลืมนึกถึงโอกาสที่แฝงอยู่ไปอย่างน่าเสียดาย แต่ก็มีหลาย ๆ บริษัทที่ทำธุรกิจโดยใช้วิกฤตินี้ให้เป็นประโยชน์ ตัวอย่างเช่น บริษัทผู้ผลิตแห่งหนึ่งเกิดไฟไหม้ เพียงเวลา 3 เดือน คนงานของบริษัทก็สามารถจัดการให้เครื่องจักรทำงานได้ ผู้จัดการของบริษัทคิดขึ้นได้ว่าในยามวิกฤติเช่นนี้ น่าจะมีโอกาสแฝงอยู่ จึงเสนอให้นำเงินของบริษัทที่ได้จากบริษัทประกันภัยมาซื้อเครื่องจักรชุดใหม่ ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้อีก 25% โดยไม่ต้องใช้เงินทุนของบริษัท ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้มากขึ้น และทำกำไรเพิ่มขึ้น

บริษัท มัตสึชิตะ (Matsushita) ของญี่ปุ่น เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของการใช้โอกาสในยามวิกฤติ ใน พ.ศ. 2472 – 2473 บริษัทไม่สามารถขายสินค้านำเข้าได้ตามปกติ เป็นเหตุให้มีสินค้าค้างสต็อกเป็นจำนวนมาก ผู้จัดการหลายโรงงานได้ขอร้องให้เจ้าของสั่งปิดโรงงานและเลิกจ้างคนงาน แต่เจ้าของ คือ นายมัตสึชิตะ กลับมองว่าปัญหานี้เป็นปัญหาระยะสั้น (Short Term Problem) บริษัทไม่สมควรสูญเสียทรัพยากรถาวรที่เป็นคนงานของบริษัท (Long Term Asset) จึงเสนอให้คนงานทุกคนกลับมาทำงาน จ่ายเงินเดือนเต็มปกติ ให้ทำงานครึ่งวัน แต่เวลาที่เหลือและวันเสาร์ - อาทิตย์ ให้ช่วยบริษัทขายสินค้าปรากฏว่าบริษัทขายสินค้าได้ทั้งหมด ในเดือนสองเดือนต่อมา บริษัทต้องทำงานล่วงเวลา (Overtime) ทำให้บริษัทพ้นวิกฤติ

ใน พ.ศ. 2527 บริษัท อินเทล (Intel) ประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ เกือบถึงสภาพล้มละลาย สิ่งที่เป็นปัญหาที่ทำให้บริษัทขาดทุนคือ หน่วยความจำ (Memory Chip) เมื่อสามารถรู้ว่าจะอะไรคือปัญหา และสามารถจัดตัวปัญหาคือ Memory Chip ออกไปได้ บริษัทจึงสามารถอยู่รอด โดยใช้ปัญญาและความสามารถค้นคิด Pentium และในที่สุด บริษัทนี้ได้กลายเป็นบริษัทที่มั่งคั่งร่ำรวยที่สุดบริษัทหนึ่งของโลก จาก พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2541 ยอดขายจาก 1.9 พันล้านเหรียญ เพิ่มเป็น 26.3 พันล้านเหรียญ ยังผลกำไรเพิ่มขึ้น จาก 246 ล้านเหรียญ เป็น 6.1 พันล้านเหรียญ

ดังนั้น ในยามวิกฤติ ทุกคนต้องระวังอันตราย อย่าให้อันตรายมาถึงชีวิต ทั้งของตนเอง ครอบครัว และบริษัท ในยามวิกฤติ ต้องมีสติ และพิจารณาว่าปัญหาอยู่ที่ไหน ถ้าไม่รู้ปัญหา ก็จะไม่สามารถแก้ไขจัดการได้อย่างถูกต้อง ในยามวิกฤติให้นึกถึงโอกาสที่แฝงอยู่ และทำให้โอกาสนั้นเป็นไปได้ เหล่านี้จะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองของธุรกิจ ในที่สุด

xxxxxxxxxxxx

ประวัติ ชีวิต

ดร.วิพรรณ เรืองพิทยา

ดร.วิพรรษ์ เรืองพิทยา

ดร.วิพรรษ์ เรืองพิทยา สำเร็จการศึกษาในสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า จาก Imperial College of Science, Technology and Medicine, London University (IC) โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี-วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ในปี พ.ศ. 2505 และระดับปริญญาเอก-วิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต ในปี พ.ศ. 2510

การทำงาน

ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ บริษัท วิปเทล จำกัด
2558 - 2560	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการอำนวยการ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2542	นักเรียนทุนรัฐบาลไทยดีเด่น
2541 - 2557	อธิการบดี มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งเอเชีย (Asian University of Science and Technology)
2541 - 2546	ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนของประเทศไทย ในคณะกรรมการสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council - ABAC) และเป็นประธานสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council – ABAC) ในปีที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม APEC ใน พ.ศ. 2546

- 2540 ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งเอเชีย (Asian University of Science and
Technology) ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัยเอเชียน
(Asian University)
- 2525 - ปัจจุบัน ก่อตั้ง บริษัท วิปเทล จำกัด และบริษัทเอกชนในกลุ่ม
อีก 3 แห่ง คือ บริษัท ดร่าโก้ ฟิซิปี จำกัด (มหาชน),
บริษัท เควี อีเลคทรอนิกส์ จำกัด, และ บริษัท ซูเปอร์
ไอ คิว จำกัด
- 2536 - 2538 อนุกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2534 - 2535 ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
- 2530 - 2531 กรรมการองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
- 2527 - 2528 ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
- 2524 - 2525 กรรมการผู้จัดการ บริษัท อิตาลีไทยอุตสาหกรรม จำกัด
- 2517 - 2523 กรรมการผู้จัดการ บริษัท ไอทีที ไทยแลนด์ จำกัด
- 2511 - 2516 วิศวกรด้านเคมีคอนดักเตอร์และไอซีในบริษัท
Sylvania และบริษัท GTE ทีมลรัฐแมสซาชูเซตส์
สหรัฐอเมริกา

ดร.วิพรรธ ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายพิเศษที่มหาวิทยาลัย
ต่างประเทศหลายแห่ง เช่น The Vienna University of
Economics & Business กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย,
Witten-Herdecke University ประเทศเยอรมนี, The Instituto
Superior de Ciencias do Trabalho e da Empresa (ISCTE)
กรุงลิสบอน ประเทศโปรตุเกส เป็นต้น

“

กว่า 70 ปีแห่งมิตรภาพอันยาวนานและมีความหมายยิ่งระหว่างกัน
ผมขอแสดงความยินดีและชื่นชมกับหนังสือ
‘วิชาชีวิตที่สำคัญ’ ของ ดร. วิพรรณ เริงพิทยา
ที่รวบรวมข้อคิด บทเรียน และคลังเคล็ดลับชีวิตในแง่มุมต่างๆ
ทั้งเรื่องการทำงาน ชีวิตครอบครัว การสื่อสาร
การเรียนรู้แบบไม่สิ้นสุด การใช้ชีวิตอย่างมีสีสันและมีความหมาย
โดยมั่นใจเป็นอย่างสูงว่าผู้อ่านจะได้รับทั้งสาระและความสนุก
ในสไตล์เฉพาะตัวของ ดร. วิพรรณ
และนำไปต่อยอดในการใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นไป

ดร. อดุล อมตวิวัฒน์

”